

Mooret

22

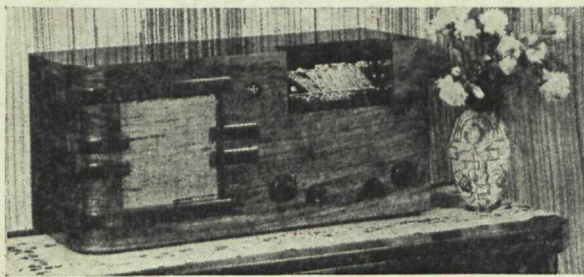
10

OKTOOBER
1936

35
SENTI

Naiste ja kodude kuukiri

*Olete ise oma orkestrijuhiks
kui Teil kodus on*

RET RAADIO

O-Ü. RAADIOTEHNIKA-TEHAS „RET“

kodumaa suurima raadiotehasena valmistab raadiovastuvõtjaid igas hinnaklassis igaühele maitse- ja jõukohases valikus.

Kuulake RET raadioaparaate ning Teie veendute, et need pakuvad Teile parimat, mida raadiotehnika seni on saavutanud.

RET RAADIO

ON

*häälelt kaunis,
välimuselt maitsekas,
konstruktsioonilt tugev.*

Iga aparadi eest aastane garantii, soodsad järelmaksuvõimalused kuni 13 kuud. Üksikasjadega tutvumiseks nõudke RET vastuvõtjate katalooge ning laske aparate endile demonstreerida kodus.

RAADIO-KOOPERATIIV

Tallinn, S. Karja tn. 9 ● Tartu, Võidu tn. 11 ● Pärnu, Kalevi tn. 40
Rakvere, Tallinna tn. 25 ● Viljandi, Lossi tn. 31

Esindused ja usaldusmehed kõigis suuremates keskustes

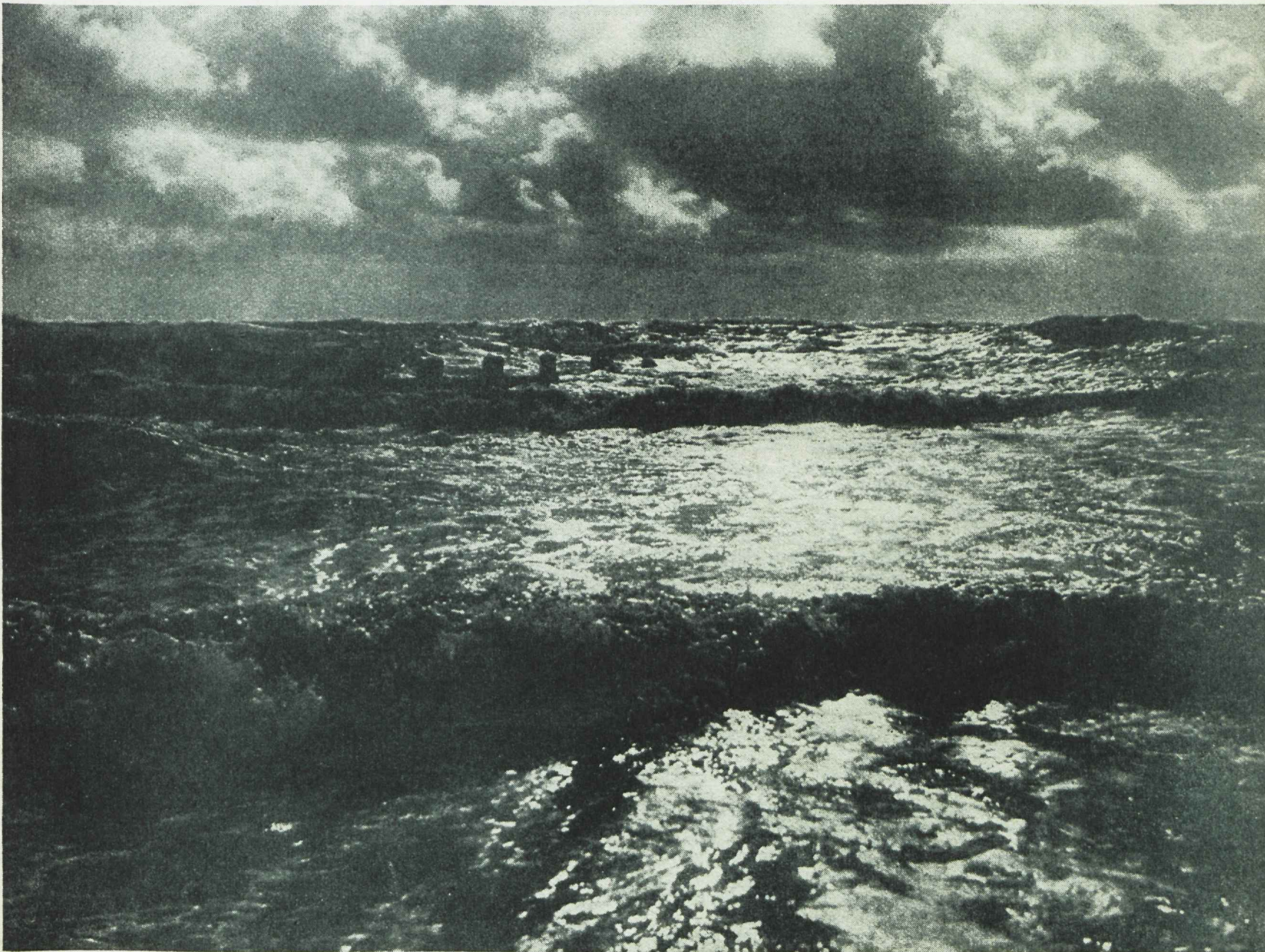
Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Oktoober 1936

Trükitud 20.000 eksemplari

Nr. 10 (22)

SÜGISENE MERI

JÄLLENÄGEMINE

Toetudes mõlema käega reelingule, eraldus siluetina ta sale kuju troopilisest õhtutaevast. Meri sarnles vedelale asfaldile. Õhk oli talumatult palav.

Pikakasvuline õhtuülikonnas mees, aeglaselt piki tekki tulles, võpatas naist märgates. Ta pöördus ja vaatles teda hindavalt. Saledaid naisi õrnades õhtukleitides oli kindlasti palju sel laeval. Ent säärast ebatavalist tuhklondi juust leidus tema arvates vaid ühel maailmas. Tema see oli. Kahtlemata.

Mees oli nõutu ja kahtles. Ta ei suutnud kiirelt otsustada, kuigi oli alati olnud sihikindel ja kiirelt otsustusvõimeline. Siin polnud sellest kasu. Ta ei liikunud paigast.

Naine pöördus aegamisi tema poole ja ütles rahulikult: „Teadsin, et tulite pardale, Rein Kollom. Jällenägemine ei tulnud mulle järelikult ootamatult. Peale selle, ei olda asjalt kuulus.“

„Sihite seega mulle?“

Naine naeratas: „Olete teie või käitute ikka veel nii tagasihoidlikult nagu varem, nagu enne — täpselt kaheteistkümmene aasta eest? Kogu laev teadis seda. Vähemalt kõik eestlased pardal teadsid seda. Suur bakterioloog on oma uurimisreisu maasüdamesse lõpetanud ning teel kaaslastega koju.“

Mees vaikis. Ta tundis end ilmselt ebamugavalt.

Naine oli teda küll kohmetuse esimestest silmapilkudest üle aidanud, kuid nüüd vaikis ka tema, mitte rutates ülipiirlikku vaikust lühendamaks. Võibolla nautis ta koguni mehe abitust. Lõpuks ta tõusis ning naeratas:

„Muide, ka mina olen kuulus, Rein Kollom.“

Mehe kohmetus suurenes.

Blond naine teadis, mis temas sündis. Ta tundis teda liiga hästi. Kaheteistkümmene aasta eest olid nad teineteisele väga lähedal seisnud, mõlemad õppides sellal ülikoolis, naine arstiteadust, mees keeli.

Rein Kollom mõtles. Naine luges mõtteid ta pingutatud näojoontest. Kui viimane vahepeal enesele arstina nime teinud oleks, siis pidanuks ta seda teadma. Ta ei suutnud end koguda. Mõtted kuhjusid, kuni naisel hakkas temast kahju, kuna ta uuesti pigem vaikis, et mitte teha mõnd viga.

Kuskilt kaugelt kuulis ta naise häält: „Olen Mare Roolaid.“

„Lauljatar?“

„Ja, lauljatar. Roolaid on mu lavanimi. Olen tagasireisul turneel.“

„Ja...“

Naine katkestas teda kiiresti: „Arstiteadus, tahtsite öelda, kas ei? Vastuküsimus: võõrkeeled?“

Mõne aja pärast vastas mees toonitult: „Ja, Mare, meie eluteed on muutunud.“

„Ja, Rein, nad on väga muutunud.“

Ta lahkus oma kohalt reelingu ääres, suundudes laeva sõidusuunas üle teki. Mehe järgnedes peatus navigatsiooniruumide ees, kus laskus laevatooli, Rein Kollom istus kõrvalolevasse. Mõlemad vaikisid. Söögisalist kostus aegajalt üksikuid häälid. Dinee oli täies hoos.

Naine kõnetas teda esimesena: „Mõtlesin, sul on mulle palju jutustada. Ootan.“

„Tähendab see sulle midagi?“

„Järelikult, ikka tagasihoidlik!“ Ta sõnad kõlasid veidi pahaselt. „Enesestmõistetavalt tähendab. Olin sellal kahekümne ühe aastane täiskirjutamata leht. Sina o'fid mu esimene suur elamus. Üldse mu esimene elamus. Midagi säärast ei unune niipea. Iialgi. Ühegi naise juures. Nii siis, palun alusta!“

Mees vaikis.

„Siis küsin mina: kui ma ühel päeval jumalaga jätmata kadusin, mis sündis siis sinuga?“

Rein Kollom mõtles viivu. Siis vastas kiiresti: „Ma asusin uuele alale.“

Naise järgmine küsimus tuli sama kiiresti: „Kas ei taha sa tagasihoidlikkusest juurde lisada, et sa olid õnnetu? Või oled nüüd erandina liiga uhke selleks?“

„Olin siis väga õnnetu.“

„Ja nüüd oled rõõmus?“

„Selle üle ei ole ma senini veel nii hästi järele mõelnud.“

„Ning kui sa nüüd selle üle järele mõtled?“

„Siis, usun, et võin alles nüüd oma õnnetuse suurust määrata.“

Enam ei öelnud ta. Naine näppis närvlikkude sõrmedega oma kleiti, vaadeldes viivu meest pikkade ripsmete alt.

Järsku pöördus mees tema poole: „Ja sina, Mare, oled sina nüüd õnnelik?“

„Oo, mina? Mina olen rahulik. Ja, ja, rahulik olen!“ Ta naeris veidi ebamääraselt.

Mees küsis kaheldes: „Rahulik? Kuis pean seda mõistma? Sul on ju kõik. Edu, kuulsus...“

Naine naeris jälle: „Mul on palju enam, mida sa üldse ei tea. Terve hulk! Ja jõukas olen ka, väga jõukas, isegi rikas!“

Rein Kollom vaatles teda imestunult. Vestlus katkes. Siis küünalsirgelt toolilt tõustes näis ta korruga mingile otsusele jõudnud olevat. Samas vajus ta aga uuesti enesesse kokku. Lõpuks küsis ta tasa ja arglikult:

„Miks sa õieti lahkusid tookord, Mare?“

Naise hääl kõlas kindlalt ja vabastunult:

„Lõpuks ometi! Tahtsin praegu pärida, kas oled üldse kunagi selle üle selgusele jõudnud, miks ma sinust lahkusin.“

„Väga lihtne. Kuna sa mind enam ei armastanud.“

Naine naeris kõvasti ja teravalt: „Valesti mõistetud! Ümberpöördu! Oli see! Kangelaslik õilsus! Naiselik ohvri-meelsus. Ma ei tahtnud sul teel seista, sulle koormaks muutada!“

Mees vaatles teda tardunult.

„Rein! Inimene! Oled tubli poiss, oled koguni kuulsaks saanud. Miks ei ütle sa midagi? Miks ei tee sa midagi? Ja, kui sa vaid oleksid teissugune! Sa peaksid nüüd midagi üsna ebaharilikku tegema. Midagi nimetult ilusat. Või midagi hirmuäratavalt koledat. Ent midagi!“

Rein Kollom hüppas üles. Pikkade sammudega kõndis ta naise ees edasi-tagasi. Ta meenutas minevikku ja nägi end nagu varem. Kehva üliõpilast piiratud oludes ja hilisemat auhnet õpetlast. Ja teda, kes juba siis oma ilu ja häälega võlus ümbrust ning kõiki südameid enese külge liitis. See oli siis, kaheteistkümmene aasta eest. Kuid nüüd seisis ta uue inimesena naise ees. Üks suurustest, kelle nimi oli tuntud kõigis maades.

Mees jäi seisma, astus siis naise poole ja haaras tema käest. Suunurgad värisid veidi kui ta kõneles.

„Ka sina ei mõistnud mind siis. Sa ei mõistnud minu armastust. See oli piinav armastus. Aimasin, et libised mult käest. Ent ma ei teadnud, kuidas oleksin pidanud sind hoidma. Naine, kes oma eluteed enese tahte järgi käis, oli mulle harjumata, uus. Imetlesin sind, mislābi kaotasin enesesusalduse. Minu näiline tagasihoidlikkus oli vaid ebakindlus. Ootasin midagi, mis pidi saabuma väljaspoolt. Kui ootame midagi pilvist kukkuvat, siis tavaliselt vaatame vales suunas ja oleme ebaõiges asendis. Vahepeal areneb aga kõik iseseisvalt ja hoopis teisiti. Seepärast siiski polnud kasutu sinu ohverdav tegu, Mare. See on sinu töö, kui elu mind muutnud on.“

Naine raputas aeglaselt pead: „Hilja!“

„Ei, Mare!“

Viimane tõusis, tõstes tõrjuvalt mõlemad käed. Sunnitult, peagu kõlatult hüüdis ta: „Liiga, liiga hilja!“

Mare poole jooksis flanellist magamisriietes blondjuustega laps. Noor tüdruk, näiliselt kasvataja, järgnes kiiresti. Ta naeratas heatahtlikult ja ütles: „Ma ei suutnud Tiinat voodis hoida, armuline proua. Pidin tema laskma joosta.“

Mare tõstis lapse toolile ja silitas õrnalt ta juukseid. „Minu süü. Lobisesin siin liiga kaua. Selleasemel, et sinu eest hoolitseda, Tiina.“ Ta suudles ilmse rahunemisega last. Haaras siis tugevasti tal käest ja viis ta peagu vägisi kasvatajanna poole: „Tean, Tiinake, kajutis on väga palav. Kuid sa pead nüüd magama. Tulen ka varsti alla sind vaatama.“ Ta saatis mõlemad veidi ning pöördus siis mõõdetud sammudega Rein Kollomi juurde tagasi.

Nad seisid veidi aega teineteisega vastamisi.

Mees ei vaadanud üles, kui ta küsis: „Kui vana on sinu tütar, Mare?“

„Sinu tütar Tiina on kaheteistkümnepäevane, Rein Kollom.“

Mees seisis nagu naelutatult. Olles tuhkhall näis ta nagu tardununa, moondununa. Vankudes tõmbus ta tagasi. Lõpuks toetus ta reelingule, vahtides liikumatult enese ette.

Mare oli väsinult laskunud tugitooli. Pingutus oli tulnud liiga ootamatult, osutunud liiga tugevaks. Kuigi teadis, et ei saa mehele tõde enam varjata, tahtis siiski teha seda ettevaatlikult. Mõnel muul ajal. Hiljem.

Temal aga, kes vahtis tardunult enese ette, langes pea üha madalamale. Raudne, kruviv klamber pigistus ümber

KARTULIVÕTMINE

pea. Kõrvus kõlas: otsus, otsus! Ta ei leidnud ühtki. Seda valusamini tormasid ajus kooskõlata mõtted. Vahepeal püüdis ta isegi teaduslikult arvestada. Mitu korda suudab inimene sekundis mõelda? Üheksa? Kümme? Liiga vähe! Ta vajas enam! Kui Mare nüüd lahkus, oli hetk kadunud. Oli kõik kadunud. Otsus! Otsus! Rahu järelikult! Veelkord algusest peale. Juba kohe pärast Mare nägemist oli teda vallanud soov viimast uuesti tagasi saada. Ning lõpuks oli võitmatu tahe temas tugevnenud. Nüüd aga, pärast täielikku tunnetamist, oli kõik rusudeks langenud. Otsus! Otsus! Ühise reisi järgnevad päevad ei võimaldanud enam mängulava. Hetk juhtis sõna. Vana kirk haaras ta uuesti kammitsasse. Unustada, ei, sihilikult eitada, et seal kusagil Euroopas keegi noor, hästikasvatatud daam teda enesevääriliseks pidanud oli ja ta avalikult kihlatuna ära reisinud oli. Ta nägi vaid teda — Mare! Ta vaevles ning otsis õiget tooni, kuni muutus jälle tagasihoidlikuks.

Ta lähenes naisele vaid vähe ja kõneles üsna tasa: „Kuula, Mare! Mulle jutustas kunagi keegi — võibolla elasin selle ka ise läbi, ma ei tea enam täpselt: heliseb telefon. Kõneleb õrn naisehää. Õnnelik, õnnestav juhust. Me kõneleme kaua teineteisega. Täiesti sidumatult, järjekorrata. Kuid kõike ilusat, sõbralikku, rõõmsat ja kirjut. Kuigi me ei näinud teineteist, sidus siiski meid õnnestav sümpaatia. Teadmatu, arusaamatu, piiritu armastus. Järsku lahutati meid. Kogu õrn unelm oli haihtunud. Oli valeühendus.“

Naine ootas hetke. Siis vastas: „Mida sa kõneled mulle? Ning sellega on kõik läbi?“

Mees sõnas tõrjuvalt: „Ta ei pidanud lõplikult läbi olema. Kuid see oli minu süü. Ühendust oleks uuesti saanud, kui ma oleksin selle eest hoolitsenud. Me oleksime teineteist uuesti leidnud, Mare. Kõik oleks veel hääks muutunud.“

Naine karjatas: „Ning miks ei teinud sa seda?“

Rein Kollom tormas naise poole. Ta haaras tema mõlemad käed ning kogeles: „Mare — Mare — ma tahan seda teha nüüd! See ei tohi, ei tohi olla liiga hilja!“

Ta püüdis naist enese poole tõmmata.

Viimane aga pöördus ära.

Oli kuulda kiireid mehesamme. Kaugelt kuulsid nad läheneja rõõmsat häält: „Kus sa oled, Mare? Otsin sind kogu aja!“

Madalas täiskuu-valguses olid kolm inimest nagu rambi-valguses valgustatud lavakujud, lamedate varjude langedes kaugele tekile.

Blond naine püüdis süütult naeratada vaikust katkestades: „Pean vist küll esitlema. Öieti võiksite seda ju ise teha. Härra professor Rein Kollom, kuulus bakterioloog — härra Mart Lind.“

Mehed tervitasid teineteist vormiliselt.

Mare naeris uuesti: „Võiksid veidi vabam olla, Mart. Rein Kollom on hää sõber ülikooliajast.“

Mart Lind võpatas tahtmatult. Naine nägi seda, samuti nägi ta, et ka teine oli seda märganud. Ta seletas naeratahes: „Mardile ei meeldi mu ülikooliaeg. Olen talle kõik jutustanud. Ja sina, Mart, ei pruugi end sundida. Rein Kollom on kõik kaasa elanud.“ Ta muutis tooni: „Vahepeal on mul tekkinud suur nälg. Lähen alla Tiinat vaatama. Teie hoolitsege vahepeal laua eest ja nii edasi.“

Selle öelnult lahkus ta kiiresti.

Mõlemad mehed järgnesid aeglaselt. Mõne sammu järele peatus Mart Lind. Ta asetas käe Rein Kollomi õlale: „Palun mind mitte valesti mõista, härra professor — ülikooliaja pärast.“ Ta häält vibreerus tagasihoidud ärevusest: „Sellel on palju ühist selle neetud kelmiga, selle keeleteadlasega!“

Rein Kollom ei lasknud teda edasi kõnelda: „Usun, see ei meeldi teie naisele, kui ma veel kauem...“

„Aga, lugupeetud härra professor, mida teie mõtlete! Minu naisele? See on ju see viga. Aasta-aastalt liigun temaga ilma mööda kaasas, kuna mul muidu midagi teha ei ole. Ei, see pole õige — kuna ma ei saa elada hingamata temaga üht õhku. Ning sealjuures ei muutu ma nooremaks. Kuid abielluda minuga ta ei taha. Ta ütles mulle kord seda.“

Mare jõudis tagasi ja ütles: „Me teeme teisiti. Me otsime esmalt laua akna all ning tellime midagi hää. Tahame õiglaselt jällenägemist pühitseda. Ning kui teie istute, vaatamata ma hetkeks Tiina järele. Teie seisate siin vaid ja räägite lollusi.“

Nad läksid koos kuupaistel üle teki. Blond naine käis keskel. Nende ees põrandal liigutas end kunagise võõrkeelte-üliõpilase vari. Keegi kolmest ei tahtnud puudutada enam seda teemat.

Naissangarid Vabadussõja ajal

Mitte kaugel Narva alt kodumaa piirest, mõni kilomeeter Jamburgi kiviteest, asetseb Dubrovka mõis, mis kuulub punaste võimuletulekuni krahv Šeremetjevi mõisade hulka. Viimaste ülemvalitsejaks oli eestlane O. Nael. See hankis omale alluvaisse mõisadesse eestlasi tööle, eelistades neid venelastele. Ka omade töötingimused olid kergemad kui seda vöörastel.

Dubrovka kohapealseks mõisavalitsejaks oli A. Kreutzberg, jällegi Eestimaalt. Ka see tõi või kirjutas välja oma endisest teenistuskohast, Võrumaalt, kodumaalasi töölisteks.

Eesti-Vene sõda algas, Eesti Vabadussõda.

Selle kestel punased võimumehed määravad Naela kui spetsi Petrogradi ümbruse rahvale lühiajaliste põllumajanduse-aianduse kursuste organiseerijaks.

Neist kursusist on sunnitud osa võtma Petrogradi ja Novgorodi kubermangude küla- ja mõisatöölised, ka nende naised ja pojad.

Seal muutub punaste vägede olukord Eesti frondil raskeks. Trotski käsul asutakse kursuslasist sealsamas kohapeal organiseerima punaseid polke, kes siis peavad ruttama võidukate eesti vägede vastu.

Kursuslaste seas on endastmõistetavalt ka eestlasi, kes varem kodumaalt siia toodud: Dubrovka mõisatööliline Johannes Leht naise Juuliga ja Dubrovka alla kuuluva poolmõisa Berjosovka kubjas Nikolai Laats naise Annaga. Mõlemad perekonnad on pärit Võrumaalt.

Johannes Leht ja Laatsi poeg mobiliseeritakse siinsamas punapolku.

Kuid nüüd eesti ema süda, mis tuikab palavat kodumaa-armastust, asub omade, eestlaste vastu saadetavate poegade ja meeste ette, sest pole midagi julmemat, kui püss ja mõök haarata nende vastu, keda armastad ja keda ise kogu aeg ootad...

Juba varem eesti emad siin piiri taga ootasid vaid omade, eestlaste, võitu. Omade vastu saadetavaile eestlastele nad andsid nõu: minge üle! Teie koht on sealpool sõdida! Või siis — olge teisiti omadele kasulikud...

Arvestamata ettenägelikke hoiatusi: naised, olge ettevaatlikud! just vastupidiselt, Juuli Leht ja Anna Laats ei varja oma tõekspidamisi, oma kodumaa-armastust, eriti veel nüüd, mil on sunnitud punapolku andma üks mehe, teine poja.

See nende käitumine on jõudnud aga juba punaste võimude kõrvu.

Ühel päeval Dubrovka mõisa õuele saabub relvastatud jõuk punakaartlasi juhi punakomissari ja tšekistiga.

Juuli Leht ja Anna Laats vangistatakse. Need ei alistu aga äraehmunuina noruspäi, vaid hinges vabade kodanikena

protesteerivad ning mõttejulgeina langetavad päälegi raskeid etteheiteid südametuile võimukandjaile, isegi kõikvõimsale tšekistile.

Eesti emad — tunnistatakse mässajaiks. Nad mõistetakse siinsamas ärahirmunud rahva ees surma. Surmaotsus langetatakse siinsamas veel eestlase, mölder Jakob Vagu üle. Viimane oli võõrsil jäänud samuti tõsiseks isamaalaseks. Tema poeg mobiliseeriti. Kuid nähes oma koolitatud poja peas punakaartlase mütsi, ta haaranud selle ja visanud maha jalgade alla: tema poeg ei asu polku, mis määratud eestlaste vastu... Selle eest ta mõistetigi surma.

Teised, kelle süü väiksem leiti, kaks eestlast ühes naise ja üks venelane, kellel oli eesti naine — kes julgesid eelpool kõnelduile kaastunnet avaldada, talutati tšekasse; võimalik, et seal nende käsi ei käinud paremini teiste kaaslaste omast.

Siinsamas mõisa õuel asutakse surmaotsuste täitmisele. Kaks naist ja mees asetatakse seina ääre. Komissar seob naiste silmad kinni. Kuid naised rebivad rätikud eest ja kokkumatult oma sünges saatuses ees seistes lausuvad julgeina:

„Eesti naine suudab ka surmale silma vaadata...“

Kreeka-katoliku usutunnistusse kuuluvana Anna Laats lööb rinna ette ristimärke ja önnistab... omi, kes sealpool traataeda võitlevad oma maa vabaduse eest, et need võidak-sid, ja andestab oma timukaile...

Luterlasena Juuli Leht, käed risti, palvetab enda ja omaste eest, kõikide eest, kel saatuses valusaim osaks langeb.

On nad end palves kinnitanud, siis kõik kolm hüüavad koos äraseletatud rahus:

„Elagu vaba Eesti!“

See on nende viimne palve, õnnistus ja töotus nende peale tõstetud püssiotste ees.

See naiste sangarlik ülalpidamine paneb imestama mahalaskjaid. Komissar viivitab tulistamiskäsu andmisega. Sõdurite kätes püssiotsad värisevad — nad endamisi juba soovivad, et need naised, kelle koduarmastus on võitnud surmahirmu, jäetaks ellu.

Kuid siis hüüab Juuli Leht:

„Laske juba...!“

See hüüd on täis põlgust ja nende hukkamõist, kes ta ees seisavad. See on samal ajal kohtuotsuse langetamine nende üle, kes äsja kohut mõistmas...

Siis kajavad püssipaugud ja elutud kehad langevad maha. Lugeja, korda veel nende eesti emade nimed, need on pühad.

Jaan Pert.

KÕIGILE LUGEJAILE.

Kuna kuukiri „Maret“ lühikese ajaga on võitnud tuhandete eesti naiste ja eesti kodude sooja poolehoiu, siis on toimetuse seda kõrgelt hinnates püüdnud vastutasuna oma lugupeetud lugejaskonnale pidevalt pakkuda mitmesuguseid uuendusi. Järjekordse trükitehnilise uuendusena oleme käesolevas numbris tarvitusele võtnud mitmevärvitrüki. Ka sel korral kõigi lugejate rahulolu lootes

sügava lugupidamisega

kuukiri „MARET“.

VARBALUGU

1.

Nad olid koolivennad. Aga eluteed olid läinud kauni-kesti lahku. Härra Kuremaa elas tasapisist, korraliku kodaniku elu, Mihkel Murakas aga oli oma olemise ning tegemise-ga läinud natuke sassi.

Kes seda teab, kuidas või mispärast. Kas oli saatus vaenulik või Murakas ise liiga lõtv ning lohakas, aga seda-viisi nüüd need asjad olid, et Mihkilil oli jalgealune kadu-nud ja elatas end sellest, et kõndis mööda sõpru ja raputas neilt kunas kroonise, kunas kahese.

Esialgu oli siin talitanud ausa mehe moodi. Võtnud summakese ja katsunud isegi tagasi maksta. Kuid aega-mööda jõudis ta otsusele, et võlamaksmine on kauniste-ri rumal teguviis ja jättis siis selle toiminguga kui sobimatu. Võttis ja — sellega asi lõppeski.

See oli muidugi vägagi kasulik äri, aga tal oli oma paha külg: sõbrad muutusid tihkeks ega tahtnud nii kergesti oma

taskud puistata. Siis hakkas Murakas tarvitama kavalaid konkse ning kõverikke, luiskas ja luuletas kõiksugusemaid fantaasiad ja esialgu läks mõnigi sõber petlikule liimile. Kuid ajajooksul said ka kõik tükid üldiselt teatavaks ja siis muutus olukord nii narriks, et keegi ei tahtnud enam ühtki Muraka juttu uskuda. Ning hoidsid taskud kinni kahekordse hoolega.

Sellesama Muraka pärast pidi härra Kuremaa tegema peaaegu perekondliku pahanduse.

„Ma ütlesin ju sulle,“ noomis ta oma pisut heitunud prouat, „et Muraka juttu ei saa ega tohi uskuda!“

„Aga ta tuli nii õnnetu näoga, et...“

„Tuhat korda on räägitud — tema nägusid ei saa tõsi-selt võtta!“

„Nojah, aga seletas nii usutavalt, et tal on suur rahakiri postil, on vaja ainult kroon juurde maksta ja ongi suur kah-makas raha käes. Et veerand tunni pärast on tagasi ja õien-dab suure tänuga ära. No ma siis andsingi...“

JANU

„Ehehee! Ja muidugi, tont võtku, tuligi veerand tunni pärast ja ulatas tagasi aupaklikult oma kroonise?“

„Seep' see ongi...“

„No vot, seep' see on! Edaspidi olgu säärastel asjadel lõpp! Tuline tuhat, jõuan mina kogu maailma toita!“

2.

Mõni päev hiljem oli härra Murakas kopsti ukse taga.

Proua Ärna kirtsutas nina, aga ei tihanud siiski väga julm olla: laskis mehe sisse. Ja siis nägi, et on juhtunud tõsine õnnetus: Murakal oli jalg raskes sidemes, mees ohkas ja oigas, näost kahvatu.

„Mis on?“ küsis proua Ärna.

„Põrguvalu on, muud ei oska praegu midagi öelda. Hakkas juba mõni aeg tagasi suure varba all natuke kõpitsema ja siis kõpitses ikka rohkem ja rohkem, ja kui läksin täna arsti juurde, selgus, et veremürgitus! Ja kohe kiiresti — varvas maha! Oleks kas või päeva hiljemaks jäänud, oleks olnud kõik juba hilja.“

„Hirmus,“ sõnas proua Ärna.

„Eks ta ole. Aga hea seegi, et pahema jala varvas, saab ikka kuidagi hakkama. Esialgu tuleb aga teist kõvasti ravida. Arst kirjutas rohu ja läksin apteeki tooma. Siis sammu, ümber nurga. Noh, hea, rohi sai valmis, aga siis selgub, et rahast on puudu kaks krooni kolmkümmend viis senti. Mul kodus raha on, aga kuidas sa hakkad lonkama nii pikka maad. Mõtlesin siis, et, oot-ot, ma astun Kuremaade juurde sisse, vahest satub neil nii palju olema, homme kohe õiendaksin ära. Selle krooni kah, mis varem võtsin. Tahtsin täna just õiendada, aga näe, noh, need rohud on ju nii kurjamoodi kallid. Ei teadnud arvatagi. Kas proual vahest satub olema?“

Proua oli suures kitsikuses. Andma õieti peaks, aga pärast on jälle pahandusi... Kõige õigem, kutsume härra enese otsustama...

„Mul kahjuks ei ole, aga ma kutsun Kuremaa, tal vahest on,“ seletas proua.

„Olge head jah. Palun väga vabandust, aga mis teha, kui niisuke õnnetus...“

Härra Kuremaa kirtsutas nina, aga kui nägi Muraka ilmatut jalapundart ja kahvatut nägu, siis kohkus:

„Või nii, noh... kui säärane häda...“

„Ei tea, kas maksab?“ usutas proua.

„Mis siis teha, ega inimest või lasta ära surra!“

Ja härra Kuremaa ulatas õnnetule koolivennale kaks krooni kolmkümmend viis senti.

3.

Järgmise päeva hommikul kõndis härra Kuremaa ametisse ega tahtnud uskuda oma silmi: teisel pool tänavat marsib uhket sammu Mihkel Murakas, jalg terve, nägu rõõmus ja õhetav.

„Hei, sõber, kuidas siis äkki nii?“

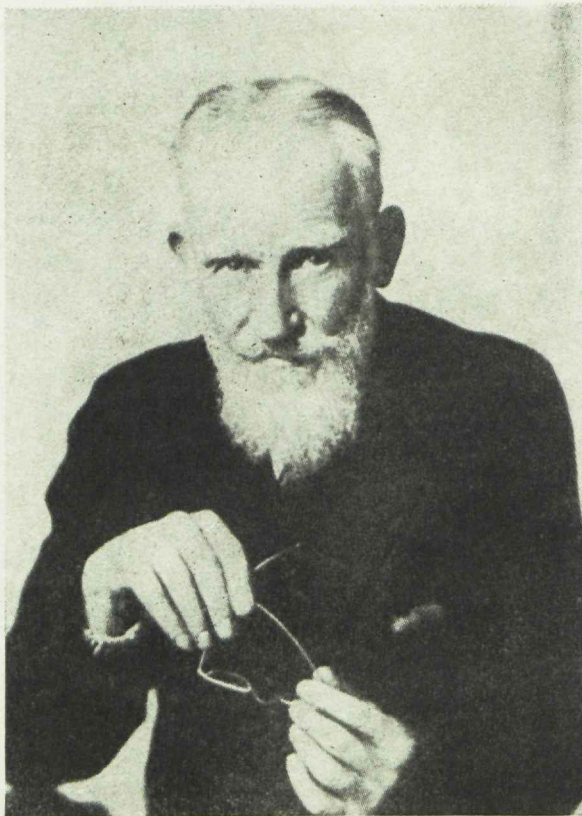
Murakas laskis rõõmsat naeru:

„Jah, tead, ehehee, pagana arstid küll! Mulle ütlevad, et lõikasid maha terve varba, aga kui kodus hakkasin lähemalt vaatama, tuli välja, et on ainult küünt pisut nüsinud. Ah te maidad küll, nii hirmutasid ära! Aga homme astun sinu poole sisse, toon ära selle...“

Kuremaa urises vihaselt ja ruttas kiiresti edasi. Alt vedas ikkagi, kurivaim! Ja hiljuti sai just Ärnat noomitud...

Selle peale otsustaski härra Kuremaa, et jäägu see sissekukkumine edasi kõnelemata. Nii et proua Ärna saab Muraka varbaloo tõelise lõpu teada alles käesolevate ridade kaudu. Tehku talle see rõõmu!

JUHAN PAHLBÄRK.

GEORGE BERNARD SHAW.

Käesoleva aasta suvel, 26. juulil, pühitses George Bernard Shaw ehk teise nimega „Britannia paha poiss“, nagu teda mõned austajad hellitlevalt nimetavad, oma 80-aastast sünnipäeva. Ei ole mitte juhuslik nähtus, et naiste ajakirjad nii Inglismaal kui mujal maailmas küllaltki ruumi lubavad kirjutistele Shaw üle, sest „Britannia paha poisi“ vaimukuste ja revolutsiooniliste mõtete repertuaaris on paljugi määratud naisele. Pakub kindlasti huvi põgusatki pilku sinna heita.

Shaw arvates, nagu ta kõneleb oma „Man and Superman“ eessõnas, on täiesti ekslik meil 20. sajandil vaadata mehele kui aktiivsele, võitjale poolele ja naisele kui passiivsele, alluvale poolele. Mees ei ole sugude kahevõitluses enam võitja, nagu olid seda kord Don Juan ja Casanova. Tõeline võitleja ja tõeline võitja on nüüd naine. Tõsiküll, ootavad ju tihti tütarlapsed liikumatult ja passiivselt oma kosilast, kuid see on ämbliku passiivsus, kes ootab, millal kärbes saagina ta võrkudesse tormab. Naise näiline passiivsus on võitlusabinõu, teatud meelitamisvahend, sööt, mis meelitab ligi saagi. Maailm on ülekülvatud seesuguste lingude, võrkude ja püünistega. Mehed kujutlevad, oma väarikuse säilitamiseks, et nemad on tagaajajad jahimehed, kes lasevad oma maitse kohaselt meeldiva saagi, tegelikult on nad alati tagaetatavad — nad ei märkagi, kui nad on püünesse jooksud ja lõksu langenud. Ja tihti nad ei tahagi enam lõksust vabaneda — mehi nagu John Tanner, „Inimese ja Üliinimese“ uljas kangelane, on vähe, kes hüüab oma naispartnerile, kui see abielungusid viskab: „Mul on õudne tunne, kui laseksin end abielusse sundida, seepärast, et maailm soovib, et teil olgu abikaasa. Abielu on minu silmis nurjatu allaheit, leppimine lüüasaamisega. Kõdunen asjana, mis täitnud oma otstarbe ja mille laul lauldud. Tulevikuga mehest muutun minevikuga meheks. Noormehed põlgavad mind mehena, kes teinud väljamüügi; naistele, kellele alati olin mõistatus ja võimalus, olen ainult veel teise naise varandus ja kõlbmata kaup või kõige paremal juhul ärapeetud abielumees.“ Ja siiski John Tanner'gi langes lõksu ja — oli üsna õnnelik.

Naise algatus sugulises asjus on Shaw arvates täiesti õigustatud. Naisel on elu edasiandmiseks vaja meest ja kui ühiskonnas on olukord nii, et naised on rohkem kui mehi, siis seatagu sisse mitmenaisepidamine. Mehed, kes vaatavad naise algatusele alahindavalt, on silmakirjalised ja siin on siis sama lugu, mis ameeriklaste ja neegritega. Ameeriklased on sundinud neegreid saapaid viksima ja tõestavad siis neegrite kõlbelist ja füsioloogilist alaväärtuslikkust asjaoluga, et nad on saapaviksijad. Mehed heidavad kogu loomistöö vaeva naise õlule, aga naeravad naisi, kui need liiga avalikult ja julgelt algatusõiguse enese peale võtavad.

George Bernard Shaw ja naised

Varanduseta ja eriliste vaimuanneteta naisele on mees kapitaliks. Seesugune naine peab mehele saama, et endale ülespidamist kindlustada. Kui mees kaitseb abielu, siis kaitseb ta oma mugavusi, kui naine kaitseb abielu, siis kaitseb ta tihti oma ainust võimalust elada. Perekondades, kus tütre abieluvalmis saavad, on sageli peaprobleemiks edukas meestejaht.

Mehed on loonud enese kaitseks naiste ülesande liiga pealetungiva sooritamise vastu illusiooni, et nemad on aktiivne ja algataja pool. See on tarbetu illusioon ja tarbetust illusioonidest tuleb loobuda. Peab julgema elu vaadata nagu ta on. Ka armastus on tarbetu luuleline illusioon. See, mida nimetatakse luuleliselt armastuseks, on tegelikult ainult teatud loodusetarbe rahuldamine, sama mis on söögiisu ja janu rahuldamine. Iga leping ja töötus, mis tehtud selle mõju all, ei tarvitse surmani kesta, kui see oma otstarvet ei täida. Ärgu tehtagu abielu poeks, kus kaubeldakse armastusega.

Kui raamatud ja muud kunstiteosed oleksid tavaliste inimeste luua ja kui nad oleksid siirad, siis väljendaksid nad enam hirmu naise tagakiusamiste ees kui armastust ta petliku ilu vastu. Naise — see on boa constrictor, kes salakavalalt keerutab end ohvri kaela ümber.

„Britannia paha poisi“ vaimukused seesuguste asjade üle on mitmetigi omapärased ja saareriigi elaniku kohta vägagi julged. Enda lohutuseks aga ütleb arvatavasti nii inglanna kui naine mujalgi maailmas, et „Britannia paha poisi“ vaimukused ei tarvitse veel olla tõde. Aga kui see on siiski tõde, siis ütleks vist „Britannia paha poiss“ daamidele, et — tõde on päike, millesse ei saa pisarateta vaadata.

Kuid mitte ainult teoorias, vaid ka tegelikus elus näib G. B. Shaw'l olevat kokkupõrkeid daamidega, nagu ta on justustanud oma intervjuerijale ja tuttavaile. Aino Kallas jutustab, kuidas Shaw olevat hädas näitlejannadega, nagu ta on kurtnud. Keegi itaalia näitlejanna tahtnud kord Itaalias esineda Saint Joanina ja palunud Shaw'lt kirja, mida võiks tarvitada reklaamiks. Shaw vastanud, et ta soovitusel ei ole kindlasti mingit mõju näitlejanna menusse. Mis aga juhtus, oli see, et paari nädala pärast ilmunud usutus, kus sama näitlejanna väitnud, et Shaw on teda näinud ja siis alles aru saanud, mis on eht ja kõrge kunst ja et nimetatud näitlejanna olevat Shaw kunsti eht personifikatsioon!

Aino Kaldalt kuuleme aga ka Shaw abieluromaanist. Umbes a. 1895 kohanud Shaw tuttavas perekonnas üht väga jõukat iiri daami, kes oli tüdinnud seltskondliku elu tühjust ja tahtis tutvuda sotsialismiga. Mõlemad armunud teineteisesse kahe päeva jooksul. Abielule aga olnud Shaw küünne ja hammastega vastu, sest ta polevat suutnud leppida selle mõttega, et ta tulevane naine on rikas. Vahepeal sõitnud daam Itaaliasse, Shaw aga saanud mingisuguse kauakestva jalavea ja olnud päris üksinda oma korteris, rahata ja põetajata. Seda kuuldes tulnud aga daam kohe Itaaliast tagasi, läinud Shaw juurde ja öelnud, et ta viib ta jalamaid ilusasse majja Hinds Headis, mille ta äsja üürinud. „Kas meie siiski ei lähiks parem perekonnaseisuameti kaudu,“ öelnud Shaw. „See meeldiks rohkem meie sõpradele.“ Nii sai Shaw kokku oma „boa constrictoriga“ ja nii algas nende ühine elu. See olevat osutunud aga kõige kordaläinumaks abieluks.

E. T.

Armukadedus — neuroosina

Mida tähendab armukadedus, mõistab hästi vaid too, kes ise kogenud on neid põrgupiinu, mida valmistab see õnnetu kirk armukadedale. Mitte-armukade, keskpärane inimene ei huvitu üldiselt sellest nähust, kuna see ei puuduta teda. Ta loeb küll ajaleheteid armukadedusest tingitud roimadest, kuid möödub sellest pealiskaudselt, erilise huvita, kuna seal on tegemist hoopis teisliiki inimestega, haiglaste isikutega, keda ta ei mõista.

Ka moodse närviarsti vaadete järgi pole armukadedus muud kui haigus ja nimelt neuroos.

On olemas aga ka tervet armukadedust: reaktsioon armastatu truudusetuse tõsiasiadele. Sellal ilmnev tunne on sügav bioloogiline instinkt, millist esineb isegi loomariigis.

Inimeste juures armukadedus vastusena truudusetusele on täiesti normaalne nähtus, mis ei kuulu närviarsti tegevuspiirkonda. Terve inimene peab aga püüdma selle raskusega toime tulla nagu tavalistegi eluraskustega. Ta reageerib, vastavalt iseloomule, andestamisega, resignatsiooniga, omalt poolt lavastatud truudusetusega või hülgamisega. Igal juhul kohandub ta omal viisil olukorrale.

Üsna teisiti on lugu neurootilise inimesega, kes kannatab haiglase armukadeduse all, mis esineb peagu alati, esineb krooniliselt ning põhjuseta. Ja just see haiglane põhjendamatu armukadedus, mis meeletehetele viies häirib samuti perekonnaelu, on kõige levinum armukadedusevorm, milline ei parane iseenesest kunagi. Siit algab närviarsti ülesanne ja nimelt väga tähtis ülesanne, kuna siin pea alati on tegemist kindlusetu isikutega, kes kannatavad pideva alaväärtuslikkusetunde all. Ühelt poolt nad ei usu kunagi teist jäädavalt enese külge siduda võivat, teisalt tekitab aga alaväärtuslikkusetunde suurenemine võimuläga, kõrgeimast valitsemistahet. Mida ei loodeta saavutada oma võlu ja sarmi läbi, seda püütakse türanniseerimisega või avalikkuse ees kannataja ilme ja märtri-olekuga esinedes peale sundida. Säärased murduvad ja eneses lõhenenud iseloomud muutuvad peagi piinaks nii enesele kui ümbruskonnale. Nende alaväärtuslikkusetunde on sageli esile kutsutud lapselikkudest elamustest, mis juba varakult kõigutanud eneseusaldust. Sageli mürgitab armukade ema lapsegi hingeelu, istutades temasse juba varakult armukadeduse-oo. Või on see vanem õde, kes jutlustab kasvavale tütarlapsel: „Kõik mehed on truudusetud, neid ei tohi iialgi uskuda.“

Nii tärkab põhjuseta armukadeduse-idu juba varakult. Siin saab aidata ainult kõige ettevaatlikuma kasvatusena.

Eriti ohus on üksikud, hellitatud ja õrnustega ülekülvatud lapsed, kes peaaegu alatiselt täiskasvanute seltskonnas viibinud. Nad peavad väga varakult õppima vanemate armastust ka teistega jagama. Üksik laps peaks vähemalt koos koduloomadega üles kasvama, eelkõige aga peaksid vanemad võtma majja samavanuseid mänguseltsilisi, et vältida üksiku lapse alatist keskpunktiks olemist, kelle ümber kõik keerleb. Sel viisil õpib ta kord ka kõrval seisma.

On olemas palju vendi-õdesid, siis tekib taas teissuguseid ohte. Sageli on kõige vanem laps armukade hilisematele õdedele-vendadele, kes röövivad ühe osa varem täiesti talle kuulunud vanemate armastusest. Säärast last tuleb häduse ja arusaamisega õigele teele juhatada. Talle ei tohi tunda anda, et tema tähtsus on langenud, et noorim mängib nüüd esimest viiulit. Vanemate ja kasvatajate ebaõige käitumine on sageli armukadeduse põhjuseks, mis hilisemas elus kuni neuroosini võib kasvada. Lapse tähelepanu tuleb juhtida soodustustele, mida ta saavutab õdede-vendade juurdekasvuga, millist ilmneb juba varemast suuremas vabaduseski, kuna lastearvu kasvamisega väheneb emade hirmutunne. Samuti tuleb lapsele selgeks teha, kui palju kenam see on, omada mänguseltsilist ning kui igavaks osutub alatine üksiolek.

Lastele ei tohi jätta muljet, nagu eelistataks üht enam. Eelistamine on sagedamaid põhjusi hilisemale armukadedusele. Evib üks lastest erilist annet muusika, spordi või mõne muu ala vastu, siis ei tohi seda liiga palju esile tõsta, vaid pigemini otsida, kas teistel lastel pole samasuguseid kalduvusi, milliseid õhutada ja edasi viia.

Nii välditakse armukadeduse ja alaväärtus- või vihkamistunde tekkimist, mis täiskasvanu juures areneb põhjuseta neurootiliseks armukadeduseks, muutes nii enese kui kogu ümbruskonna elu põrguks.

Säärased pettekujutlused tekitavad hiljem sageli päris groteskseid armukadeduse-orme. Kui äärmuseni võidakse kalduda, tõendab tuntud närviarsti jutustus pruudist, kes oma kihluse väitel laskis peigmeest detektiivil jälgida. Viimane teatas talle korrapäraselt, et ta peigmees kohtuvat igal õhtul kella kuue ajal kellegi daamiga. „Petetu“ nägi vaeva meele tuletades, et ta ise oli see, kellega peigmees igapäev sellal kohtus.

Ebaõige kasvatus soodustab hiljem suutel määralt sääraseid resultate.

Kohtumine

Armsad sõbrad, kui armastate kedagi, mööduge suures kaares mõistusest. Mõistus on varjuks elurõõmule. Vaadelge, kui õnnelikult õhus juubeldades elavad linnud, sellasemel, et kurvast pesas istudes kududa enesele külmaks talveks villast jakki, mis kahtlemata oleks mõistlikum maailmas ümberlendamisest. Nad aga ei tee seda. Nad lendavad sinna, kuhu neile meeldib ning lendavad edasi, kui neile enam ei meeldi. Kas loom kaalutleb ennast sooja päikese kätte asetades, et katuselt võiks kivi pähe langeda, et varjulise puu all oleks tingimata kindlam, kust halvemal juhul vaid mõni küpse kirss võiks tema kasukale kukkuda. Meie, inimesed, mõistusega õnnistatud olevused, meie aga ei naera reedel, kuna meie ei taha nutta pühapäeval.

„Armastan sind, Edla!“

„Ants!“

„Edla, Edla, ikka vaid sinu nimi! Sinuga on maailm avar, sinuga võrreldes on maailm kitsas. Minu maailm oled sina.“

Edla vaikis kaua. Nad istusid käsikäes.

„Armastan sind, Ants! Töötan sulle, ma ei jäta sind.“

Nad ei abiellunud aga kunagi — need kaks. Nad armastasid teineteist enam kui seda maailm oli harjunud taluma. Maailm alistus, pind võnkus nende jalgade all.

Mõistusele tulles leidis mees, et ei saa abielluda naisega, kelle süda on tulvil tundeist. Hommikul sundis kainus teda mõtlema oma majale, lastele, isegi koldele ning pesule. Ta lahkus Edlast, kes oli õnnelik oma valus. Ka tema mõistus ütles talle, naine peab abielluma elulise, praktiliselt mõtleva ning toimiva mehega, mitte säärasega, nagu Ants, kes lammutab vaid õhulosse, et ehitada neid taas ilusasse kohta. Ei, mõistusega tuleb siiski pisut arvestada!

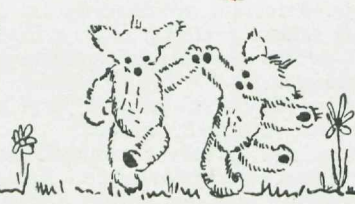
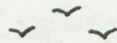
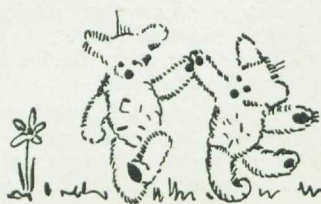
Möödus aastaid. Mis sai Edlast, Ants ei teadnud seda, kuigi ta vahest mõtles temale, istudes naise kõrval, kellega oli abiellunud. See oli tubli naine ja mees hoidis teda. Ainult harva segas teda naise riietus, soeng, tema rääkimis- ja mõtlemisviis. Aga nad hoolitsesid teineteise eest. Õhtuti lugesid nad koos ajalehte ja pühapäeviti läksid kõndima. Nad rääkisid inimestest, kes nende läheduses elasid, ärist, mööblit ja marineeritud heeringatest.

Ühel päeval nägi Ants teda uuesti. Edla istus sigarit suitsetava mugava isanda kõrval. Mees polnud suur, ta juus tundus hõredana, ta vaade oli rahulik, ja käes, mis oli pisut paks, kuid heatahtlik, hiilgas tore, väärtuslik sõrmus — küllalt kallis, et hädasolevat perekonda aasta otsa vee peal hoida. Kui ta enesele veel õlut tellis ja kelnerit palus oma naisele mõned ajakirjad tuua, et viimane ei tarvitseks pühapäeval igavust tunda, tõusis Edla. Ants läks talle vastu. „Sinu mees?“ küsis ta. „Ja,“ vastas naine, „ta on hää mees. On see sinu naine?“ Mees noogutas. „Me oleme juba 6 aastat abielus. Meil on 2 last. Ta oli varemalt väga ilus.“ Nad vaikisid ja vaatasid inimesi, sest nad ei tahtnud teineteisele otsa vaadata. Edla ulatas Antsule käe, öeldes: „Nii oleme meie mõlemad siiski päris õnnelikuks saanud.“ „Ei, ei,“ oleks mees kõige meelsamini hüüdnud, „kas on siis rahulolek küllastumine ja sile elutee õnn? Kas see on õnn, et meie süda uinub ja ainult rahutul õõl enda olemasolu meenutab. Sinuga aga oleks õnn olnud!“

Aga Ants ei öelnud seda, ta surus vaid Edla kätt ja naeratas. „Nii oli hea. Oli parem, et me tol korral mõistlikud olime. Sest meie kaks —“ Ka Edla naeratas: „Ah! Meie kaks!“

Ja siis nad lahkusid, kumbki oma teele.

Karupojad Juss ja Sass saavad endale märjad kasukad.

Mareti tädil jutt lastele

Juss ja Sass, kaks väikest karupoega, ei olnud hoopiski maailmaeluga rahul. Ema Karu oli läinud linna sisseostusid tegema ja oli jätnud mõlemad pojad koju.

„Olge viisakad ja mängige kenasti! Ja vaadake, et teie ei lase ühtki võõrast tuppa, sest kergesti võib see olla kuri varas!“ Ning siis oli ta läinud.

Mõlemad karupojad tegelesid natuke aega oma mänguasjandega, kuid varsti tüdinesid nad sellest. „Pidi see kojujäämine juhtuma just täna, mil mul on nii isu millegi huvitava järel!“ ohkas Sass. „Mida sa tahaksid siis teha?“ küsis Juss uudishimuliselt. „Sa ju tead seda saart meie aia all järves. Tahaksin öieti ükskord näha, mis sääl ka leidub.“ „Aga,“ arvas Juss mõtlikult, „peame olema kodus ja vaatama, et ükski võõras ei tuleks tuppa! Ja kust sa saaksid lootsiku?“

Sass vajus mõttesse. „Tead kuidas hoiame vargad majast eemale!“ hüüdis ta äkki ja hakkas Jussile sosistama midagi kõrva. Seejärel asuti tööle. Suurte tähtedega maaliti paberile: „Ettevaatust! Kardetav! Sarlakihaid!“ Uhkusega riputati silt majauksele.

Nüüd veeretati keldrist ema puust pesuvann välja. Sellest sai uhke lootsik. Kahe pika oaridvaga, mis kangutati oapeenrast, lükati pesuvann kaldast eemale ja edasi. Ah, milline tore nali! Vahepeäl loomulikult kasteti teineteist veidi veega, kuid jõuti lõppeks õnnelikult saarele.

Saarel oli tore õunapuu. „Sinna ronime otsa,“ rõõmustus Sass, „sääl näeme tervet ümbrust — ja saame häid õunu.“ Ning lõbusasti hakkas Sass tüve mööda üles ronima.

„Aga seda ei tohi meie hoopiski teha,“ arvas Juss alt. „See ei ole meie puu!“ „Ah, roni parem üles, siin on tõesti juma-

lik!“ kõlas õunapuu ladvast Sassi hääl. „Lõpmatusse võib siit näha!“ Vaevalt oli Juss jõudnud esimesele oksale kui lähemast põõsast kargas välja vihane koer. „Oo, Sass, Sass!“ hädaldas Juss, „ta kisub meid puruks! Meie ei pääse enam alla!“ Tükk aega vaatasid mõlemad teineteisele nutuste nägudega otsa. Lõppeks tuli Sassile hää mõte.

„Säh!“ hüüdis ta koerale ja viskas kõrges kaares kuld-kollase õuna kaugemale. Muidugi jooksis rumal koer õunale järele. Vätkkiirelt ronisid mõlemad karupojad puuotsast maha ja jooksid kaldale, kus seisis vann. Hopsti, hopsti hüppasid nad vanni, ja kui koer pettust märkas, olid nad kaugel. Nüüd aga ruttu koju! Kuid teel ujus neile vastu luik.

„Seda tahaksin ma veidi ärritada,“ ütles äkki Sass. Kiiresti sidus ta nõõri otsa tükikese leiba ja viskas selle luige ette. See tahtis kohe haarata, kuid Sass tõmbas leivatüki tagasi. Niisugust toorust aga luik ei talunud. Vihaste tiivalöökidega hüppas ta karupoegade pesuvanni kallale ja lükkas selle ümber. Koleda ulgumisega vajusid karupojad põhja. Lähimärgadena jõudsid nad lõppeks siiski kaldale. Oh, nüüd tuleb kõik välja!

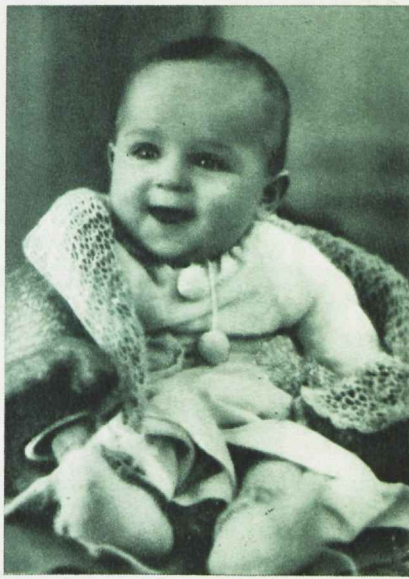
Hääd naabrid seisis ukse ees karjas ja lugesid hoiatavat silti. Kaastundlikult küsiti kojujõudnud emakarult, et kes neil majas sarlakis olevat. See taipas kohe oma poegade rumalast vempu. Ning samal ajal jõudsidki mõlemad mere-mehe märgadena ja külmast värisedes koju. Kohe käsutati mõlemad sellid sängi ja maeti nad paksude vaipade alla, nii et ainult mustad ninakesed välja paistsid. Seejärel pidid nad neelama palju kuuma ja mõrudat teed, et nad ei saaks nohu. Ning emakaru oli väga kuri — päalegi ei teadnud ta veel, et pesuvann oli järvepõhjas.

Iga algus on raske

ENE ja INNA, ärimees
A. Prima tütre Tartust.

AVO, Valgjärve õpetaja
E. Hirvesoo poeg.

LUULE, majaomanik P. Täht'i
tütar Tartust.

MARET,
Kallaste post-
kontori ülema
E. Piiri
tütar.

MALL ja TIJU, sporditegeluse
E. Roorandi tütre Tartust.

HILVI AARELAID.

OLEV EENMAA,
Viru-Roelast,
ja
teisiti.

Viimne jorjen

Toomas Varik

Kevadel naeratas Eevile suur õnn, suvel näis see paisuvat üha suuremaks, kuid sügiseks varises kõik kokku, jäid üle ainult kõledad tuuled.

Tõesti, kas see polnud siis suur õnn, kui Eevi juunikuus sai enesele äkki ootamatult meeldiva leivateenistuse? Äsja gümnaasiumi lõpetanud, seisis tüdruk kohutava küsimuse ees: mis peale hakata? Ema oli haiglane ja ootas abi, väike vend hakkas alles kaela kandma, majja oli vaja toetavat käit. Mis teha?

Ja siis tuligi see: rikka töösturi perekond vajab oma väikesele tütrekesele suveks hoidjat ja kasvatajat. Eevi sattus sellele päris juhuslikult ja kaup sobis kohe. Sõideti kuurorti ja nüüd algasid Eevil kaunid päevad.

Väike hoolicalune oli kena plika ja Eevil polnud temaga suuremat vaeva. Päevad otsa mängiti merekaldal, metsas ja nurmedel, päike ja rõõm ümberringi. Säärast elu polnud Eevi veel kunagi tundnud ja ta otse ahmis enesesse laiu ning ääretuid suviavarusi.

Ei tulnud nagu meelegi, mis siis saab, kui tuleb sügis.

2.

Nende majja ilmus ühel päeval kõrgekasvuline härra, kelle juustes oli juba pisut halli, kuid kogu olemuses nooruki värskust ning elusärtsu. Ta jäi külalisena majja elama ja Eevi puutus temaga igapäev kokku. See oli kirjanik, tuntud ja hinnatud.

Esialgul oli nii nagu ennegi. Kui aga ühel õhtul härra Maiste peale õhtusööki sõnas Eevile leebe ning diskreetse tagasihoidlikkusega: „Preili, tahaksin teiega pisut kõnelda,“ siis tundis tüdruk, kuis südame all löid lökkele värinad, milliseid seni vägisi hoidnud kõvas kammitas. Ja ta vaikis, õhetus üle näo.

Nad kõndisid mere veerde. Oli valge, soe ja vaikne suviõhtu. Merel ei liikunud ükski laine, taevast oli pilvitu ja otsatu omas õhulises avaruses.

„Teil on siin vist hea olla?“ küsis härra Maiste.

„Jah,“ vastas tüdruk.

„Ka minul.“

Oli pikk paus ja siis sõnas mees nagu endamisi:

„Kunagi ammu, kui olin noor, siis tundsin ääretut rõõmu, kui ühel päeval sain ühelt tüdrukutirtsult, kellesse olin ülepeakaela armunud, sünnipäevaks suure, punase jorjeni. See oli mu esimene jorjen. Sest ajast peale olen saatnud teistele ja saanud ise neid uhkeid punaseid lilli nii mõningaidki ja mul on tunne, et kõik, mis minus ilusat, head ja mis kõneleb armu üllaist tundeist, on ühenduses selle lillega. Näete, mul on meeleskohas juba halle niite ja juba mõnda aega olen ma mõelnud, kudas jõuan lõppeks selleni, et saadan oma viimse jorjeni, kudas leian selle, kelle juurde saan jääda paika pidama ega tarvitse enam otsida üha uusi ja uusi südamenäkke.“

Eevi sammus kõhklemissi ja tal oli tunne, nagu kõnniks hoopis uues maailmas, võõras ja senitundmatus.

„Tänavune suvi on mulle uudne,“ jätkas Maiste, „on tunne, nagu oleksin leidnud selle, mida olen oodanud. Kindlasti olen leidnud.“

Rohkem nad sellest ei kõneldud. Kõndisid vaikselt valges suvises öös.

3.

Sellest peale olid nad tihti kahekesi. Maiste kõneles oma kavatsustest ning plaanidest ja meelsasti armastas ta korrata:

„Seks sügiseks kirjutan raamatu, mille pealkirjaks „Viimne jorjen“ on.“

Suur õnn on langenud mulle sülle, mõtles Eevi, taevast, kas see kõik tõesti on võimalik?

Ja ta tundis, kuis tühanded, katkestamatud niidid sidusid teda selle ootamatu õnne külge, mehe külge, kellest hoovas suurt ja üllast.

Äga ühel päeval löödi kõik segi.

Majaproua, kes seni Eevisse oli suhtunud kõige hoolikama külalislahkusega, sõnas karmilt ning tusaselt:

„See ei lähe enam nii.“

Eevi jäi kohkunult ootama.

„Läheb liiale teil selle härra Maistega. Ma ei või seda enam lubada, et minu majas aetakse kõige jultunumat flirti. Härra Maiste on ju kena mees, aga tema nõrkuseks on vabadel puhkepäevadel veidi seigelda ja nooril tüdrukul päid segi ajada. Igal suvel on see nii olnud. Oeh, seda pruutide hulka küll! Ja peale muu härra Maiste pole teie jaoks. Niisugusel kuulsal kirjanikul on hoopis muud sidemed ja

nagu ma kindlasti tean, on tal need sidemed Tallinnas juba käesoleval sügisel lõplikult otsustatud. Võtke seda kõike arvesse ja tehke lõpp, enne kui pean mina seda tegema.“

Kuri unenägu, mõtles Eevi, kohutav unenägu! Aga majaproua kõneles üha veenvamalt ja ähvardavamalt, tõi nimesid, jutustas tõelisi lugusid.

Ja Eevil purunes kõik. Õnned varisesid kokku, jäid ainult kõledad tuuled.

4.

Ta hoidis meeletult Maislest eemale, põgenes igal sammul kui arg hirm.

Aeg vajus sügiseks ja kui Maiste ära sõitis, nägi Eevi aknast, kuis ta rõõmsa naeratusena vaatas üles akna poole, mille kardina taga peitus kahvatu nägu. Selles naeratuses oli julgustust, võidutunnet ja enesekindlust.

Häbematu, mõtles Eevi.

Ei kestnud kaua, kui tuli lõpp töösturigi perekonna suvitamisele. Kõliti tagasi Tallinnasse ja Eevi oli jällegi kõigi tuulte tallata. Jumalaga jätt prouaga oli jahe ja ametlik, Eevi tundis, et oldi rõõmus temast lahtisaamise üle.

Mis nüüd teha? mõtles Eevi. Oli hoopis raskem ja kõledam, kui kevadel kohta otsides. Siis olid ainult leivamured, nüüd oli ka süda halla-ööst läbi käinud.

Need olid nukrad ja rängad päevad.

Eevile paistis, et kogu maailm on nagu lukku keeratud tema eest. Kuhu iganes läks, kelle poole pöördus, igalt poolt tuli üks ja sama vastus:

„Ei ole praegu, kõik kohad on täidetud, vahest edaspidi.“

Edaspidi! See oli väikene lohutus, narriv ja kibestav koguni oma külmas hoolimatuses.

Ühel õhtul istus ta tuimas ükskõiksuses oma pimedas kambris ja vaatles läbi akna, kuis sügisene õhtu vajutas oma kurva kääle üle rõskete tänavate. Siis avati uks ja keegi astus sisse.

„Tere.“

See oli nii tultav hääl, et Eevi otse võpatus. Maiste!

Tal oli käes väikene pakikene, mille ulatas tõsisena tüdrukule.

„Avage,“ öeldi vaikselt.

Segitööduna avas Eevi paki. Seal oli tulipunane jorjen. Ja selle all raamat.

„Viimne jorjen“ seisid kaanel punased tähed.

Oli pikk, pingutav, õnnestav vaikus.

„Nii on,“ sõnas siis Maiste, „ma ei teinud nalja. Siin on tõesti mu viimne jorjen.“

Eevi seisis sõnatult, näol ere õhetus. Siis ulatas ta kääle ja nad naeratasid mõlemad — elu kaunimat naeratust.

Saledusest

Peaegu ühelegi naisele ei jää aastate möödudes avastamata tema kehakujus aegamööda ilmnevad puudused. Üsna lähelepämatult läienevad puusad, keha osutab fataalselt kalduvust õrnalt ettepoole kumerduda ning tekitada vähemaid või suuremaid rasvaplatju. Jalad lasevad nii mõndagi soovida. Näib nagu tahaks iga gramm kehakaalu juurdevõtmist nüüdsest peale eranditult talje lähedusse ankrustuda. Harva esineb neis aastates kaela, näo või rinna täidlasemaks muutumist. Igal juhul algab ümmaramaks muutumine talje kohalt kõige enne. Energia, kannatus ja püsivusega säärase eba-meeldivuse vastu võideldes võime palju saavutada. Veel parem on aga üldse sellist olukorda vältida, kus keha kaotab oma nooruslikult pingul vormid. Võimlemisharjutused, dieet, otstarbekohane riietus, häa kehahoid ning reegliäärane, hoolikas kehahoidude kontrollimine, takistades rasva kogunemist ebasoovitavatel kohtadel, säilitavad saleda joone.

Alustagem päeva liigutustega.

Kes kaldub paksenemisele, ei tohi ühelgi juhul ka mitte üheks ainsaks päevaks loobuda hommikuvõimlemisest. Sobivam on tühja kõhuga teha pikem varane jalutuskäik. Hommikutundidel on organism intensiivselt puhastustööga tegevuses. Häiritakse teda selles liiga enneaegse söömisega, siis jäävad üleliigsed ained kehha ning peatuvad kudedes. Juurdetoodud toit aga muutub rasvaks, kuna veri pole veel puhastatud ega vastuvõtmisvõimeline. Rasv tekib päämiselt ebasoovitavates kehaosades. Järelikult toetage keha puhastustööd võimalikult tugevate liigutustega.

Loobuge hommikeinest.

Hommikeine on kõigile kehakusele kalduvaile ohtlikuim söögiaeg. Loobuda ennelõunal võimalikult kõigest peale kuuma vee, sidrunivee või mõruda tee. Õun või veidi mõnd teist mitte väga magusat puuvilja on küllaldased esimeseks söögiajaks. On keha end tund või kaks tundi põhjalikult puhastanud, siis võib süüa juba tugevamat toitu.

Üleliigset rasva saab kaotada.

Võimaldage enesele hommikul ja õhtul viis minutit aega ning muljuge kõik kehaosad, kus tekkinud ebatervislik rasvapolster, mõlema käega põhjalikult läbi. Sealjuures haarata sõrmedega sügavale rasvapolstrisse ning masseerida teda nii kuni kuni vastav koht tugevasti punetab, tähistades vereringe elustumist. Masseerimist lõpetada energilise rusikatega kloppimisega.

Hästi-istuv puusavöö

ei tee üksi saledamaks, vaid aitab ajajooksul kaasa ka rasvapolstri kadumisele. Silmas tuleb aga pidada, et ülemise ja alumise ääre kohal ei tekiks uus rasvakogunemine. Sellepärast on soovitatav võõd vahetada ning kanda aegajalt mõni nädal teiste mõtudega võõsid.

Ei tohi olla ühtki vägivaldset dieedikuri.

Vägivaldsed saleduskurid ei kahjusta üksi tervist, vaid ka välimust, kuna nad tekitavad näkku sügavaid volte ja lasevad näojooni paista teravana ning sisselangenuna. Kahjutu, aga väga mõjuv on mõni kuu kord nädalas korraldada piima- või puuviljapäev, mil juua ainult 1 kuni 2 liitrit piima, milline jaotatud päeva peale väikesteks osadeks, või süüa 1/2 kuni 1 kg õunu, kirsse, apelsine või aprikoose. On näljatunne väga suur, võib erandina süüa ka mõne kuiviku või õhukese viilu röstitud saia.

Õige kehahoid

omab tüseda naise juures suurima tähtsuse. Selg ei tohi olla kumer, rinnakorv sissetõmbunud, kõht lödvana ettevõlvuv. Istumisel, käimisel, seismisel suruda alati õlad veidi tahapoole. Selg hoida sirgelt, kuid mitte õõnsalt, kõht sissetõmmatult, põlved liikugu nõtkelt. Keha kaal, eelkõige jooksmisel ja käimisel, ei tohi langeda kandadele, vaid esijalale. Säärane kehahoid muutub peagi igale harjumuseks, kuna ta aitab organismi hoida pingul ja nooruslikuna.

Lõtvunud kõhulihaseid,

eriti nurgavoodis, tuleb vältida. Juba kolmandal päeval käterätikuid tugevasti kõhu ümber mähkida, et ülepingutatud lihased jälle normaalseks muutuksid. Neljandal kuni viiendal päeval teha juba järgmist harjutust: lamades suruda painutatud jalad tugevasti vastu madratsit. Selles asendis püüda vaagnaid paar korda tõsta ning lasta sama aeglaselt vajuda. Samas seisundis ajada põlved laiuli ning lähendada jälle aegamööda, nagu tuleks ületada tugevat vastupanu. Kaheksandast päevast alates võib käte abil, jalgu liigutamata, korduvalt istukile tõusta.

Kes palju istub

peab puhketundidel kehale liikumist võimaldama. Sellepärast lahkuge kodust varem ning pikendage teed töökohani. Alati silmas pidada reegliäärast seedimist, kuna eriti istuv töö sooltegevuses häireid esile kutsudes soodustab rasvapolstri tekkimist.

Häid tulemusi kõhu-, puusa- ja taljejoone jaoks annavad järgmised kümme harjutust.

1. Sirutuda pikali vaibale, asetada käed risti pea alla ning tõsta jalad, suletud kandadega, täisnurga all üles. Selles seisundis lugeda kümneni ja lasta siis aeglaselt langeda.

2. Jalgu tõsta aeglaselt samal viisil, kuid ainult kuuskümmend sentimeetrit maast ning teha suletud kandadega esmalt paremale, siis vasemale võimalikult suuri ringe.

3. Suletud jalgu uuesti kuuskümmend sentimeetrit põrandalt kõrgemale tõsta ning kummagi jalaga eraldi ringe teha.

4. Pikali maas lamades panna jalad kapi või mõne muu madala eseme alla, käed risti kukla taha ning tõusta nüüd aeglaselt istukile, misjärele sügavalt hingata — ning sama aeglaselt uuesti tagasi laskuda.

5. Rind ette lükata, kõht sisse tõmmata, käed puusas teha ülakehaga ringe paremale, ette, vasemale ja taha.

6. Vasaku käega toetuda toolile või seinale ning tõsta paremat jalga küljele nii kõrgele kui võimalik. Seda korrata paar korda ning teha sama vasaku jalaga

7. Samas seisundis teha algul parema, siis vasaku jalaga suuri ringe.

8. Püsti seistes hõljutada jalgu esmalt ette, siis taha nii kõrgele kui võimalik. Vastav käsi sel ajal ette sirutada. Harjutus on õige, kui jalgu puudutab käit.

9. Seista sirgelt suletud kandadega. Siis aeglaselt avatud põlvedega kükitada, sealjuures väljahingates. Sissehingamisel aeglaselt tõusta.

10. Võrdlemisi sageli käia väikeste sammudega varvastel ja ülestõstetud kätega mööda tuba.

Valgelt

Prillid on saadaval!

Kes ei tunneks meist neid prille, millised ühe mehe kuulsaks tegid, kuna ta oskas neid kanda ning hoida isegi pöörasemais situatsioones ninal – Harold Lloyd.

Kaua pole temast midagi kuulda olnud. Tema viimased filmid olid isegi Ameerikas vaevalt publikurohked. Nüüd on ta otsustanud Hollywoodi filmisuuruste reast lõplikult taanduda, et elatuda sellest, mida töid sisse ta maailma kuulsad filmigroteskid.

Ta taandub – kuid tema prillid peavad elama edasi kellegi teise ninal istudes. Nad peavad Lloyd'i järeltulija aitama maailma kuulsusele. Harold Lloyd on avaldanud üleskutse, milles palub temale sarnanevaid isikuid end teatada, kellest sarnasem pärandab ta prillid, et teise Haroldina minna vastu filmisurematusele.

Üle 15000 mehe igast maailmakaarest on talle siiani saatnud enda fotod. Ja Harold istub nüüd ning valib oma prillide pärandajat. Kas aga prillid üksi aitavad kuulsusele? – Lõpuks vurrud ei tee ju veel kellegist Clark Gable't...

Foto Ufa.

URSULA GRABLEY ja VILLY BIRGEL uues filmis „SAMM VABADUSSE“.

Brigitte Horney.

Kadunuks-peatu . . .

Film „Anna Karenina“ teatavasti algab vene ohvitseride suure pidutsemisega, millise stseeni kehastajad valiti endiste vene ohvitseride hulgast, kes selle miljööga endistest aegadest tuttavad olid. Ühes neis ohvitseres tundis neil päevil Riias oma suureks rõõmuks üks emigrantide-perekond ära ligi 20 aastat surnukspeetud sugulase. Surnukspeetu perekond aadressis otsekohe Hollywood'i filmiühingule kirja oma jälleleitud sugulasele edasiandmiseks.

ROSE STRADNER, HARRY LIEDKE, GUSTAV FRÖHLICH, BRIGITTE HORNEY, OLGA ENGL, PHILIPP MANNING uues filmis „ANATOL“.

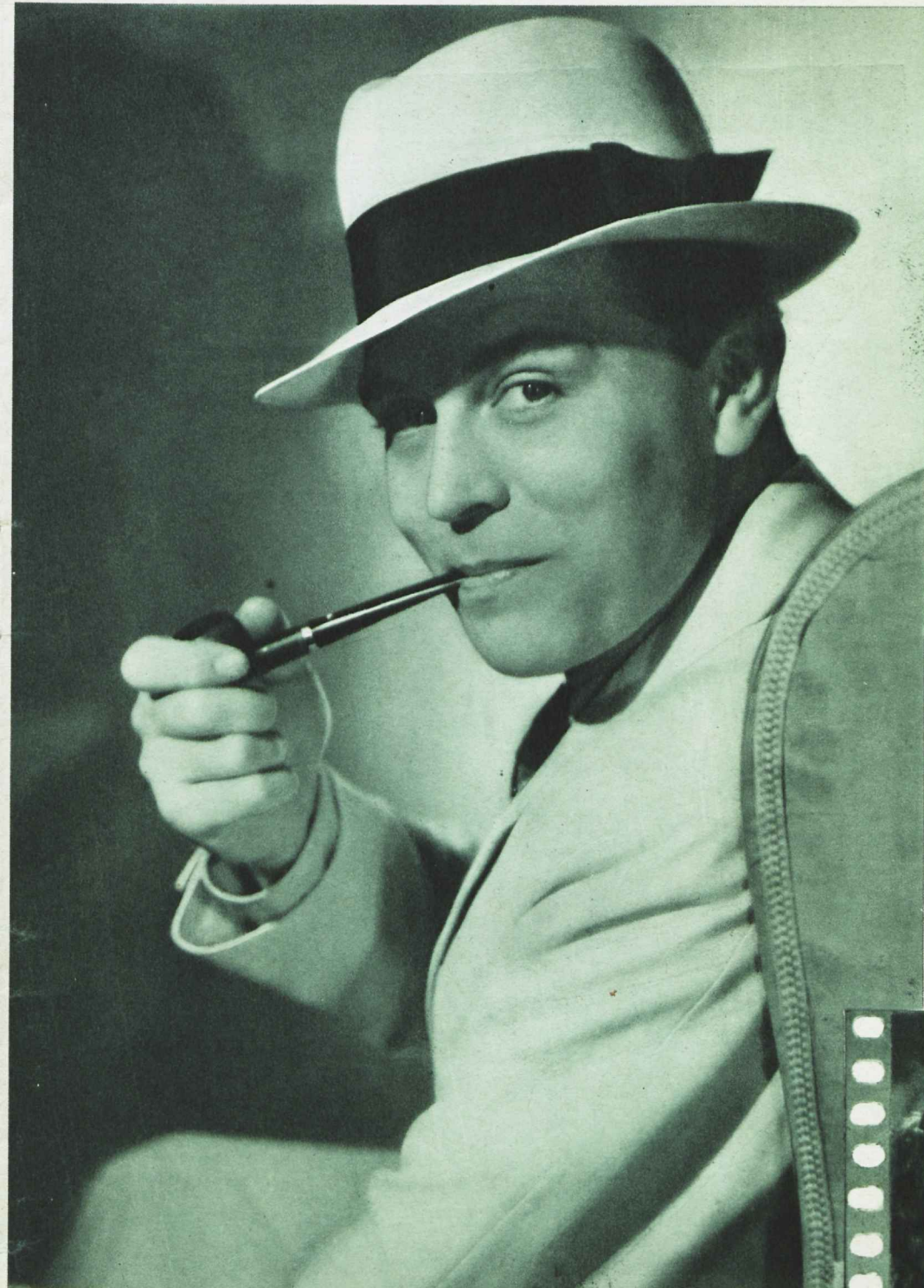
Foto Ufa.

linalt

Shirley Temple'i päevakord.

Ülielav blondpeake Shirley Temple on nii paljudele inimestele valmistanud lõbusaid tunde. Sealjuures ta isiklik elu on tulvil kohustusist, mida nõuab filmielukutse. Avaldame alljärgnevalt mõne-realise ülevaate tema päevaseist askeldusist.

Täpselt kell 7 on ülestõusmine ja hommik-võimlus. Kell 7.05 asjatundlik hammaste puhasta-mine; ilusad, terved hambad on ju nii vajalised. Kell 7.07 vann, 7.15 hommikeine, mis koosneb apelsinest, praetud saiakesist ja tassist piimast. Kell 8 saabumine ateljeesse. Kell 9 algab filmi-mine. Kell 10.30 veedetakse poole tunnine puhkus ateljee garderoobis. Kell 12 on lõuna. Kell 13 algab taas töö ateljees. Kell 14 leiavad aset mõningad harjutused, mille järele kell 15.30 on lubatud ateljee aias pisut mängida. Kell 17 lõpeb filmimine. Kell 18.30 asub ta kodus täiskasvanute-ringis söömaaja veetmisele, et kell 19.30 lehitseda lõbusaid pildiroamatuid. Kell 20 ütleb Shirley head ööd oma lemmikkoera Rowdi'le ning siis hakatakse juba tasapisi mõtlema magamaminekuile.

Gustav Fröhlich.

POLA NEGRI uues filmis
„MOSKVA—ŠANGHAI“.

Ginger Rogers,

kes ka meile vähemalt nime järgi tuntud, avaldas talvel, et kavatseb kevadel Rivierassee sõita. Mis juhtus? Mõne päeva pärast külastas teda Côte d'Azur'i kuurdirektor, tehes talle järgmise ettepaneku:

„Kolm kuud võimaldatakse teile iga-suguste mugavustega tasuta elamine meie kuurordis, kui teie kohustute igapäev minu lauas lõunastama ning sealjuures lubate iga päev endale 2 kuni 3 kohalviibivat külalist esitleda, kelle nimed hotellidirektor mulle teatavaks teeb.“

„Kolm kuud – pagan võtaks,“ ütles üks kolleegidest, „See vastab vähemalt 10.000-frangisele sissetulekule kuus! Ja mida tegi Ginger Rogers?“

„Jaa, mõelge ometi –, ta ei võinud Rivierassee sõita, kuid aga ka pakkumist kol-mele kuule ei saanud ta vastu võtta. Ta sai nimelt närvišoki...“

Foto Ufa.

LILIAN HARVEY ja **VILLY FRITSCH**
uues filmis „ÖNNELAPSED“.

468.

Ilus pruutkleit valgest siidist. Varrukad kitsad, siledad, ülespoole kergelt laienevad, toonitades õlgade laiust, nagu nõuab mood. Peened voldid esitükil on kinni tikitud poolest saadik, allpool lahtised. Vööl ja ees väikesed strasspandlad.

469.

Elegantne printsessvormis pruutkleit valgest siidkrepist. Ülemine osa ja varrukad on tüllpitsist. Seeliku allosa kergelt laienev. Kaunistuseks ees kaks ilusat kunstlille. Samast materjalist lillepärg kaunistab ka loori.

470.

Elevandiluu-värvi muareest pruutkleit kombineeritud nägusa tüllpitsiga. Tüllpitsist on esiosa, laiad varrukad ja vöö laienevad otsad, mis moodustavad taga vediku. Seljal kolmnurkne sisselõige.

471.

Väga dekoratiivne pruutkleit valgest siidist. Suurepäraseks ilustuseks on tüllist tiivad, mis katavad ülemise rinnaosa ja varrukad. Kaelus on ääristatud kleidiriidest roosidega. Ristipidi õmmeldud voldid ulatuvad ees ja taga poole seeliku kõrguseni.

473 Huvitavaid sügismodelle pealelõunaks

472. Pealelõunakleit jämedakoelisest mustast siidist, kaunistatud peene nõörtikandiga. Vest valgest siidist. Võol punane pannal.
473. Pealelõunakleit mustast marokäänist. Passeosa on punatud samast riidest paeltest. Kaunistusteks on valge plisseeritud organdi ja kaks punast lille.
474. Punane mongolkleit pealelõunaks. Vestilaadiline žaboo

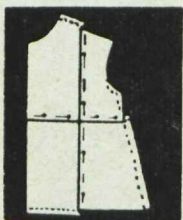
valgest mongolist on läbi tikitud peente voltidega. Varrukad üleni plisseeritud.

475. Päevakleit mustast villasest riidest. Huvitavad varrukad on kaunistatud sudašpaelast nööpidega. Punane nahkvöö ja valgest siidist krae.
476. Sügiskomplee, mis koosneb peeneruudulisest villasest kleidist ja juurde-kuuluvast tumesinisest mantlist.

Mida peab teadma?

Kui lõikeid on tarvis laiendada ja pikendada, siis lõigatakse nad läbi risti ja pikuti ja antakse soovitud suurus. Punktjoon näitab õiget varruka augujoont.

Kui aga lõikeid on tarvis vähendada pikkusest ja laisusest, siis pannakse lihtsalt voldid sisse ja õiendatakse nagu näitavad punktjooned.

Moodne

Figuratsioon

1.

2.

3.

4.

3.

3.

3.

9.

5.

6.

7.

6. Öhtukleit mustast punktilisest taftist. Emalseisev krae on kaunistatud kaeluse äärest ja ka krae alt väikestest värvilistest õitest palmikuga. Taga vöököhal suur seos.

7. Moodne öhtu-ansambel mustast läikivast siidist seeliku ja jakiga ning valge vestpluusiga, milline moodus on kujunenud daamide lemmikrietuseks öhtul.

8. Meeldiv öhtukomplekt, mis koosneb lihtsast varrukata tumelillast siid- või sametkleidist ja väikesest hõbe- või kuld-lamee bolerost. Lõige III lõikelehel 88 sm rinnamöödule.

9. Moodne talvemantel ja muhv hallist kalevist, kaunistatud musta kotiknahaga.

8.

Soojalt ja nägusalt saabuvalle külmale vastu

477

478

479

480

481

482

477. Sügis- või talvekomplee tumesinisest diagonaalriidest. Kraeks ja kätisteks hall karakull.

478. Moodne talvemantel skunkskraega.

479. Sügiskomplee ruudumustrilisest villasest, moodse kotikkraega.

480. Nägus talvemantel, kaunistatud voltide ja nõõpidega, krae skunksist või kotiknahast.

481. Lihtne voltkaunistustega talvemantel. Ees üksainus suur nõõp. Krae skunksist.

482. Moodne talvemantel skunksist sallkraega.

483. Pealelõunaplus valgest siidist. Žaboo on ääristatud läikiva paelaga ja kaunistatud samast materjalist lilledega.

484. Lihtne plus joonelisest riidest.

485. Plus liivavärvi siidist, žaboo, krae ja varruka kaunistused on ääristatud punase pärl- või siidniidiga.

486. Huvitav plus tumeda krae ja kätistega.

487. Meeldiv plus kahe eesoleva voltide gruppiga. Kõrgele-ulataval kaelusel sametpaela-seos.

488. Plus heledast siidist või villasest, kaunistuseks eesolev plissee-seos ja nägus pannaal vöö.

489. Väike-õhtukleit klopeetaftist. Ölgadel ja vööil pärli-ilustused.

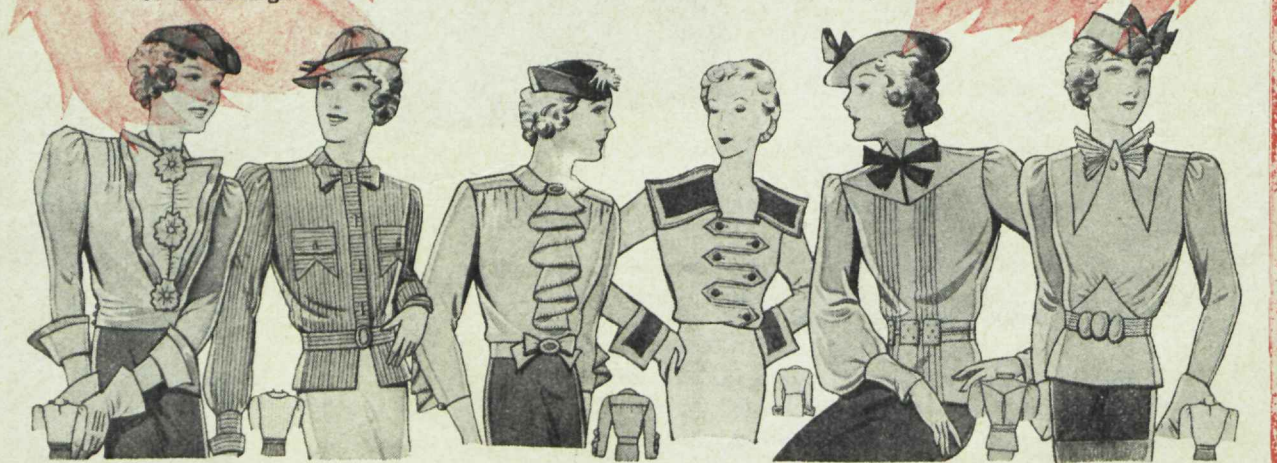
490. Õhtukleit mustast kreppmarokäänist. Ees valgest siidist kunstlilled.

491. Nooruslik õhtukleit moodsest taftist.

492. Õhtukleit sinisest siidist, kaunistatud plisseeribade ja vööle kinnitatud roosidega.

493. Õhtukleit valgest kreppsataänist. Ainsaks kaunistuseks on suur kimp kunstlilli, mis kinnitatud ette.

494. Õhtukleit kirjust hiinakrepist.

483

484

485

486

487

488

Igavad sügisõhtud nõuavad uusi õhtukleite

- 489 Sügismantel 13-a. tütarlapsele.
 490 Tütarlapsekleit segakirjust villasest riidest.
 491 Voltidega kleit villasest riidest. Mood sobib koolikleidile. Lõige VI lõikelehel 11-a. tütarlapsele.
 492 Pesusametist kleit 1—2-a. tütarlapsele. Lõige VII lõikelehel.
 493 Nägus koolikleit 13-a. tütarlapsele. Lõige VIII lõikelehel.
 494 Voltkaunistusega tütarlapsekleit.
 495 Ülikond 8-a. poisile. Lõige IX lõikelehel.
 496 Valge kraega kleit tütarlapsele. Sobiv koolikleidiks.
 497 Magamiskott valgest pesuriidest 1—3-aastasele lapsele. Krae, varrukad ja rinnasine on kaunistatud kitsa pitsiga. Lõige X lõikelehel.
 498 Lihtne talvepalitu 1—2-a. poisile või tüdrukule. Lõige XI lõikelehel.
 499 Põll tütarlapsele. Lõige XII lõikelehel.

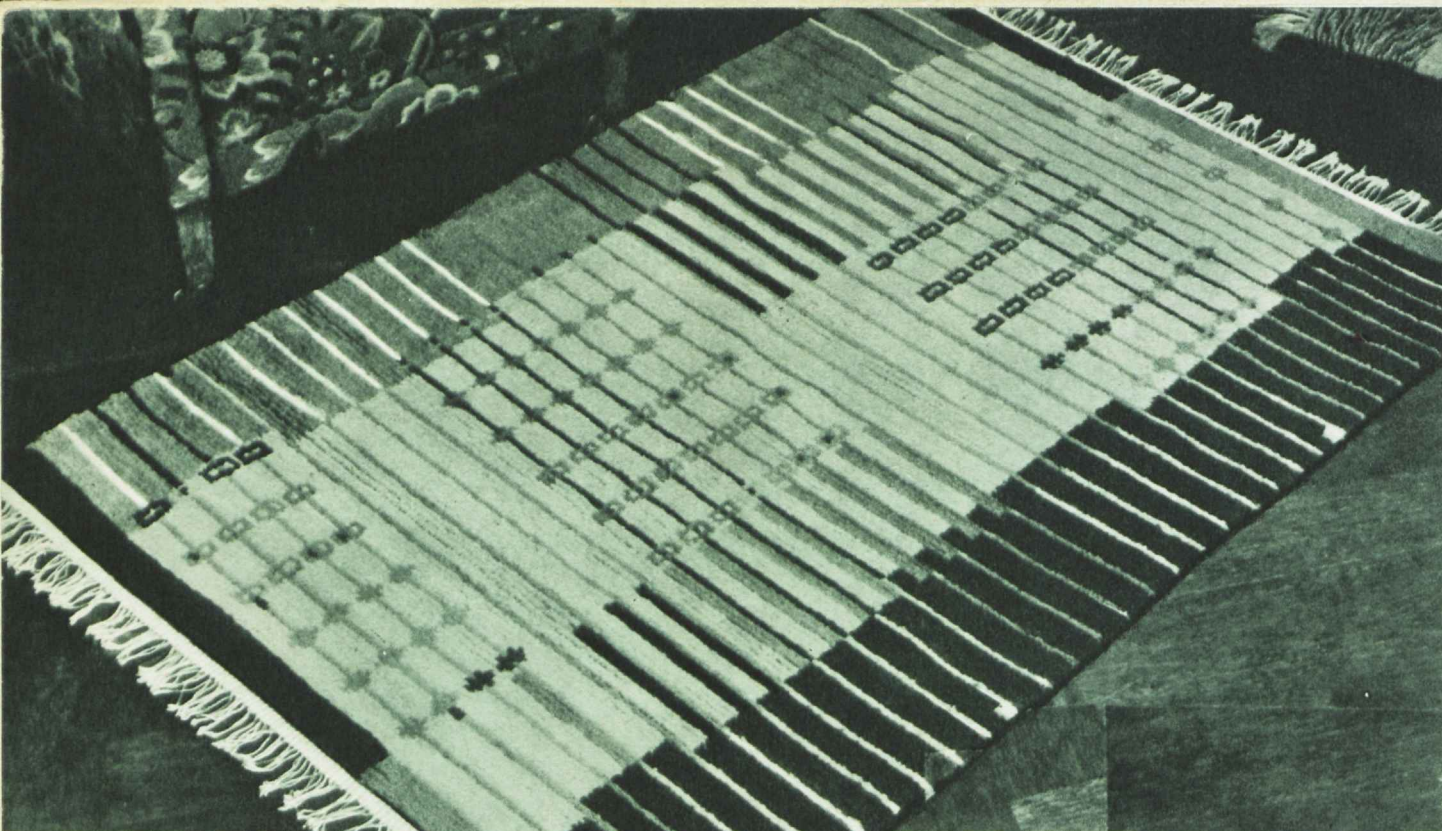

- 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505

Moodne
põrandavaip.

Muster muustrilehel.

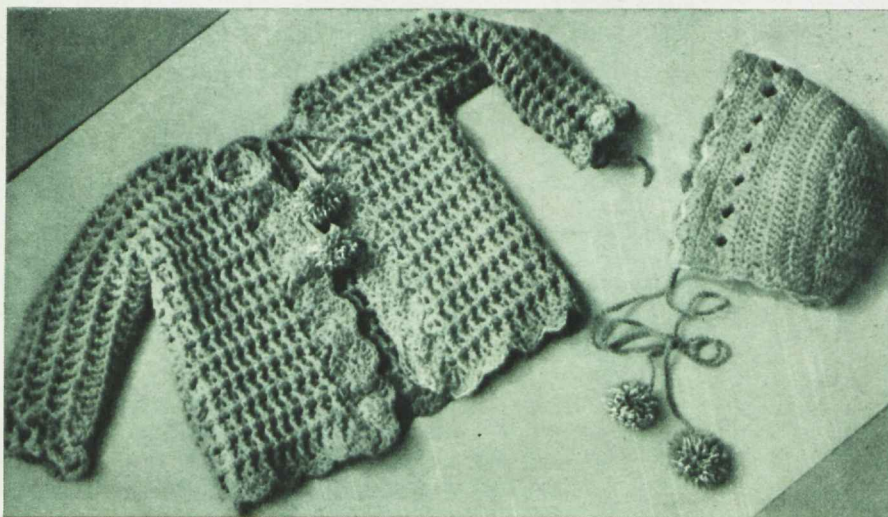
Vaiba suurus ilma narmasteta on 172 X 120 sm. Vaip on käsitsi kootud smürna-tehnikas, kuid võib samas tehnikas õmmelda jutele või kanvaale, kuid ka rist- või keelimpistes. Värvideks on helehall, tumedam hall, tumepruun, keskm. pruun, helepruun, tumeroosa, helekollane, tumekollane. Värvide numbrid „Ekstra värvikaardi järgi asuvad muustrilehel. Kudumiseks veetakse üles 288 lõime- niiti, mis 240 sm pikad. Esiteks jäetakse 15 sm kudumata, narmasteks, siis kootakse 25 koelööki ripspind- selt tumepruuni ja selle järele algavad sõlmedered muustri järgi.

Kootud angoorapullover.

Lõige 92 sm rinnam. löikelehel.

Antud pulloverile kulub umbes 170 g peent angooralõnga. Pullover kootakse antud lõigete järgi üksikutes osades. Esitükk ja selg on alatud kumbki 102 silmaga ja kootakse edasi-tagasi käivates ridades muustrilehel antud muustri a järgi. Tähele panna, et ↑-↑ märgitud koht tuleks nii ees kui taga keskkohaks. Ääre laius on 7 sm. Edasi kootakse muster b järgi, mille keskkohaks b-b märkide vahel. Varrukas alatakse alt äärest 50 silmaga. Ääre laius 4 sm, siis muustri järgi edasi kududa. Pullover õmmeldakse kokku pahemalt poolt. Kaela- auku moodustavate silmadega, mis olid jäetud vardale, alatakse krae kudumist seespoolt ääremuustri järgi. Rullida väljapoole. Varrukate tõstmiseks õmmelda olakaarele glas- batistist vooder. Kudumismustrid a ja b muustrilehel.

Heegeldatud jakk ja müts beebile.

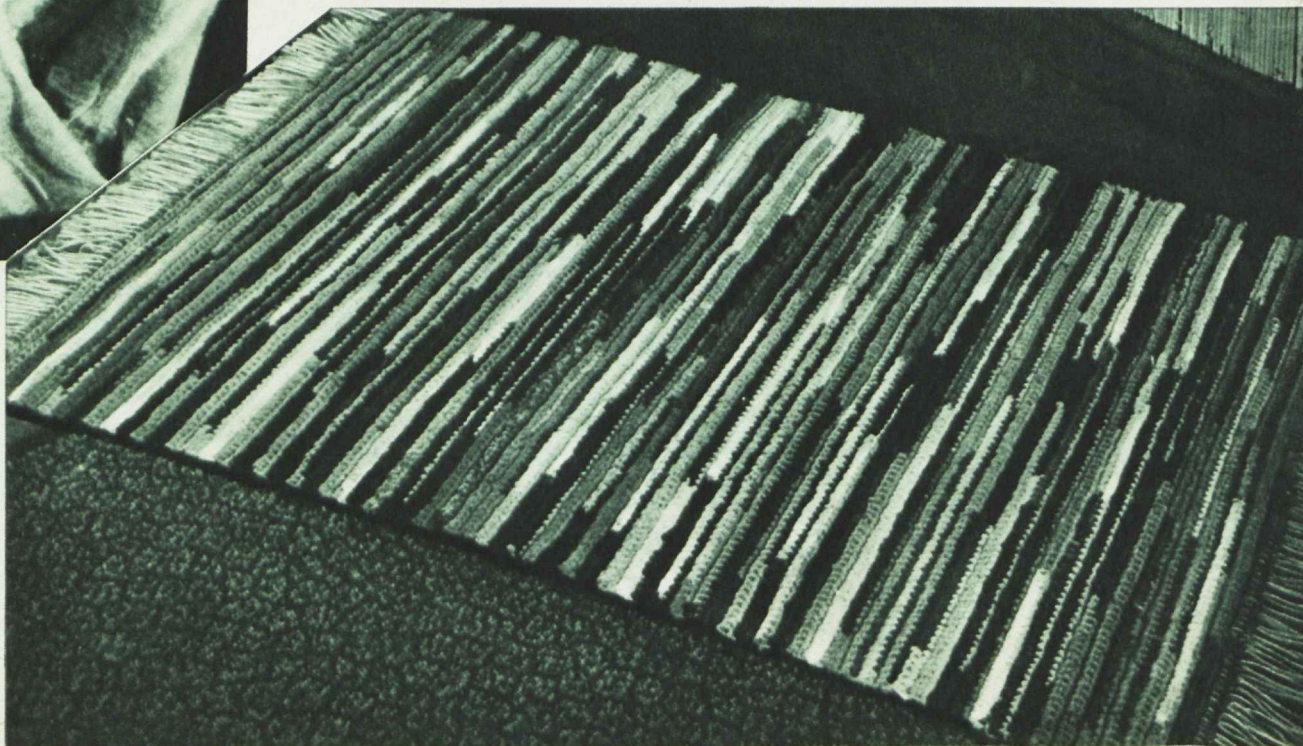
Lõige löikelehel.

Materjali kulub 120—150 g pärvillast lõnga. Jakk alatakse alt äärest seljalt 66 õhusilmaga ja heegeldatakse löike järgi valmis, proovi ja sele- tuse järgi, mis asuvad heegeldatud kušetikatte juures. Äärestatakse sämp- muustriga, võttes ühte silma viis sammast. Mütsil heegeldatakse enne tagu- mine osa, siis esiosa õige tükina, mis pärast tagumisele külge õmmeldakse.

Heegeldatud vaip.

Antud vaip on heegeldatud lõnga ülejääkidest ja trikoo- ribadest. Säärse eseme val- mistamisel saame kasulikult tarvitada vanu süütsukke ja trikoopesu, mis lõigatud 1—2 sm laiusteks ribadeks. Heegeldada liht-kinnissilmade või sammastega. Järjestades mit- mesuguseid värve sobivalt, võib saada väga huvitava kirju vaiba. Otstes on 15 sm pikku- sed narmad hallist linasest nüdist.

Fileegarnituur tualettlauale.

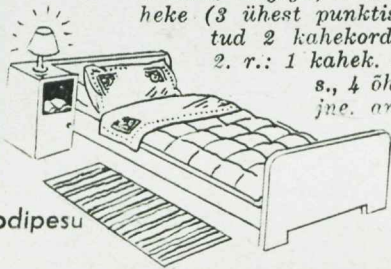
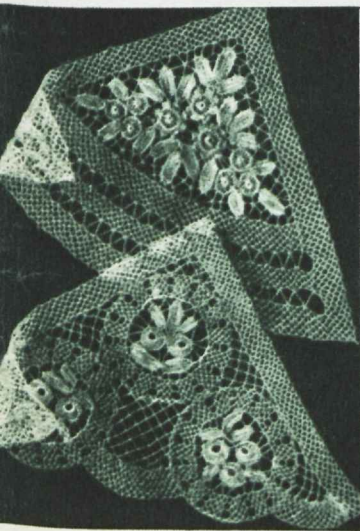
Garnituur koosneb ühest suuremast ovaalsest ja kahest väiksemast ümmargusest linakesest. Võrgumaterjaliks on peen valge linane niit. Augu suurus on 4—5 mm. Ovaalse lina võrgu suurus on 60 × 92 auku, ümmargustel linakesel 35 auku. Mustrid nõelutakse tihedas labases põimes. Mustrid mustrilehel.

Ovaalne heegelpitsiga kaunistuslina.

Muster mustrilehel.

Linakese materjaliks on 26 × 13 sm suurune tükk valget vuaali ja Ankur läikenüit nr. 50. Mustrilehel antud skeemi järgi lõigata välja keskmine rüüdeosa, äär üle heegeldada ja siis otste ja külgede pitsiosad heegeldada edasi-tagasi käivates ridades mustri järgi. ● märgitud kohtadest alates järgmiselt: 1. rida: 1 kahekordne samm (2 × nõelale luues), 3 õhusilma 1 kahek. s. (1 grupp) ühte silma kinnitada jne. korrata. 2. rida: 1 kahekordne s. 1 grupp (eelm. reast) kahe alumise grupi vahelolevasse silma. Lõppeks järgneb veel 1 kahek. s. alumise viimase kahek. samba peale. 3. r.: 1 grupp kahe alumise grupi vahele, ainult heegeldatakse 3 õhus. asemele 1 pikoo (s. t. 5 õhusilma 1 kinniss. kinnitada). Nüüd heegeldatakse üksikud tähevormid. Keskmine suurem alatakse 8 õhus. ringiga, 1. r.: 6 korda vaheldumisi, 1 leheke (3 ühest punktist algavat kokku heegeldatud 2 kahekords. sammast), 4 õhusilma, 2. r.: 1 kahek. samm, 4 õhus., 1 kahek. s., 4 õhus., 1 kahek. s. (1 grupp) jne. antud mustri järgi. Tähevormid kinnitada mustril näidatud kohtadele.

Kaks iiripitsist kolmnurka voodipesu kaunistamiseks.

Mustrid mustrilehel.

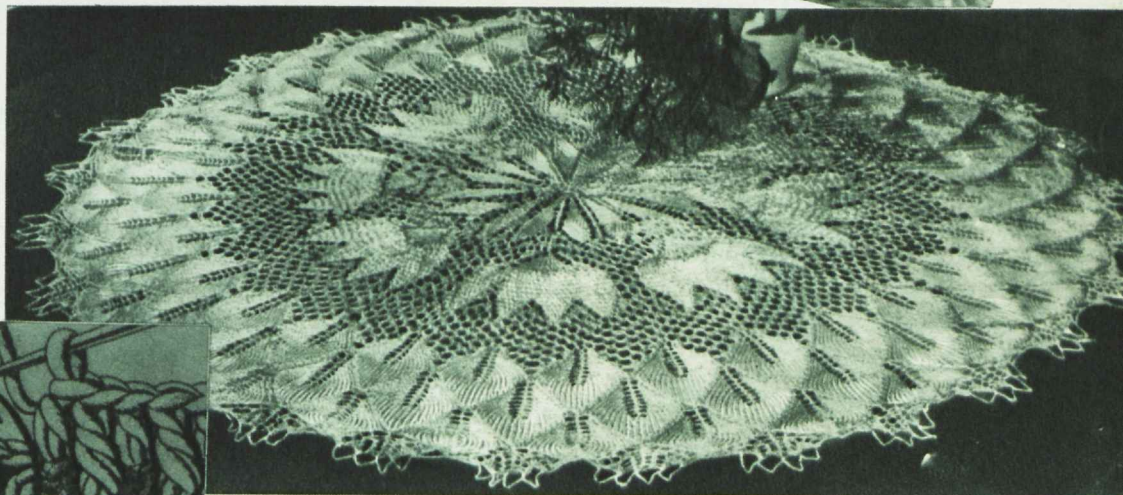
Esiteks heegeldada üksikud osad Ankur heegelnüit nr. 80-st valmis, siis ääreosad. Kinnitatakse kõik mustri ja põimitakse nõela abil vahetõrvustik. Tööproovid asuvad lehek. nr. 311.

Heegeldatud kušetikate.

Skeem mustrilehel.

Kate on heegeldatud juuresoleva proovi järgi. Värvideks tumepruun, keskm. pruun ja beež. Koosneb 6 üksikust ribast, mis heegeldada edasi-tagasi käivates ridades skeemi järgi. Iga riba on antud modellil alatud 33 õhusilmaga, tagasi tulles heegeldada kinnissilmade rida. Edasi heegeldatakse järgmiselt: 1 samm, läbi võttes ainult silmaderea tagumisest poolest, 1 samm, kuid läbi võtetud alumisest sambast, nagu näha proovil jne. Tagasi heegeldades käännata töö parempool enesest väljapoole ja heegeldamisel võtta sambad jälle sammaste kohalt, kuid üks paremalt, teine pahemalt poolt läbi võttes alumisest sammastest. Soovikorrul võib saada tasuta heegelproovi. Postiga tellides lisada saatukuluks 10 s.

Varrastel kootud lina.

Kudumiskiri mustrilehel.

Lina materjaliks on ekrüüvärvvi kunstiüd või valge linane. Kootakse mustrilehel antud kirja järgi, alates keskelt 16 silmaga ringis. 1. ring: 1 silm parempidi otsast kududa, 1 ümber varda (õhusilm), 1 parempidi, 1 õhusilm. Nii algusest 7 korda korrata. 2. ring: parempidi, 3. r.: 1 silm paremp. otsast kududa, 1 õhus., 3 s. paremp., 1 õhus. ja nii edasi algusest 7 korda korrata. 4. r.: parempidi, 5. r.: 1 s. paremp. otsast kududa, 1 õhus., 2 s. paremp. kokku kududa, 1 õhus., 1 s., paremp., 1 õhus., järgmine silm kudumata võtta, siis 1 s. parempidi kududa ja kudumata silm sellest üle tõsta, 1 õhusilm. Nii ringi algusest 7 korda korrata. 6. ring: parempidi. Nii kududa edasi antud mustri järgi. 1.—84. reani korrata antud mustrit 8 korda ringiks. 85. reast kuni lõpuni korratakse mustriosa 24 korda ringi. Lõppeks heegeldatakse silmad maha, kokku võttes nüpalju silmi nagu näitavad arvud mustrilehel ja vahele 10 õhusilma heegeldada.

507

508

509

510

506

513

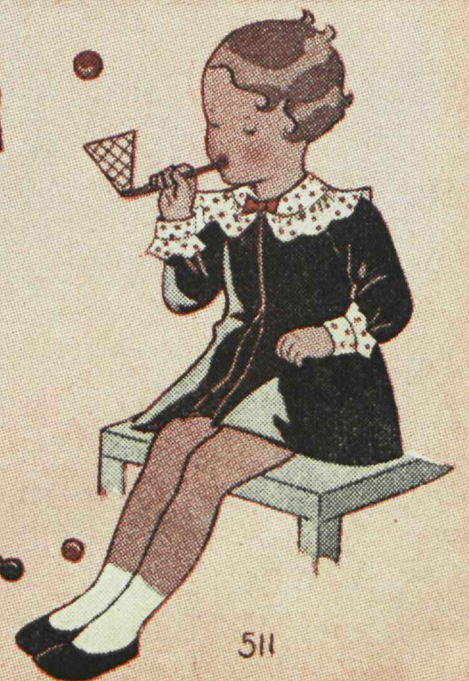
514

LASTELE

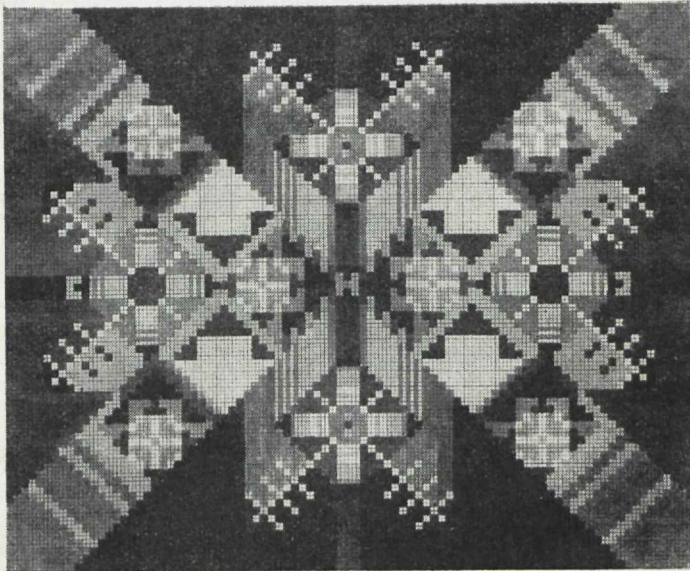
506. Nägus tütarlapsekleit punasest villasest riidest. Kaunistuseks must või tumepunane siidnöör.
507. Tütarlapsekleit punktimustrilise materjalist. Kaks kitsast volangi kaunistavad kaeluse äärt.
508. Plisseeritud tütarlapsekleit värvilisest villamusliinist. Ees sametpaela-seos.
509. Kleit ühevärvilisest või peenemustrilisest pesusametist, valge volditud kraega.
510. Lihtne kleit väikesele tütarlapsele.
511. Raglanlõikeline kleit, valgepunase punktimustrilise kraega.
512. Raglanlõikeline kleit pesusametist, valge pikeest krae ja kävistega.
- 513—514. Kaks lihtsat kleidikest ühevärvilisest või muustrilisest pesuriidest.

512

511

SOHVAPADI.
Muster muustrilehel.

Sohvapadi on kokku säetud vabalt setu motiividel. Võib õmmelda rist- või mõnes teises pistes. Kui iga muustril oleva ruudukese asemele õmmelda üks rist, saame padja suuruseks umbes 60×50 sm. Äärtel on padi osaliselt kaunistatud narmastega. Muustri sobib kasutada ka vaibamustrina, kombineerides otstesse borditaolised ribad. Vaibamustriks kasutades tuleks võtta iga ruudukese asemel 1 sm², siis saaksime 180×150 sm suuruse vaiba.

Värvid A. Trässi villatöööst. „Ekstra“ värvikaardi järgi: punane nr. 44, must, sinine nr. 7, helehall nr. 22, tumehall nr. 21, kollane nr. 16 ja valge. Soovikorral saab lõngaproove tasuta ja ¼-värvilist muustri 50 s. tasu eest. Postiga tellides 10 s. saatetulu juurde lisada.

Aniita Oeste (Obst).

Trükiviga.

Maret nr. 9. (21.) käsitööosas on sügavtrüki parempoolsel leheküljel kootud päevateki kirjelduses eksikombel ühel sulgüvetud koetamisgrupil ära jäänud 4 × korra.

ALGUS KÄSITÖÖLEHEKÜLJEL:

Kaks iiripitsist kolmnurka voodipesu kaunistamiseks.

Kirjeldus pildil ülemisele iiripitsist kolmnurgale.

Õied a alatakse keskelt väikese õhusilmade ringiga. Sellele ringile heegeldatakse 16 korda vahelduvalt 1 kahekordne samm ja 1 õhus.. Esimese samba moodustavad õhusilmad.

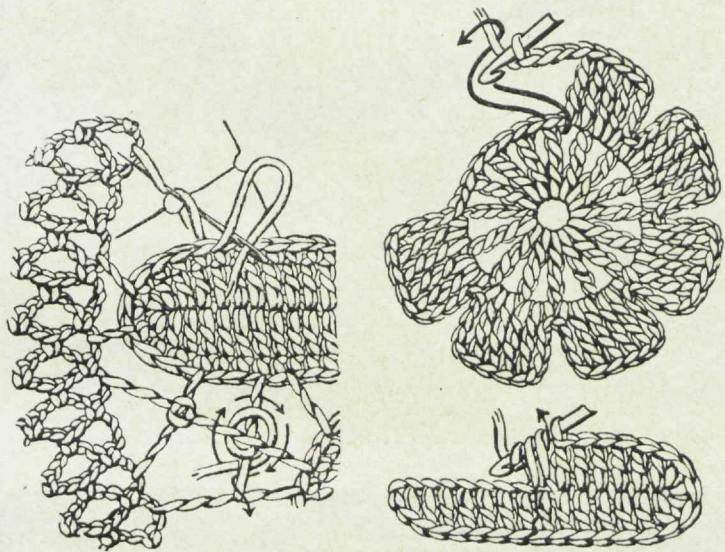
Teine ring: 1 kinnissilm, 4 õhusilma ja 2 kahekordset sammast ümber alumise õhusilmade rea, 2 kahek. s., 4 õhus. ja 1 kinniss., nagu eelpool tähend.. Õied b alatakse samuti nagu a, 1. ring 16 kahek. s., 2. r. ainult kinnissilmad. Lehed c heegeldatakse nagu näha proov 2, alates 16 õhusilmaga keskelt. Ümber ring heegeldatakse kinnissilmadega. Lehed d heegeldatakse samuti, ainult alatakse 11 õhusilmaga. Põimitud vahevõrgustik tõmmatakse üksikute vormide vahele muistri järgi ja põimitakse nagu näha proov 3.

Kirjeldus alumisele kolmnurgale. Õied alatakse 12 õhusilmade ringiga, millesse heegeldatakse 11 sammast, 5 kahek. s., 11 kolmek. sammast. Esimene sammast asendada õhusilmadega. Ringi lõpp kinnit. alguse külge 1 õhusilmaga. Järgnevalt heegeldatakse õied ringi ühe kin-

niss. ringiga. Lehed alatakse 15 õhusilmaga keskelt. Motiivide ümber olevad ringid alatakse 17 õhusilmaga ja heegeldatakse 5 rida, nagu kirjeld. õige ääre heegeldamisel. 6. reas heegeldatakse sisemisel joonel kinniss. asemele 1 samm, 1 kahek. s. ja lõppeks 1 kolmekordne samm.

5. rea algus ja lõpp tulevad järgm. ühendada: pärast eelmise rea viimast kinnissilma heegeldada *2 õhus., 1 mitmek. samm (nagu tarvis) vastasoleva õhusilma rea ümber, 2 õhus., 1 kinniss. alumise õhus. kaare ümber ja alates * korra. Ringikujuline välisäär heegeldada ümber vahelduvalt 1 kinniss. ja 4 õhusilma.

Ülal: proov õite a heegeldamiseks

Proov vahevõrgustiku põimimiseks.

All: proov lehtede heegeldamiseks.

Hõredad ääreribad heegeldatakse edasi-tagasi käivates ridades, alates 21 õhusilmaga. Tagasi minekul 1 kinnissilm, 9 üleslöödud silma ja järgnevalt 4 õhusilma ja 1 kinnissilm igasse 4. järgnevasse üleslöödud silma. Iga rea lõpul heegeldatakse 5 õhusilma ja pööratakse töö ümber. Teine ja kõik järgm. read: igale alumisele kaarele 1 kinniss. ja 4 õhus. vahel. • Nurgad moodust. muustril näidatuna. Algus ja lõpp ühendatakse viimases reas, nii et pärast eelviimase rea viimast kinnissilma heegeld. 3 õhus. ■ 1 kinniss. vastasolevasse äärekaarde, 2 õhus., 1 kinniss. alumisse äärekaarde, 2 õhus. ja ■ alates korduvalt. Sisemine katkendjoon samal viisil igale küljele kohe külge heegeld.. Kitsas riba ainult 5 õhusilma kaare laiuselt väljatöötada.

Suled,
padjad,
udusulgtekid,
sulgmadratsid,
sulgriie „Jnlett“

soovitab

1. E. M. Suletööstus

Tallinn, Uene tän. 27

Sügishooajaks soovitame:

Villaseid ja siidist kleidi- ja mantliriideid,
elastilist interlokk-trikoopesu.

Eriti juhime meie ostjaskonna tähelepanu plateeritud-kahekordsetele (seest puuvill — pealt siid) sukkadele „**Jlmatar**“ ja cotton-villastele sukkadele.

A/S. OSKAR KILGAS vabrik
Tallinnas

Mille eest perenaine peaks hoolitsema.

Paljude inimeste mõnus koosviibimine nõuab teataval määral eeskätt ruumikat korterit. Näiteks kaheteistkümne kuni kuuteistkümne isiku puhul peaks meil vähemalt kaks keskmise suurusega tuba kasutada olema. Vanades korterites, kus leidub veel suuri tiibukusi, on võimalus laudu kahest toast kokku juhtida, säälmures rohkem inimesi paigutades kui moodses korteris, kus tuleb laudu asetada eraldi tubadesse.

Loomulikult püüab perenaine kõike võimalikult ilusaks ja mugavaks teha, mis ei tarvitse aga olla veel kulukas. Lauakate võib olla valge või värviline, tingituna lauapesust. Laua keskele asetame paar lille madalasse vaasi, et mitte varjata vastasistujat. Et laudlina on värskest pestud ning laitmatult triigitud, on endastmõistetav. Soovitav on laudlina alla asetada õhuke kord valget puuvilla, mis on laua kaitseks olles ühtlasi väldiks lauanõude kolisemist. Et lauastumine oleks mugav, ei tohi lauakate olla liiga tihe. Peab arvestama 60 kuni 70 sm taldrikute vahega. Lauakatet võib mitmeti asetada: paremale nuga, vasakule kahvlid, mida tehakse kui ka eeltoitu on lauale asetada. Või: kui on üks käik toitu, siis asetada nuga ja kahvel paremale poole. Supilusika asukoht on kas paremal või põiki ülal, sellest allpool magustoidulusikas, puuvilja- või juustunuga. Joogiklaas seisab paremal, väike salati- või kompotitaldrik vasemal. Suurätt lamab kas taldrikul või vasakul. Lauakaartide tarvitamisel on nende asukoht veiniklaasi kõrval või suurätti voldi vahel. Leib asetatakse kas väikesele taldrikule või jälle suurätte.

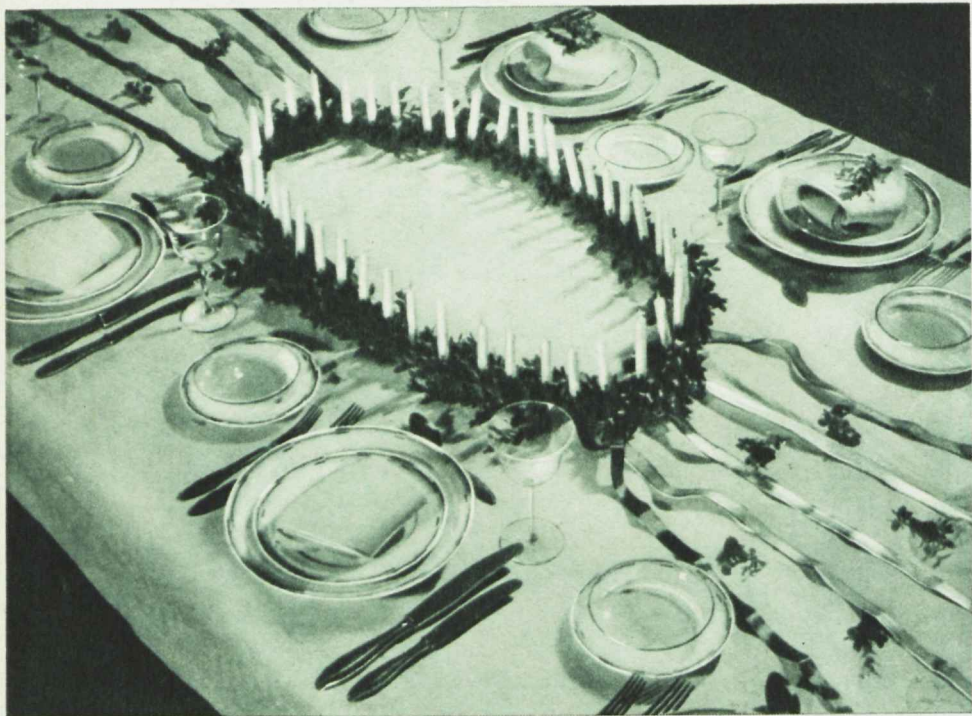
Lauakate nõudlikele.

Leidub perenaisi, kes erilist mõnu tunnevad lauda rikkalikult kaunistades. Sobiv võimalus selleks on neil pulmade, varrude, hõbepulmade ja igasuguste muude pidude puhul. Paljude perenaiste nõrkuseks on suurätide kokkupanemine. On kujunenud moeks suurätti kunstliku luigena, lehvikuna, piiskopimütsina, veerosina või lillekorvina lauale asetada. Kursused, kus sääraseid kunste õpetatakse, on väga otsitud. Tänapäeval võiks aga oma aega paremini kasutada. Juba hea maitse seisukohalt ei sobiks suurätti mitmesugustesse vormidesse pressida, mis ei vasta suurätti otstarbele. Sile, linasest või kunstiistidist suurätt on juba iseenesest ilus, mida ei tarvitseks lugematute voltide ja kortsudega moondada. Kui suurätt on suur siis jätkub paarist käeliigutusest, et seda meeldivalt vormida.

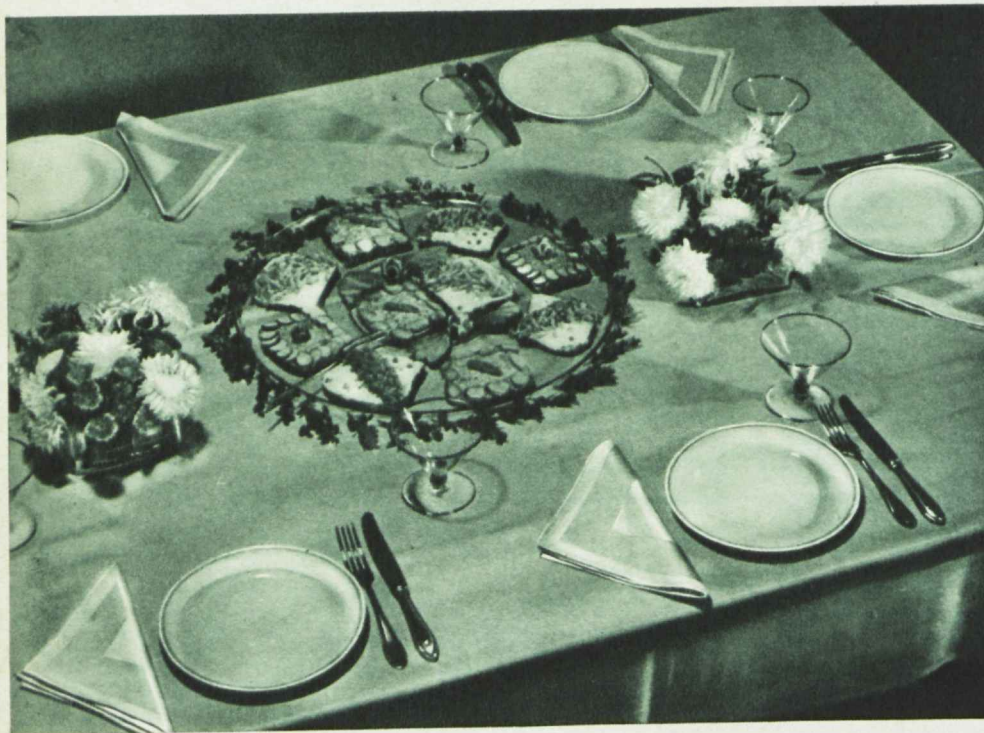
Toitude ja jookide pakkumisest.

Arvuka külalishulga juures tuleb kindlasti toitu ringipakkuda. Isegi juhul, kui perenaine supi valmis tõstab, kusjuures on kasutada ratastega teelauake, peab siiski teine inimene taldrikud laiali kandma. Praadi peab nii-kui-nii ümber-pakkuma. Soovitav on praadi asetada kahele keskmise suurusega liuale, mida on kergem ümber kanda kui ühte suurt. Kui pole võrast abi, siis teevad selle töö nooremad perekonnaliikmed vaheldumisi, ühtlasi järgmist silmas pidades: kuuma liua alla asetatakse kokkupandud suurätt, et mitte põletada käsi. Toite pakutakse vasakult poolt. On kombeks pakkumist alata inimeste juurest, keda eriti austada tahetakse. Kui kõik külalised on omale ette tõstnud, asetatakse toit sooja ja pakutakse uuesti, kui kõik külalised on ettetõstetu söönud. Taldrikute vahetamisel võetakse parema käega tarvitatud taldrik, seda vasema käega otsekohe uuega asendades. Teisel juhul võib mustad nõud ka korraga ära korjata ja hiljem uutega asendada.

Jookide valamine lasub tavaliselt ühel või mitmel mees-külalisel, kes oma naabrite eest hoolitsevad. Veinipudelik asetatakse lauale alusel. Valget veini serveeritakse jahutatult (6°—8°), punast veini tempereeritult (10°—12°).

Laud kuldpulmadeks: pärg 50 valge küünlaga on peamiseks kaunistuseks sellel pidulaual.

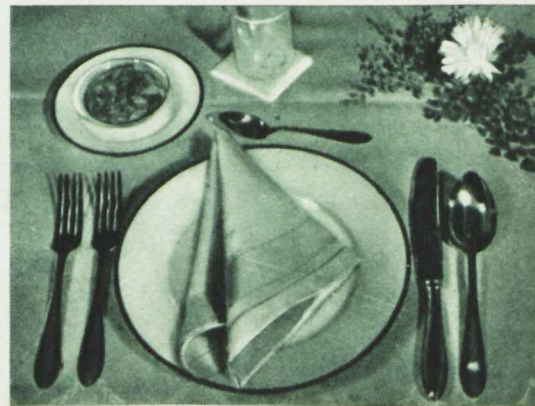
Nägusalt kaetud lihtne õhtulaud kihluseks või muuks perekondlikuks sündmuseks.

On mitu sööki, asetatakse noad paremale, kahvlid vasakule, lusikad ja koogikahvel risti.

Lihtsa laua puhul asetada nuga, kahvel ja lusikas paremale.

Meeldiv viis väikest suurätti taldrikule asetada.

Hea nõuanne: juhtub lauas mõni äpardus, läheb katki mõni taldrik või klaas, või lükatakse midagi ümber, hoidu- tagu ärritumisest. Arvestatagu juba alguses, et selline äpar- dus võib juhtuda ja lauanõusid ostes olge huvitatud, kas puudevaid osi saab hiljem asendada.

VALMISTAMINE.

Igale perenaisele teeb rõõmu toitude ilus korraldamine. Selleks otstarbeks pole vaja palju kulutada ega võistelda mõne hotellikööbiga. Ei lähe kalliks lahtilõigatud praadi viltu üle liua asetades, mille külgedele seada mitmesugustes värvides aedviljad. Petersellilehtedega või sidrunilõiku- dega ilustatud kalaga liud ei tekita erilisi väljaminekuid. Ka toores või küpsetatud tomat kaunistab hästi liuda.

Soojade toitude valmistamisel soojendatagu nõusid ja pühitagu ääred korralikult ära, kui mõni tilk sinna langenud. Siin on vajaline ka kiire toidu serveerimine. Kartuleid ja aedvilja on soovitatav kinnise nõuga lauale tuua.

Ka külmalaua, mis rohkem kaunistamist võimaldab, kor- raldab hea perenaine võimalikult lihtsalt, et säästa rohkem töövaeva. Ilustamiseks jätkub mõnest redisest, piprakur- gist, munast ja sidrunilõikest, et lihale, aedviljale või kar- tulisalatile anda pidulikku välimust.

KOSTITAMINE.

Söögikaardi koostamisel tuleks arvestada kahe asja- oluga: kulud ja töö. Kui perenaisel on abitööjõud olemas, siis on loomulikult kergem tööga hakkama saada. On ta aga ükski, siis peab ta sellele rõhku panema, et keetmine mitte liiga suurt vaeva ei nõuaks. Igal juhul on soovitatav, et mõni perekonnapidustusest osavõtja teda abistaks. On pa- rem kui valitakse võimalikult lihtne söögikaart: peatoit ja järeldoit, milline eelmisel päeval valmistatud on. Pealelõuna- kohvil antakse eelmisel päeval küpsetatud kooki. Öhtusöö- giks külmlaud: toitev salat, millist samuti juba ennelõunal valmistada võib, külma liha, leiba ja juustu. Lõuna puhul supist mitte loobuda tahtes võib sedagi varem-keedetult keldris või külmetuskapis alal hoida.

Kõige lihtsam sellisel juhul on perenaisel ühe toidu val- mistamine ja miks ei peaks see sobima, kui seda saab väga pidulikult ja maitsevalt valmistada. Viimane võib täiesti ise- seisvalt keeda, kuna perenaine samal ajal külalisi lõbustada võib. Vähe tööd nõuab ka prae valmistamine, kuigi seda vahetevahel järele vaadata tuleb. Praadi võib serveerida mitmesuguste konservitud aedviljadega, millistele ainult soojendades pisut võid lisandada tarvitseb. Järelevalveta võib keeta isegi kana, sinki, härjakeelt. Neile toitudele tu- leb aga kastet juurde keeta, mis umbes 20 minutit aega võ- tab. Prae juurde antakse kartuleid, singi ja keele juurde ma- karone või nuudleid, millised samuti kergesti-keedetavad on, kana juurde aga riisi.

Vähe vaeva nõuab ka suur kala, millist tervena keede- takse. Kala puhastatakse, lastakse võrtsitatud vees keeda või niisutatud pergamentpaberis ahjus küpseda, kusjuures pannile pisut vett auramiseks pannakse. Väiksemad kalad tarvitavad küpsemiseks 15, suured 25 minutit. Praeahjus võ- tab küpsemine — olenedes kütmisest — pisut rohkem aega. Juhul, kui kala on ainukeseks toiduks, peab seda aedvilja ja hea kastega serveerima.

Eelmisel päeval kooki valmistades peab valima säärase, mis järgmisel päeval vanana ei tunduks. Tähendab mitte puu- viljakooki, mille taignaosa vesistub, vaid kuningakooki, lii- vatorti ja marmorkooki.

Loomulikult võib toite, mida pulmade, varrude jne. pu- hul valmistatakse, ka väiksemate perekondlike sündmuste puhul kasutada.

*Suurimas ja maitsekamas
valikus majapidamistar-
beid, serviise jne. jne.*

leiate alati vastav. oma nõuetele

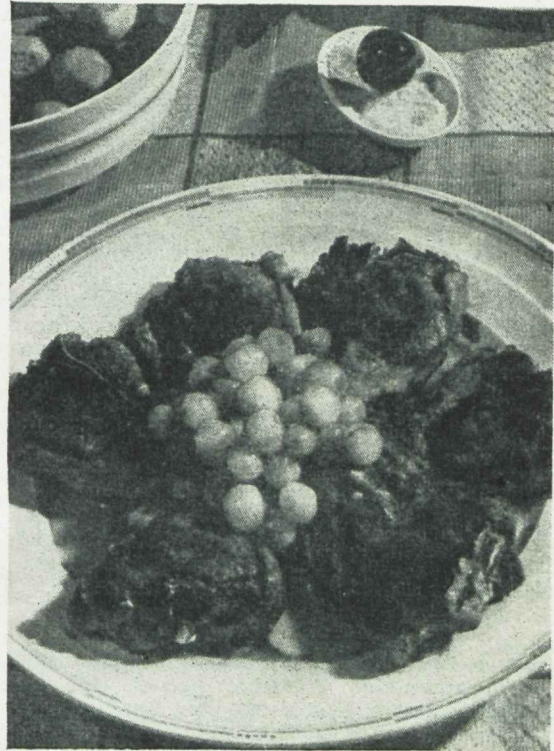
A.-S. D. Mirwitz & Pojad

Tallinn, S. Tartu mnt. 13, tel. 306-81
Tartus, Raekoja tän. 6, telefon 3-83

Katsetage meie köögiga

LAMBALIHALÕIGUD SIBULATEGA.

Ained: 250 g väikesi sibulaid, ½ l lihaleent, 30 g võid, 30 g jahu, 6 lihalõiku, soola, pipart, praadimiseks võid. Sibulad koorida ja aedvilja-hautajas pehmeks keeta. Jahu võis pruunistada ning lisada lihaleem segades juurde.

Lambalihaloigud sibulatega

Siis panna sibulad sisse, maitseks soola ja pipart ning lasta tuel tõmmata 15 minutit. Sibulad kuhjata vaagna keskele ning ümbritseda praetud lihalõikudega. Kõiki lambalihatoite tuleb kuumalt lauale anda.

TÄIDETUD LAMBAKOTLETID.

Ained: 6 lihalõiku, praevõi, 1 tass kana- või va- sikaliha-jääke, 2 viilu sinki, 150—250 g champignone või teisi seeni, veidi hapukoort.

Lihalõigud pannil poolpehmeks küpsetada. Seeni 10 min. hautada. Kuus ilusat seent tagavaraks hoida, ülejäänud pee- neks hakkida ning lisada juurde läbi masina aetavale lihale. Nüüd niipalju hapukoort juurde lisada, kuni taigen on paras pehme. Võrtsitada soola ja ingveriga ning panna lihalõiku- dele väikesed kuhjad. Hästi peale suruda, keskele champig- none asetada ning praevõiga üle pintseleda. Kotletid hoida 7—8 minutit ahjus ning serveerida kohe hästi-soendatud vaagnal.

LAMBALIHATÜKIKESED REDISTEGA.

Ained: 2 suurt kimpu rediseid, 4 viilu lambaliha, võid. Kastmeks: 50 g võid, 15 g jahu, soola.

Redised pesta ja rikkalikult ¼ l vees vähese soolaga pehmeks keeta. Siis nõrgunult sooja panna. Veest valmis- tada harilikul viisil kaste. Lihatükid rasvast vabastada, sula- võisse kasta ning mõlemat külge umbes 2 minutit pannil hau- tada. Redised segada võrdlemisi paksu kastmega, valada kuumale kaussi ning lihatükikesed ümberringi asetada.

LAMBALIHALÕIGUD ITAALIA VIISI.

Lihatükke pöörata löödud munas ning paneerida kaks korda saiapuru ning riivjuustu seguga. Seejärel võis praa- dida. Serveerida riisiga ja tomatikastmega.

Ained tomatikastmeks: 30 g võid, 40 g jahu, ¼ l liha- leent või vett, 2—3 lusikat tomati sisu, 2 lusikat hapukoort.

Jahu võis heledalt pruunistada, aegamööda lihaleemega segada ja 10 minutit keeta. Siis tomati sisu ja koor juurde lisada ja keeda lasta.

HAUTATUD SINK.

Ained: 500 g rullsink, veidi võid või rasva, 150 g porgandeid, 150 g sellerit, $\frac{1}{4}$ l punast veini.

Sink keeta niipaljus vees, et ta parajasti kaetud on, kuni kamar eraldada laseb. Aedvili lõigata nuudliteks või jämedalt riivida ning hautada võis. Siis lisada juurde sink, vein ja umbes $\frac{1}{2}$ l singileent. Maitsta, et ta ei oleks liiga terav. Vastasel korral lahjendada vastavalt veega. Leem peab liha hädavaevalt katma, sellepärast ei tohi valida liiga suurt kastrulit. Kinnikaetult liha täiesti pehmeks hautada. Siis õhukesteks viiludeks lõigata, hästi soendatud vaagna keskele kihtida ja aedviljaga ümbritseda. Keedumahl veelkord üleskeeta, vähese suhkruga vürtsitada ning üle aedvilja ja singi valada. Soovikorral võib 2—3 tomatit üleskeeda lasta või veidi tomati sisu juurde lisada.

PIKANTNE BEEFSTEAK.

Ained kartuli ääriks: $\frac{1}{2}$ taldrikutäit keedetud ja riivitud kartuleid, 1 muna, 2 lusikat jahu, soola, muskaati, 50 g riivjuustu; täidiseks: 1 kg spinateid, 50 g võid, 6 beefsteaki, veidi võid, praevõi, 6 viilukest peent maksavorsti.

Kartulid muna, jahu ja vürtsiga segada, siis võitatud vormis kõrge äär vormida ning helekollaseks küpsetada. Pestud, jämedalt hakitud spinat võiga enese mahlas 10 min. hautada. Kartulirõngas seguga täita. Või kuumutada ning selles ilusasti ümmarguselt seotud beefsteakid kiiresti praadida. Viimased asetada spinatile, katta vorstilõigukestega ning anda väga kiiresti lauale, et need ei sulaks.

PRAETUD LOOMAKEEL.

Ained: 1 loomakeel, 50—75 g pekki, 3 piprakurki, juuri, 50 g võid, sidrunimahla või äädikat, $\frac{1}{8}$ l hapukoort.

Keel soolvees peaaegu pehmeks keeta, nahk ära tõmata ning peki- ja kurgiribadega pikkida. Siis panna lõigatud juured, pekiviilud ja veidi võid kastrulisse, kus keel praadida. Lõpuks moorida sidrunimahla või vähese äädika ja hapukoorega. Lauale võib anda makaronidega.

KÜPSETATUD MAKSI.

Ained: 4—6 paksu maksalõiku, veidi praerasva, 200 g läbikasvanud suitsuliha, 1 lusikas peenendatud peterselli, riivitud ingveri, 2 saia, 1—2 muna, veidi lihaleent.

Suitsuliha leotatud ja hästi väljasurutud saiaaga läbi lihamasina ajada ning vürtsi ja munaga segada. Maksalõigud hoida mõlema küljega mõni sekund kuumas praerasvas, et nad muutuksid halliks. Siis rasv valada küpsetusvormi, panna maksalõigud sisse ja vürtsitada ingveriga. Sellejärel lõigud määrada täidisega, valada 1 kg lihaleemega üle ning moorida, esmalt parajas kuumuses, siis värvi saavutamiseks kiiresti tugevas kuumuses.

SEANEERUD PIKANTSEL VIISIL.

Ained: 3—4 sea- või lambaneeru, pipart ja soola, 100 g võid, veidi valget veini või lihaleent, 1 teelusikas sinepit, $\frac{1}{2}$ sidrunit, peterselli.

Neerud puhastada ja rasvast vabastada, pipra ning soolaga üle riputada ja kuumas võis 5 minutit hautada. Kastmeks 1 klaas valget veini või lihaleent üleskeeda lasta, alati segades sinep, ülejäänud vaitükikesed, poole sidruni mahl ja hakitud petersell juurde lisada. Neerud õhukesteks viiludeks lõigata ja kastmes kuumutada.

TÄIDETUD SEAFILÉE.

Ained: 1 taldrikutäis värske rohelise või kuivatatud rohelise herne püreed, 1 taldrikutäis toorest hapukapsast, 1 seafilee, praerasv, 1 sibul, 1 kimp rohelist maitseainet, $\frac{1}{2}$ l paksu võikastet, riivitud sai, riivjuust.

Filee või, sibula ja maitseainetega peaaegu pehmeks praadida (umbes 15—18 minutit) ning viltuviiludeks lõigata. Hernepüree hapukapsaga segada. Lihalõigud koos täidisega panna võitatud vormi. Ülejäänud osa panna ümberringi.

Harilikul viisil valmistatud heledale võikastmele lisada juurde filee praemahl ning vürtsitada riivitud ingveriga. Kaste valada üle filee, riputada peale riivjuustu ja saiapuru ning küpsetada ahjus umbes 10—12 minutit.

SEALIHALÕIGUD ÕUNTEGA.

Ained: 4 sealihalõiku (mitte klopid), 4 suurt hapukat õuna, $\frac{1}{8}$ l hapukoort, sool, pipar ja või vormi määrimiseks.

Liha panna võitatud vormi ning riputada üle soola ja pipraga. Järgmise kihi moodustavad kooritud ja viiludeks lõigatud õunad. Lõpuks valada üle hapukoorega. Küpsetada keskmises kuumuses 20—30 minutit.

Hea kohvi saladus

Kohvi kvaliteet ei sõltu üksnes kohviubadest, vaid peamiselt just hoolikast valmistamisest.

Esitame alljärgnevalt mõned juhised hea kohvi saamiseks. Kohvi valmistamiseks kasutatagu alati erianumat, millist teisteks otstarveteks ei tarvitata ja mis kunagi rasvaste ega lõhnavate lahudega kokku ei puutu.

Veehulk peab olema kooskõlas kohvihulgaga. Soovitakse kanget kohvi, siis tuleb arvestada tassile veele 7—8 g kohvi, nõrgema kohvi juures 5—6 g. Tähtis on, et vesi ja kohv saaksid täpselt mõõdetud. Vesi aetakse keema. Ilusama värvi ja aroomi omab kohv, kui igale tassile veele pannakse pisut lisa. On olemas mitmet liiki lisasid, mida tuntakse vabrikumärkide järgi.

Tähtsamaid küsimusi on ka kohvi jahvatamine. Mida peenemaks kohv jahvatatakse, seda paremini saab teda ära kasutada, seda kangemaks muutub ta hautamisel. Jahvatamiseks kasutatakse harilikku kohviveskit, mille kruvi saab nii tugevasti kinni käämata, et ta jahvatades üsna peent jahu annab. Peale selle kasutatakse veel nn. türgi kohviveskit.

Kohvi läbilaskmisel on otstarbekaim kasutada Karlsbadi filtermasinat, mille voores seisab kohvi kokkupuutumatus ühegi metallasjaga, mistõttu ta kõrvalmaitsetest vaba on.

Kohvi võib valmistada ka üsna lihtsalt. Kohvi raputatakse keeva vette, kaetakse kaanega, et ta mõni minut tõmbuks, lisatakse siis veel pisut külma vett, et paks põhja vajuks ning kurnatakse peene sõela läbi lõppeks soendatud kohvikannu.

See meetod sobib küll kõige paremini kiirele valmistamisele, ei võimalda aga sealjuures kohvipulbri maksimaalset ärakasutamist ega lisanda kohvile head aroomi.

Asjatundjad peavad eriti lugu kohvi heast lõhnast. Nad topivad kinni kohvikannu toru, et isegi mitte minimaalne osa sellest väärtuslikust aroomist enneaegu asjatult ei haihtuks. Kohvi head lõhna kasutatakse igasuguste magustoitade ja küpsiste valmistamisel. Nagu näiteks

mokkajäätis. 75 g jahvatatud kohvi keedetakse $\frac{1}{4}$ liitri veega. Lisatakse $\frac{1}{2}$ liitrit piima. 3 muna ja 3 munakollast hõõrutakse 150 g suhkruga vahule. Lisatakse siis juurde kohvivedelikule ja keedetakse vees paksemaks. Saadud segu valatakse jäätismasinasse ja lastakse külmuda. Enne kui see kõvaks külmub, lisatakse veel $\frac{1}{2}$ liitrit vahulelöödud vahukoort ja lastakse siis lõpuni külmuda. Serveeritakse klaasnõudes vahukoorega ilustatult.

Mokkapähklikompvekid: 500 g martsipani, 40 g tolmsuhkrut ja 1 munavalge sõtkutakse ühtlaseks taigaks. Puhastatakse 1 kg Saksamaa pähkleid. Ilusamad, terveksjäänud pooled pannakse kõrvale, ülejäänud murtakse jämedateks tükkideks. Märgade kätega vormitakse martsipanimassist kuulikesevorm, mille sisse üksikud pähklitükikesed pannakse. Kuulikesed asetatakse plaadile üksteise kõrvale ja lastakse üks öö kuivada. 30 g jahvatatud kohvi keedetakse $\frac{1}{2}$ tassi veega. Seda kanget mokkat hõõrutakse 250 g tolmsuhkru ja 1 munavalge lisandamisega umbes $\frac{1}{2}$ tundi, kuni mass paksuks muutub. Kuivanud martsipani kuulikesed valatakse selle vedelikuga üle. Ilustatakse pooliku pähkliga, lastakse kuivada ja serveeritakse paberalustel.

Hea nõu on kallis

KÜLMETUSHAIGUSTE VASTU VÕITLEMISEST.

Nüüd, mil vabaõhk, sport, kehakultuur on saanud üldise poolehoidu osaliseks, on tarvis teada ka karastusretsepte, et eraldada mõistlikku karastamist mõistmatust kergemeelsusest. Märjade jalgadega büroos või koolipingis istumine põhjendab kindlasti külmetumist. Seepärast on sügisel tugevad jalatsid hädavajalised. Sageli ei saa aga kõigist ettevaatusabinõudest hoolimata vältida nohu. Kui meid nohu eelkajana üllatab tuntud kõditunne ninas, siis oleme esialgu sunnitud rahulduma ainult sellega, et neelame 2—3 tilka joodtinktuuri 1 klaasi veega aeglaselt alla. Seevastu on joodi tarvitamine närvlikele inimestele arsti nõusolekuta keelatud. — Tõeline võitlus ilmneva külmetuse vastu algab alles kodus, kusjuures eraldatakse kaks momenti: 1. kõikide abinõude mobiliseerimine haiguspõhjuste vastu; 2. haiguse ravimine.

Haigust püütakse ära hoida voodirahu, soojuse ja higistamisega. Esmalt tuleb jalgu vaheldumisi külmas ja soojas vees vannitada ning lõpuks tugevasti hõõruda. Seejärel juua 2—3 klaasi kuuma õieteed, heita voodisse ning lasta enesele rinna ümber teha niiske, leige mähis. Higistamise tõstmiseks võib täiskasvanu tarvituse järgi võtta sisse kuni 2 aspiriintabletti. Lastele ei tohi anda enam kui 1/2 tabletti. Tekib aga nohu kõigist ettevaatusabinõudest hoolimata, siis keeta peotäis kummeleid liitris vees 5 minutit ja hingata 10—20 minutit, nii kuumalt kui võimalik, sisse selle auru. Üle pea laotatud rätik takistab kuuma õhu liiga kiiret haihtumist. Pole kummeleid käepärast, siis hädakorral asendab neid ka peotäis keedusoola. —

Nina limanaha paistetuse vastu võib tarvitada Ephetonin ninasalvi, mida viia sügavale ninasse tiku ümber mähitud vati abil.

PUUVILJAPLEKID KÄTEL.

Inetud plekid sõrmedel, milliseid tekitanud ploomide, virsikute ja teiste puuviljade sissetegemine, ei eemaldu igakord pimsskivi ega seebiga. Kerge vaevaga saab neid aga eemaldada võipiimaga pesemisel. Hea abinõu on ka viinakivihape. Pärast pleki eemaldamist käsi harilikult pesta ja võimaluse korral veidi rasvase kreemiga sisse määrada.

SUITSUPLEKKIDE KÕRVALDAMISEST.

Inetute kollaste suitsuplekkide kõrvaldamiseks sõrmedel on osutunud mõjuvaks vahendiks vesinikülhipendi ja salmiaagi võrdsetes osades valmistatud segu. Vastavaid kohti tuleb vatiga tupsutada. Enne seda on aga soovitatav käsi põhjalikult seebiga puhastada. Seeläbi soodustatakse vedeliku sissetungimist ja mõju kaotatavale plekile.

MEIE NELI SEINA ja kuidas neid puhastada.

Kõige hädavajalisema mööbli, paari nägusa padja ja vaibaga võib teha igast ruumist mugava elutoa, — kui seinad on puhtad ja korras. Iga perenaine teab, et laitmatust remondist, seinte korralikust värvimisest või tapeetimisest ja lagede lupjamisest oleneb korteri ja maja üldmulje. Ent pikema aja jooksul kattub ruum paratamatult tolmu- ja mustusekihiga. Seni kui see mustusekiht lasub päris ühtlaselt, ei haava ta silma, kui aga üksikuid kohti hakkab ümbrusest tumedate varjudena eralduma, on juba jälle aeg ametmeest

Õmbelusmasinad kodudele ja koolidele

kohale kutsuda, sest laed ja tapetid on taolise puhastuse vastu väga tundlikud, mida perenaine ise võib ette võtta.

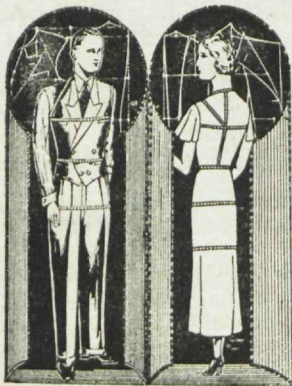
Enne aga, kui suits ja tolm on jätanud nähtavaid jälgi, võib tapeteid ja lagesid puhastada ja tolmutada. See sünniks siis kuiva, pehme, pikakarvalise ja puhta harja või kummiharjaga. Pühitakse ühesuguste vahedega ülevalt alla. Ainult kui tapet on kleebitud põiki, mida harva esineb, tuleb puhastust toimetada ka ses sihis, et mitte lõhkuda servi. Iialgi ei tohi tolmutamisel liiga tugevasti rõhuda, muidu läheb tapet hõlpsasti läikima.

Väga mustad kohad küttetorude, valgusjuhede jne. ümbruses hõõrutakse üle üsna pehme plastilise- või radeerimis-kummiga. Kuna need mõlemad väga hästi puhastavad, siis peab ettevaatlik olema nende tarvitamisel, et puhastatud kohad ümbrusest heledamaina ei erineks.

Kui tapetite ja lagede tolmutamist ning hõõrumist sooritatakse korrapäraselt lühikeste vaheaegade järele, püsib tuba kaua aega puhtana ja näib nagu äsja remonditud.

Kui aga pikemat aega sees elada ja kui korteris on lapsi, ei määri ainult tolm ja suits tapeteid; siis on tegu ka sõrmejälgede, rasva- ja muu mustuselaikudega. Rasvaplekkide ja sõrmejälgi võib kergesti pühkida vatitükikesega, mida on niisutatud tärpentiini, bensini (ettevaatust!) või müügil oleva plekiveega. Enamasti eemaldab hea plekivesi ka muid plekke. Tuleb loobuda tugevast hõõrumisest, kuna see rikub tapetit. Ka õli- ja liimivärvilt saab plekke eemaldada hõõrumisega. Kärbsenustus kõrvaldatakse vana raseerimisteraga või noaga kratsides; pärast pühitakse üle alkoholiga niisutatud vatiga.

Katkisi kohti parandatakse paikamise teel. Kui rike väike, kärstatakse tapetitükist paraja suurusega paik, ja kärstatakse nii, et paiga serv jääks õhem, siis kleepub ta paremini kinni ega paista silma. Suurema rikke puhul kleebitagu terve jätk uuesti. On tapet päikese ja valguse tõttu pleekunud, pannakse ka paik mõneks ajaks päikese kätte, et ta värvilt ühtlustuks.

Meeste- ja naisterahva riiete akadeemilistel juurelõikuse kursustel

Tallinn, Niguliste 16—3, telefon 438-50,

õpetus õhtuse grupiga ja loengud ettevalmistamiseks õppinud tööliste ja meistri eksamile algavad 2. novembril s. a. Päevastele kursustele võetakse vastu iga kuu 1. ja 15. kuupäeval; erikursustele igal ajal.

Kursustel on müügil esimese klassi meeste- ja naisteriiete juurelõikuse õpperaamatud ainsad eesti keeles.

JUHATUS

Mari-Ann

Lo Marx Linderi romaani

Eelmise osa kokkuvõtte. On suur talv, kui Mari-Ann Wieth jõuab Rootsist koju vaiksesse Deltovi metsamajja, kus elutsevad ta isa Stephan ja ema Gina. Nende naabriteks on lossiomaniigid Philipp on Brandenstein ja Carl-Ernst Buschenhagen. Esimene on Mari-Anne vanaisa. Teine aga noor mees ja ammugi parandamatult armunud tüdrukusse. Mari-Anne emale meeldib hästi Carl-Ernst Buschenhagen ja ta näeks meeldi, et tüdruk abielluks temaga. Mari-Ann aga vihkab Buschenhagenit. Mai algul korraldatakse Deltovi metsades suur jaht metssigadele, millest võtab osa hulka külalisi.

Mõned kuud hiljem tutvub Mari-Ann Berliinis leitnant Axel Bladiga. Olgugi, et Ann armub noormehesse, lükkab ta selle abiellumise-ettepaneku tagasi, sest leitnant Blad ei meeldi tema emale. Varsti peale seda sõidab Ann külla oma sugulastele Metterlingidele Wilkeni lossi, kus korraldatakse tema tulekuks kodune ball. Säält tutvub ta vürst Lerskyga, kes Mari-Anne armub. Wilkeni lossi jääb Mari-Ann mõneks nädalaks. Sellejärele sõidab ta varsti oma vennaga Roots. Sellel sõidul tutvub Ann kolonel Fabian Trontega ja abiellub hiljem temaga.

Esimene hilissügis, mille Ann veetis garnisonilinnas, oli väga tormine. Pärast sooje, lõunas veedetud nädalaid tundusid varajane külm ja mägesid ümbritsev udu kahekordselt ebasõbralikena. Ann külmetus ja tundis igatsust suve ja tema meelitava soojuse järele.

Ka kestis mõnda aega, enne kui ta kohanes väikese garnisonilinna eluga ja harjus iseseisvalt juhtima oma majapidamist.

Kuid Regina Wieth oli asja hiilgavalt korraldanud. Kokk oli esmajärguline, Elisa Brandt, toatüdruk, põlvnes koguni Määrimaalt, Anne kodumaalt, ja tundus juba seepärast omasena, Peeter aga, Tronte poiss, oli tunnustatud „pärl“ omataoliste hulgas. Ja nii oli kontakt majapidamisega jalule seatud juba kahe nädala jooksul.

Ja kui esimene kartus mägede ees, mida tunneb iga lausmaalt päritolev inimene, oli võidetud, hakkas Mari-Ann oma tulevast kodu südamesse sulgema.

„Esimisel hetkel oli mul otse hirm mägede ees,“ kirjutab ta koju. „Õõsi, kui ma ärkasin ja kui mägede kõrged tipud tungisid udust ning paistsid kuuvalgelt minu aknasse, oli mul ikka tunne, nagu vajuksid nad minu üle kokku. Kuid nüüd olen nendega kodunenud, nad ei sisenda minusse enam hirmu. Ma usun kindlasti, mõne aja möödudes, kui olen matkanud igal neist mägedest, me sõlmime sõpruse, ja ma loodan, et suudan neid armastada.“

Ja kui hea oli, et siin oli Karin, blond imeilus Karin, kes omas kõige sellise jaoks määratusuurt arusaamist ja suutis nii mõndagi kurbust peletada oma elavhõbedataolise ülimeelikuga ja arusaava ema õrnusega.

Igal hommikul, kui Fabian läks tööle, helistas Ann Karinile. Tavaliselt kestis selline telefonikõnelus pool tundi ja oli nagu väike külaskäik. Määrati kindlaks pealelõunased kohtamised garnisoni kohvikus või teejoomised Trontede või Lothide juures kodus, ja sealjuures vesteldi niipaljustest tühistest asjust ja sündmusist, sest polnud kõnelda millestki tõsisemast.

Sageli oli ka vajalik, et Karin luges väikesele rumalale Annele epistleid.

„Nüüd olen peagu juba kaks kuud abielus,“ kaebas Ann, „kaks kuud varsti, kuid beebi ei tee end seni veel ikka märgatavaks. Mõtlesin, kui kaks inimest teineteist väga armastavad, siis peavad nad juba esimese kolmveerand aasta pärast saama lapse. — Mis sina sellest mõtled, Karin?“

Karin naeris esmalt pisarateni. Oh, küll oli Ann koomiline tüdruk!

„Tead sa, armas süda, sinu tahe suurendada laste arvu maailmas, paistab mulle ajajooksul naljakana. Vaevalt on ta abiellunud, ja juba tahab laps saada last. Minu arusaamise järgi on otse sobimatu juba esimesel abieluaastal last saada. Jäädakse ometi terveks eluks kokku oma mehega; jumal, kuipalju aega seisab meil veel ees. Sinu kümme ussikest, keda sa ilmtingimata tahad omada, tulevad — kindlasti, ära karda.“

Karin oli tõsiselt pahane rumalale Annele.

„Ja kui nad ei tule?“ küsis Mari-Ann skeptiliselt.

„Nad tulevad, kindlasti nad tulevad! Sina oled terve naine, ja Fabian, noh, et ka tema invaliid pole, seda näeb igaüks esimesest pilgust.“

Ann oleks kõnelnud meelsasti tundide kaupa sellel teemal, kuid Karinal polnud selleks huvi.

„Lõpetame selle sentimentaalse vestluse. Udu mägedes teeb mu niikuinii sügavmõtteliseks. Räägime parem millestki muust. Kas olete juba külaskäike teinud? — Nii, Zeunerti juurde? Ja kuhu mujale? — Ahaa! Seltskondlik elu paistab olevat paljutõotav, kindlasti ei tunne me igavust. Inimesed, kellega seni olemine tutvunud, meeldivad mulle. Mõtlen, meil seisab ees väga rõõmus talv. Nagu Theo räägib, ollakse huvitatud tutvumisest sinuga. Ohvitseride ringkondades soovitakse sinuga sõna tõsisest mõttes palavlikult kohtuda.“

Ann naeris, tasa ja unistavalt:

„Tüdrukuga maalt? Oh, kui naljakas.“

Karin silmitses Anne veidi lähemalt. „Miks tahad sa ikka kuulda komplimente. Tead ju isegi, et tekitad ennenägematut sensatsiooni. Kõneldakse hingematvaid asju sinu välimusest.“

„Kuid ma ei hinda seda, ma ei taha seda kuulda; jätku nad mind rahule. Mis võin teha, et ma ei oma igapäevset nägu.“

Ann poleks sellest tõesti hoolinud, kuid kindlasti ta poleks ka end ühegi naise meelsasti vahetanud, kes oli inetum kui tema.

*

Külaskäikude tegemine ei meeldinud Annele: talle tundus see näitusele minekuna. Igalpool võeti neid loomulikult vastu, sest igaüks oli tõsiselt huvitatud kolonel Tronte noorest naisest.

Tema välimus ületas aga igasugused ootused. Palju nädalaid oli Mari-Ann Tronte väikese rahuliku garnisonilinna kõneaineks. Vastukülaskäigid järgnesid otsekohe, imetleti Tronte oivalist kodu, vaikselt kadestati Fabiani tema võluva naise pärast, kes kahtlematult saab seltskondliku elu talvehooaja täheks.

Avasündmusena seltskondlikus elus kavatseti korraldada suurejooneline daaliatepidu. See oli esimene pärast tegevusrikast ja edukat suve. Sügismanöövrid olid möödunud hiilgavalt, samuti oli ka ratsaeskadron hästi esinenud sügisestel võistlustel ratsaväele; viimasel vägede ülevaatusel sai terve rügement koos oma juhi kolonel Trontega eriliselt kiita ja Trontel seisis tõenäoselt ees ülendamine ning võibolla isegi ümberpaigutamine juba järgmisel aastal pealinna.

*

Ohvitseride kasiino pidulikult valgustatud ruumides oli meeoleu esialgu veel tagasihoidlik. Saalid olid kaunistatud ilusamate sügisdaaliatega: tumepunastena, valgetena ja tumelilladena peegeldusid nad vastu suurejooneliselt kaetud laudadelt ja seinadelt.

Istuti väiksemates ja suuremates rühmades koos ning ikka uusi ja uusi külalisi ilmus saalidesse, rutates oma koh-tadele.

Noored tüdrukud tülis ja lõhnava oranzõitega ter-vitasid naeratades, mõökade klirin ja kandade kokkulöömine oli heliks, mis pani nende südamed kiiremini tuksuma. Tasa häälestatas rügemendi orkester oma mänguriistu.

Kolonel Tronte, pealik Loth ja Karin olid viimased: Karin oli hilistunud ja nii oldi sunnitud tema peale ootama.

Nõuanne emadele!

Väga sageli katsuvad lapsed hoiduda kõrvale hammaste puhastamisest, ja nii mõnigi kord on selle põhjuseks tarvitatava hambapasta maitse. Katsetage kord **NIVEA**-hambapastaga, milline omab aromaatselt maitset ja meeldib kindlasti ka teie lastele. Nivea-hambapasta on valmistatud parimaist toorainetest ja on hammastele täiesti kahjutu. Olles tarvitanud kord Nivea-hambapastat, eelistate teda kindlasti kõigile teistele pastadele.

Werner Mehks, Tallinn

361

NIVEA HAMBAPASTA *Hinnad 50sti-75sti*

„Ma ei tea, miks need juuksurid alati nii pikaldased on. Et lihtsat poisipead seada korda, vajavad need lobisejad peaaegu tundi aega,“ vabandas ta end ja naeratas kui ilus plaatinablond jõuluengel.

„Ja lasevad endale peale selle veel terve taalri maksta. Rumal. Aga palun nüüd väga kiiresti, minu imehästi korraldatud poisipeaga armsam. Vaata, härra kolonel teeb juba kurikibeda näo,“ narris Theo oma naist.

„Kas tõesti, Fabian? Kas sa oled minu peale kuri? Andestust, kapten. Ma tantsin selle eest sinuga ühe oivalise valsi.“

Kõik naersid, sest Karin vahetas, kui ta oli eriti ärevil, ikka veel mõisteldi.

Garderoobis seisis kolm poissi, et vabastada külalisi ülirohkeks.

„Tähelepanu, uus koloneli-proua!“ sosistas üks neist teistele kõrva ja säras seejuures üle kogu näo, mis oli värskest pestud ja oli tulipunane nagu loojenev päike. Kõik kolm löid kannused kokku; meestel jäi imestusest suu ja kõrvad pärani, kui nad koloneli prouat lähemalt silmitsesid.

„Võibolla kogute end,“ käsutas Loth, püüdes oma naerast varjata.

„Kuulen, härra kapten!“ Nooruke Mehlboom punastus veelgi enam ja soovis salaja, et tal oleks nägematuks tegev kübar.

„Noh, nägite nüüd, jumalik Ann vallutas juba kolm südant!“

Karin astus peegli ette, et veel pisut puuderdata.

„Mina ei imestu enam millegi üle, mu kallis,“ sosistas ta Annele. „Sa näed välja suurepärase! Jumal, ma rõõmustun esimese viie minuti üle, mil meie astume saali. Ära vaata ümber, praegu läheb Zeunert mööda, see vaatleb sinu seljalõiget kui midagi ennenägematut. Mehest ma saan aru, sest proua major ei saaks niisugust kleiti kunagi kanda. Sa pead teadma, et tema naine näeb välja — kui — noh, kuidas nimetatakse neid naljakaid esemeid, mis asetatakse põldudele, et emale hirmutada linde?“

„Aga, Karin! Küll oled sa kole tüdruk!“ Ann lõi kerget lehvikuga sõbratari suunas, ja pöördus siis härrade poole. „Valmis, meie oleme niikaugel.“

„Juba?“ imestas Loth. Siis astusid nad pidusaali.

Oli ilus pilt, mis avanes sisseastuvatele: lilledega kaunistatud saal kolme suure kroonlühtri valguses, arvurikaste ohvitseride mundrid, nende vahel mõningad elegantsed frakid ja äärmiselt maitsekalt rietatud naised.

Diskreetne sosin läbis saali, tahtmatult vaatasid enamik kohalolijaid tiibuksele, millest mõlemad abielupaarid praegu sisenesid.

„Ma kuulen nõöpnõela kukkuvat,“ kihistas Karin lõbusalt ja naeratas kõikidesse külgedesse, kus tal oli juba ees tütavaid.

Mõlemad noored naised, Ann ja Karin, üks väga tume ja madonnalikult võluv, teine plaatinablond naerva kelmikusega siniseis silmis, mõjusid tõsiselt elektriseerivalt eesviivaile külalistele.

Tronte ja pealik Loth, mõlemad hästiistuvates galaunivormides, olid mõjuvaks tagapõhjaks oma vaimustavatele naistele.

Samal hetkel alustas orkester mängu. Paistis kui oleks oodatud ainult seda hetke, et rõõmsalt-haaravale peomeeleolule elavas hääletesuminas anda lõpuks väljendust.

Karin ei olnud mitte palju ennustanud: Ann märkas kohe, et tema ilmumine kõiki kohalviibijaid paistis huvitavat. Ta ei teadnud, kui kena ta täna jälle välja nägi. Ta oli küll harjunud, et ta igalpool, kuhu ta läks, torkas silma. Aga nende üllaste, hellitatud ja uhkete inimeste väljavalitud ringkonnas valmistati talle võidukas vastuvõtt. See esmaklassiliste inimeste ring võttis Mari-Ann Tronte oma keskele vastu kui haruldase imeilusa olevuse, kellele kõikide südamed pidid vastu lendama tema jumalast antud armsuse pärast.

Küll naeratas lehestunud proua von Bergenkorn, rügemendi konservatiivsem daam, natuke irooniliselt, kui ta sosistas oma naabrile: „Palun, paruniproua, kas see on kellegi kleit, mis Trontel on seljas, või mida see peab enesest kujutama? Kuidas julgeb üks ohvitseriproua sellise seljaväljalõikega ilmuda ballile?“

Paruniproua Kalkreuth-Idenfeld, lõbus daam 60-aastaselt, vastas samuti irooniliselt, sest Ann meeldis talle erakorraliselt hästi: „Noh, täitsa vale teil ei ole; seda ei või igaüks julgeda, sest mitte igaüks ei oma sellist toredat selja-joont kui noor Tronte. Mina ütlen alati, parem suurepärase seljadekoltee, niikaua kui selg selleks küllalt noor on, kui eest dekoltee, mida paremini peaks katma tüllist eesriie.“

Paruniproua ütles seda sõbralikema näoga, aga sealjuures vaatas ta poolviltu Bergenkorni õetütrelle, kes oma rohkem kui sügava dekolteega esitas oma hilissügisese meeldivusi.

Anne mustast sametist kleit, pärit esmajärgulisest Berliini moesalongist, liibus tihedalt vastu painduvat noort naiskeha. Ainsa ehtena kandis Ann jälle roosasid pärlist kõrvärõngaid ja õlgadel kallihinnalist hõberebast, Tronte pulmakinki.

Kuna Fabian Tronte polnud kirglik tantsija ja ta ainult ühe valsi ning aeglase tango oma naisega tantsis, nägi ta meelsasti, et ohvitserid Mari-Anne õige sageli kutsusid tantsima. Ta teadis, et Ann tantsis meelsasti, ja ta oli suure-

Ep. daamid!

Tähtis pole **kus** lokke tehakse, vaid on tähtis kuidas ja millega tehakse. Teen spetsiaal VELLA õli-dega ja Vella aparaadil ilusaid ja kauapüsivaid **kestvuslokke** soodsa hinnaga ja vastutan 10-12 kuud hea töö eest.

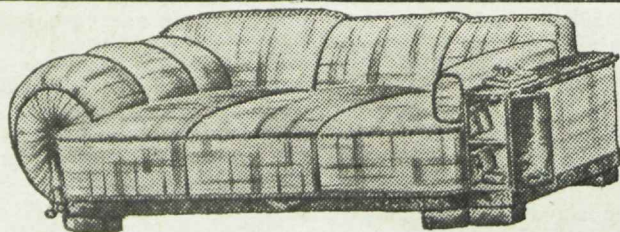
Juuksur
A. Reitsnik,
Tartus, Jul. Kuperjanovi 9.

„Deniit“

**NIITIDE
ERIKAUPLUS**

RAEKOJA PL.13 TEL.468-47

Igasugust mugavat

polster-mööblit

soovitab odavasti

A. Näksi polstermööblitööstus

Tartus, Kalda tän. 14 (Kivi- ja Vabadussilla vahel)

Valge Rist

ON LEVINENUM ÕMBLUSNIIT

Mercator

ON PARIM ÕMBLUSSIIDI
ASENDAJA

meelne ses mõttes. Loomulikult peeti lahinguid noore proua koloneli pärast.

Meeleolu muutus üha erksamaks. Ka Karin Loth lõbus-tas end hiilgavalt.

„Kas Thiel pole ikka veel terve?“ küsis Tronte, kui tantsu vaheajal kõik jälle istusid laua ümber ja lobisesid.

„Tal läheb paremini. Ma arvan, et ta teatab end esmas-päeval jälle teenistusse,“ vastas pealik Loth, „Martini olevat kuuldavasti teda oivaliselt ravinud.“

„Kes on Thiel?“ küsis Ann huvitunult. „Ja kes on Mar-tini?“

„See pole midagi sinu jaoks,“ põikles Tronte kõrvale, „ma mõtlen loomulikult eraelus!“

„Aga laval kahur,“ selgitas Loth ja naeris, kuna Karin tegi solvunud näo. „Naa, see Thiel... Sa õpid teda pea tundma. — Üks meie paremaid ohvitseri.“

„Suurepärase välimusega mees,“ ütles nüüd Karin kätte-maksuks.

„Kindlasti on tal huvitav pea,“ lisas Tronte, „ja ka fi-guur on hea. Minu juures on peaasi aga see, et ta on tõeli-selt üks meie tublimaid ohvitseri. Kahju ainult, et ta pais-tab olevat liiga tugevasti seotud selle Martiniga, see takistab tema edasiminekut.“

Ann vaatas küsivalt ühe ja teise otsa; Karin aitas sele-tada: „Inka Martini on noor linnateatri lavajõud, ta on kahtlemata erakordne talent. Ja ta olevat päris hull Thieli järele. Kuid viimane ei mõtlegi temaga abielluda. Tema karjäär oleks lõpul, üteldakse, kuid selle peale vaatamata armastavad nad teineteist,“ sosistas Karin, aga ta vaikis kähku, kui nägi, et härrad heitsid talle etteheitvaid pilke.

„Kas näitlejannad pole inimesed?“ küsis Ann.

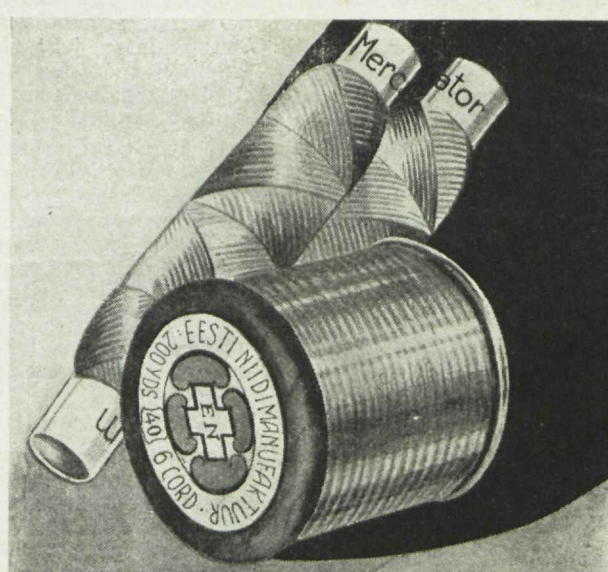
„Oo, kindlasti!“ Loth võttis vestluse juhtimise nüüd enda kätte. „Aga Martini ei või kunagi saada saksa ohvitseri naiseks. Tal on liiga palju segaverd soontes. Peale selle paistab, et Thiel ei pea liiaks palju lugu ilusast Inkast. Ta on nii eksaktne oma tegudes ja mõtetes, et ma ei taipa, kuidas just tema pidi kohtuma sellise naise!“

Õieti teadis Ann nüüd küllalt ülemlleitnant Thielist; teda ei huvitanud enam see teema. Mis puutusid temasse ka ohvitseride armulood?

Kuni kella kaheni kestis pidu. Mari-Ann väsis kiiresti ja nii sõideti koju varem kui kavatsatud.

Esimene kohtumine Tronte sõpradega oli möödunud suurepäraselt.

(Järgneb.)

Käsitöödevõistlus

ET ARATADA HUVI KAUNITE KÄSITÖÖDE VASTU, KORRALDAME KÄSITÖÖDEVÕISTLUSE. TÖÖDE ESITAMISE TAHTAJAKS ON 15. VEEBR. 1937

TEEMA: Moodsad, eesti rahvusmaitsesele vastavad tikandid.

MATERJAL: Inglise ANKUR käsitöölõngad ja eesti riidematerjal.

ESE: 1) Laudlinad, mitte väiksemad kui 60x60 sm heegel- või kõlapitsiga, või ka ilma.
2) Sohvapadjad.
3) Pluusid.

Žürii moodustatakse üldtunnustatud, mõõduandvaist isikuist, kes tegutsevad kunstikäsitöö ja rahvakunsti arendamise alal. Sissesaadetud käsitööde auhindamine toimub kohe peale võistluse lõppu, kusjuures peetakse silmas kaunist väljatöötamist, mustri omapära ja motiivide kunstilist väärtust. Auhinnatud tööd pildistatakse. Need ülesvõtted ühes võitjate nimedega avaldatakse käsitöölehtedes ja ajakirjades.

Auhinnad on järgmised:

1 auhind	Kr. 50.—
2 auhinda	„ 25.—
10 auhinda	„ 10.—
15 auhinda	„ 5.—

Kutselehti võistlusest osavõtu tingimustega palume nõuda tasuta kõigis paremates pudu- ja käsitöölõngade-ärides üle riigi

THE CENTRAL AGENCY LTD.

Tallinna osakond

Kõik arukamad perenaised

värvivad ja hakkavad värvima ainult näitustel kuldauraha de ga kroonitud kõrgeväärtuslike kude

F. Tischleri riidevärvidega

Pilt-ilus

on ainult sine nooruslik märkle nägu. Isegi teine, ilusajooneline nägu võib muutuda wastitaks, kui ta kõiksugu võpriludega ja tebratähtedega üle on lüüwatud

Kuidas saab ilusaks?

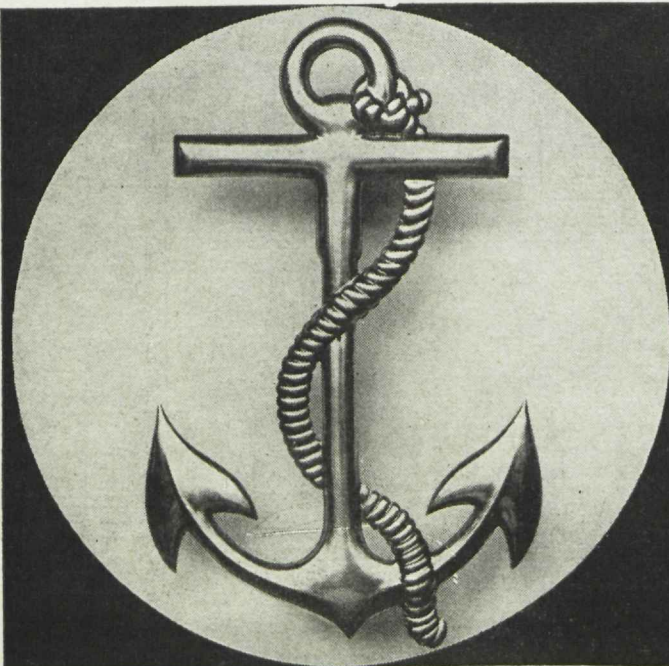
Quitarawid andmeid uaha ja ilu eest hoostitsemiseks leiata teie Amourette iluseebi juures. Amourette iluseep on ravimlik, kui näol asuvad: Tebratähed. Pünid. Laiebatud poorid muudta peadega. Sigiläige. Punctus. Rõõm wdi muu uaha ebapuhitus. Wõrratu abindu kanni noorndi. udojume omamifets. Medifon.

Juuksevärv

Rekord

värvib hallid juuksed ja habeme pesuehtsalt blondiks, satääniks, pruuniks ja mustaks. Värvimine on lihtne, õpetus on kaasas. Ehtne „punase ankruga“ Saadaval apteekides, kosmeetikarohukauplustes.

ANKUR

TIKKIMISLÕNG ON PARIM

RISTSÕNA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		11		12		13			
14		15	16				17	18	
19		20	21			22			
	23		24			25			
	26	27		28		29			30
31	32	33						34	
35		36	37				38		
	39						40		
41			42				43		44
45		46	47			48	49	50	
51		52				53		54	
	55				56	57	58		59
60			61			62			
63			64			65	66		
		67				68	69		
70									

Paremale: 1. „Maret“ ilmunud toiduretsept. 11. Sina. 12. Tema — võõrkeeles. 13. Duur. 14. Sõiduriist. 16. Ilma teadmata. 17. Ilmneb pesemisel seebiga. 19. Sugu-pool. 21. Alevik — suvituskoht. 22. Mõis Tartumaal. 23. Tundemeel. 25. Valurikas. 27. Õmblusvahend. 29. Spordi-riist. 31. Sidesõna. 33. Romaani autor. 34. Nõu viimaste jäänuste hoidmiseks. 35. Ilutaim. 37. Rahvus. 38. Hommikusöök. 39. Esinevad teatud viljapõllul. 40. Omadus. 41. Surm on selle „palk“. 42. Näoosa. 43. Kaelaskantav nahkkott. 45. Naisnimi. 46. On Põhja-Eestis võrdlemisi kergesti kättesaadavad. 50. Ehe. 51. Noot. 52. Valguse osake. 53. Satutakse imelikkusesse olukordadesse. 55. Tamm. 58. Puu sidumisvahend. 60. Voki hääl töötamisel. 61. Omadus. 62. Päev. 63. Võõrpärane mehenimi. 64. Vallatusest natuke suurem. 66. Riikide vahel. 67. Sinu. 68. Võrgu kudumise vahend. 70. Organisatsioon Eestis.

Alla: 1. Pidustus, rohkem välismaal esinev. 2. Salajane usupruuk. 3. On — võõrkeeles. 4. Artikkel — saksa keeles. 5. Jaam kitsaroopalisel. 6. Jaam laiaroopalisel. 7. Naisnimi. 8. On — võõrkeeles. 9. Soogaas. 10. Tegev. 15. Looma häälitsus. 17. Kleepuv aine. 18. Linasort — lühendatult. 20. Korteriosa. 22. Riskeerimine. 24. Vana maa-möödu ühik. 25. Vahe. 26. Väga vana. 28. Spordimehi juhtiv isik. 29. Segatakse öösiti. 30. Eesti aukonsul Brasiilias. 32. Nurjatu. 34. Pisike tukkumine. 36. Lennuühing. 38. Mitte võlts. 41. Vald Läänemaal. 44. Valitseja. 46. Valurikas. 47. Vankri osa. 48. Doonau haru. 49. Õrn sõna, inglise keeles. 52. Nimi piiblist. 54. Pesemisvahend. 55. Sõlg. 56. Isevalitseja vanas Venes. 57. Saar Eestis. 59. Naisnimi. 65. Näoosa. 67. Noot. 69. On — võõrkeeles.

TARTU VANEMATE MÖÖBLIPOLSTERDAJATE ÜHING

"SPETSIAAL"

Mööbli vedrude sidumis-süsteem patenteeritud

Valmistab igasuguseid polstritöid odavate hindadega

GUSTAV ADOLFI TÄN. 16

Teie küsite - meie vastame

A. Z. RÄPINAS. Pöörduge lähema arsti poole ja laske endale süstida veeni 10% Calcium chlorati 10 ccm. Võibolla aitab see.

LUGEJA TALLINNAS. 1). Filee-päevatekk sobib hästi, kui alumine tekk on värviline. Katsume avaldada mõne mustri lähemal ajal.

2). Kohvikannusoendaja ristpiste-mustrit praegu võimalik avaldada ei ole, sest soovide järjekord on suur. Seda saaksite koostada üsna lihtsalt mõne sohvapadja või eestikirjalise vaibamustri motiividest. Erilist lõiget ei ole. Võtke kaks riidetükki vastavalt kannu kõrgusele ja laiusele, ning kumerdage ülemised nurgad.

„E. A.“ TALLINNAS. Avaldame edaspidi eesti motiividel koostatud filee-päevateki mustri, milline sobiks siis Teile ka heegeldamiseks. Heegelniidi jämedus võtke vastavalt, kas soovite saada õrnemat või tugevamat eset.

„E. L.“ TALLINNAS. Kahjuks on Läti vaibalõng väga ebapraktiline, ehkki väliselt läikiv ja ilus. Vaevalt et leidub abinõu, mis hoiaks ära villakarvakeste lendlemise. Ja mida rohkem tarvitusel, seda karvasemaks lõng läheb. Võiksite klõppimise ajal vaibale peale kinnitada pehme niiske riide, see tõmbaks tolmu enesele ja kaitseks karvakeste lendamist. Toas ärge mingil tingimusel neid puhastage.

ÜKS ESIMESTEST „MARETI“ AASTATELLIJATEST. 1). Kahjuks ei olnud Teil märgitud, millist moodi pidi koolikleit olema, sest igal koolil on isegune mood. Käesolevas nr-is on kaks suurema tütarlapse kleidi lõiget, ehk saate neist kasutada, kui sobivad. Kitlile pole erilist lõiget tarvis, võtke harilik kleidi põhilõige, eest hõlmad teineteisest ülekaiguga ja kas ümmarguse kraega, või revääride ja õigest ribast kraega.

2) Nähtavasti esineb Teie lilledel nn. „jahukaste“, mille ravimiseks otsekoheselt tagajärgi andvat vahendit pole veel leitud. Lilledele võimaldada palju õhku ja päikest. Võiksite katsetada pestes lillede lehti rohelise seebiga ja üleloputada leige vihmaveega. Ka puhta piiritusega taime pintseldamine annab tagajärgi. Teatud aja järele ilmub haigus küll uuesti, nii et hooldamine peab olema järjekindel.

LINDA L. Kirjeldatud veresooned pole lõhkenud, vaid laienuvad. Põhjus on väga ebamäärane. Mõnel juhul on nad kaasa sündinud, teinekord põhjustab nende tekkimist ka suitsetamine, kusjuures kahjulikult toimiv omadus on söeoksüüdil. Nende ravimine on kaunis tänamatu ülesanne, kuna nad võivad kõigile püüdeile vaatamata uuesti tagasi tulla. Kodune ravi siin vaevalt aitab. Kõne alla võiks tulla diatermia, termokauteriga väljapõletamine või ka söehappelumega ravimine. Võiksite katsetada viimasega, pöördudes arsti poole, kel olemas vastav seadeldis või Tartu nahahai-guste-polikliinikusse.

Eelmise ristsõna lahendus

a	d	a	v	e	r	e		m	u	r	e	m	a	a		
v		g	e	n	e	e	t	s	a	r	e	t	i	t		
a	r	e	e	n		k	a	e	r		s	ü	n	g	e	
l	i	n	n		o	s	a	n	i	k		i	n	r	i	
i	s	t		a	i		r	a		a	e		a	i	s	
k	k		k	a	n	n	a	t	u	s	e	d		m	t	
	e	l	a	m	a				a	l	ä	r	m			
	e	a	r		s	a	r	l	a	k		a	a			
	r	a	a	m		g	a	a	s		e	m	s	i		
v	i	s	s	a	k		h	u		o	r	i	e	n	t	
e	m		k	u	u	l	u	t	u	s	e	d		e	s	
r	i	m		r	u					a	v		b	t	e	
a	n	a	s		s	a	a	r	e	d		t	u	u	m	
n	e	m	a	d		k	a	e	l		u		d	s	e	
d		m	a	a	m	e	s	i	l	a	s	e	d		n	
a	n	i	l	i	i	n				a	p	a	r	a	a	t

«MARETI» ilmub kord kuus ühes mustri- ja lõikelehega. Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. Kuulutusehinnad: kaantel viimane välimine külg Kr. 120.—, seesmised à Kr. 100.—. Tekstis kuulutuste osas 1 mm üle lehekülje 40 senti. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik ainult võimaluste piires. Vase-sügavtrüki lehekülgedel kuulutusi ei avaldata. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse eriti rõhku. Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Käsitöö, moe ja majapidamise osak. toimetaja: Linda Puusepp. Keeleline korrektor: Eti Sirg. Toimetus ja talitus Tartus, Suurturg 18, telefon 15-20, pk. 22. Posti jooksev arve № 2201. Sissemaks ja tellimisi võetakse vastu igas postiasutises.

E. K.-Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 15. oktoobril 1936. a.

Oma tööstuse saadustest soovitame:

rikkalikus ja maitsekas valikus käsitsikootud

MÖÖBLIRIIDEID

HEAD KODUMAA
VILLAST RIIET

ERITELLIMISTELE IGASUGUSEID MOODSAID MÖÖBLIRIIDE KUPONGE.
ASJATUNDLIK JA MAITSEKAS NÕUANNE MÖÖBLIRIIDE VALIKUL.

Mööbliriide kavandid prl. Anita Oeste'lt (Obst)

KÕRGES KVALITEEDIS

VAIBA- JA KÄSITÖÖLÕNGA IGAS VÄRJVIS

JUTERIET lõngadele vastava ruudustikuga.

Kraasimise, korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt ja korralikult võistlemata headuses. OSTETAKSE MAALAMBA VILLU

Villa- ja värvimistööstus «Ekstra»

TARTUS,
Narva tn. 31, telef. 10-07.

A. TRÄSS

TALLINNAS,
Suur Tartu maantee nr. 8

MEIE LÕNGADE MÜÜGIKOHAD:

Võrus, Kreutzvaldi tän. 50, A. Pihlak
Viljandis, Lossi tän. 16, M. Labi
Pärnus, Rüütli tän. 41, H. Reimann

Paides L. Rästas, telefon 107
Petseris S. Martsen
Tallinnas, Lühikejalg 6, K. Steinberg
Rakveres, Tallinna t. 20, S. Haukka

Narvas, Joala tän. 26, E. Stern
Valgas, Kesk tän. 11, Firma „Amro“
Türi A. Rumvolt.

** Ostke ainult kodumaa
kalasse ja botikuid
selle märgiga **

**% RIIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA**

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77
Tartu osakond: Aleksandri tn. 5, telef. 16-20

SOOVITAB
RIKKALIKUS
VALIKUS
IGASUGUSEID

meester. ja naister. riideid ja manukseid.

Suurim riidekaupadeladu Eestis.

SOODSAIM OSTUKOHT IGALE!

NOBELI LAUREAATE

Rabindranath Tagore: Gitandžali. Aednik. (1 köites)

Anatole France: Sylvestre Bonnard'i roim (1 köites)

Maurice Maeterlinck: Tarkus ja saatus (1 köites)

Henryk Sienkiewicz: Ristirüütlid (2 köites)

Romain Rolland: Jean-Christophe (4 köites)

Knut Hamsun: Segelfossi alevik (1 köites)

Karl Gjellerup: Tuuleveski (1 köites)

Selma Lagerlöf: Jeruusalemm (2 köites)

Sinclair Lewis: Peatänav (1 köites)

Ivan Bunin: Küla (1 köites)

10

AUTORIT

* **II SARI** *

15

KÖITES

Hinnad eitetellijaile:

25. oktoobrini	26 krooni	*	25. detsembrini	35 krooni
25. novembrini	30 krooni		25. jaanuarini	42 krooni

Peale ilmumist maksab NL 2. sari . . . **50** krooni

Eitetellijaile maksab kalingurköide 9 krooni ja raamatukoguköide 5 krooni 50 senti sarjalt kallim. Raamatute saatekulud kannab tellija.

POSTI JOOKSEV
ARVE NR. 2055

K./Ü. „LOODUS“

POSTKAST 66
TELEF. NR. 4-35

Daamidele

luksuslikus valikus

KODU- JA VÄLISMAA VILLASEID

mantli- ja kleidiriideid,

SIIDI

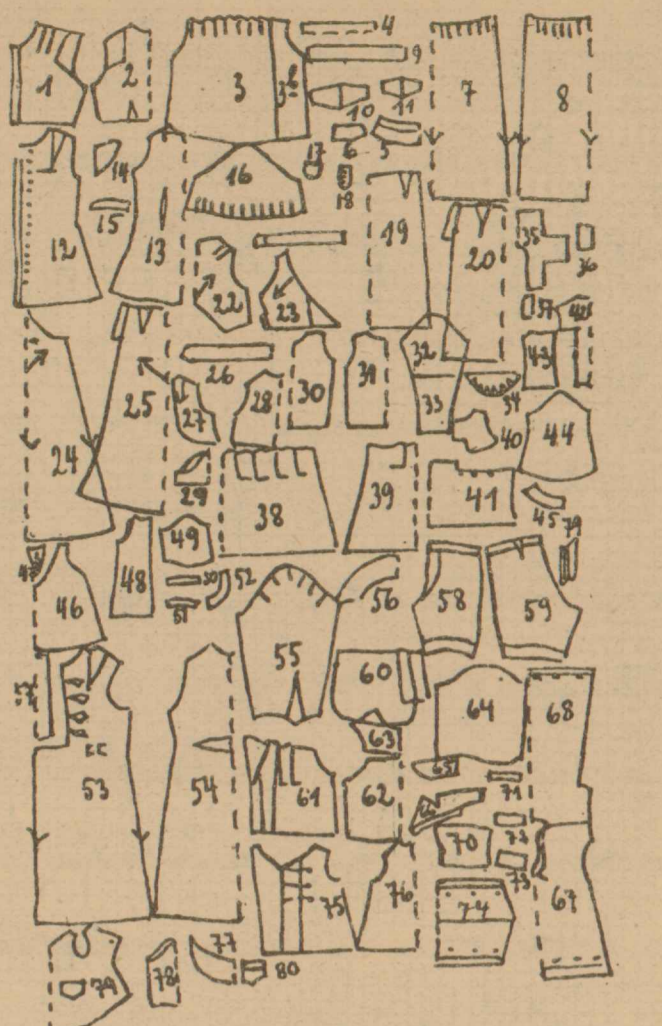
õhtu- ja ballikleidiriideid

kõigis moodsais värves ja koeviisides.

FIRMA

M. J. Ä. N. E. S

TARTUS / KAUBAHOOV 9/10 / 11 / 12
TELEFON 5-91

Maret

Naiste ja kodude kuukiri.
OKTOOBRIKUU LÕIKE- JA
MUSTRILEHT 1936. A.

Lõige I. Moefoto nr. 2, rinnalaid. 100 sm.

- 1 Esiükk
- 2 Selg
- 3, 3b Varrukas
- 4 Mansett
- 5 Krae
- 6 Lips
- 7 Esilaid
- 8 Tagalaid
- 9 Vöö
- 10 Võõkaunistus I
- 11 Võõkaunistus II

Lõige II. Kasakkiel, rinnalaid. 96 sm.
Moefoto nr. 5.

- 12 Kasaki esimene pool
- 13 Selg
- 14 Krae osa, ees
- 15 Püskkrae
- 16 Varrukas
- 17, 18 Tasku osad
- 19 Seeliku esilaid
- 20 Seeliku tagalaid
- 21 Vöö

Lõige III. Ohtukel, rinnalaid. 88 sm.
Moefoto nr. 8.

- 22 Esiükk
- 23 Seljatuukk
- 24 Esilaid
- 25 Tagalaid
- 26 Vöö
- 27 Bolero esitükk
- 28 Bolero selg
- 29 Varrukas

Lõige IV. Varrastel kootud angoora lõngast pullover rinnalaid. 92 sm.

- 30 Esiükk
- 31 Selg
- 32, 33 Varrukas
- 34 Glasatistist õlatõstja

Lõige V. Heegeldatud jakk ja müts 1/2-a. lapsele.

- 35 Jaki pool osa
- 36 Mütsi ääre osa
- 37 Pea osa

Lõige VI. Tütarlapse kleit 11-aast. Nr. 497.

- 38 Seeliku esilaid
- 39 Seeliku tagalaid
- 40 Passe
- 41 Püksi esitükk
- 42 Püksi selg
- 43 Küljetükk
- 44 Varrukas
- 45 Krae

Lõige VII. Tütarlapse kleit 1-2-aast. Nr. 498.

- 46 Esiükk
- 47 Vest ees
- 48 Seljatuukk
- 49 Varrukas
- 50, 51 Mansett
- 52 Krae

Lõige VIII. Tütarlapse kleit 13-aast. Nr. 499.

- 53 Esiükk
- 54 Selg
- 55 Varrukas
- 56 Krae
- 57 Seesmine vahetükk

Lõige IX. Poisi üllikond 8-aast. Nr. 501.

- 58 Püksi esitükk
- 59 Püksi tagatükk
- 60 Tasku
- 61 Kuue esilaid
- 62 Selg
- 63 Selja passe
- 64 Varrukas
- 65 Krae (alumine pool)
- 66 Pealõuna krae

Lõige X. Magamiskott 2-3-a. lapse. Nr. 503.

- 67, 68 Särgi osad
- 69 Esimene äär
- 70 Varrukas
- 71, 72 Mansett
- 73 Krae
- 74 Kotti osa

Lõige XI. Poiskese palitu 1-2-aast. Nr. 504.

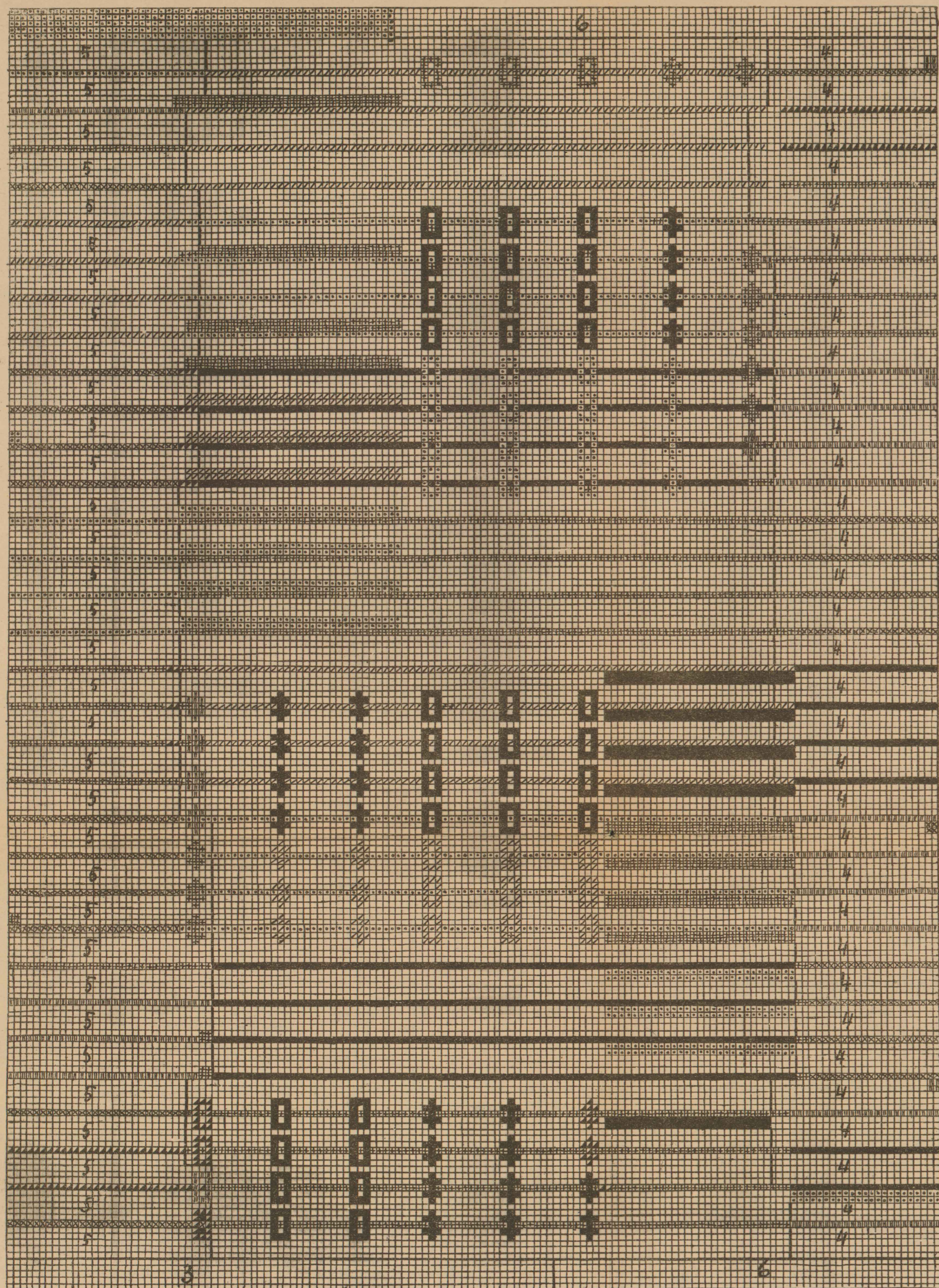
- 75 Esiükk
- 76 Selg
- 77 Krae
- 78 Varrukas

Lõige XII. Tütarlapse põll 3-aast. Nr. 505.

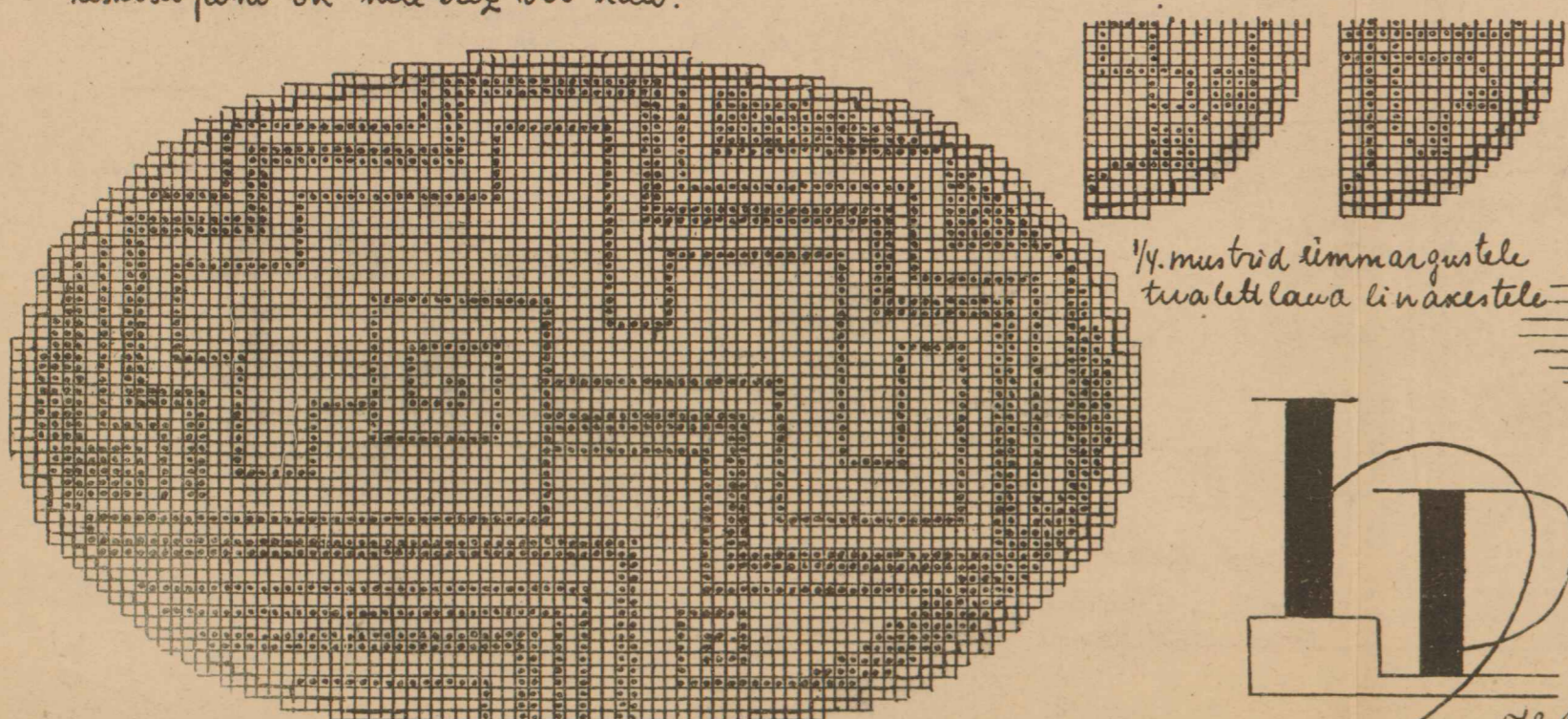
- 79 Pool põlle osa
- 80 Tasku

Mustrilichel asuvad.

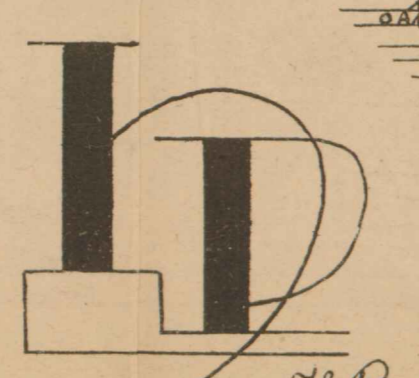
Vaiba muster
Angoora pullover kudumiskiri
Heegeldatud kuusetikate skeem
Mustrid tuletatuna filigranituurle
2 hõlpsitist nurgamustrit
Ovaalse õnakese heegelmuster
Kootud õna kudumiskiri
Monogramme
Selvapaadja muster.

Vaiba muster. Värvid "Enstra" värvikaardi järgi: 1- hele bež nr. 35 või hall, 2- tume bež nr. 33 või tume hall, 3- tume pruun nr. 57, 4- keskm. pruun nr. 57, 5- helepruun nr. 60, 6- roosa nr. 62, 7- kollane nr. 16. Keskosapõhi on hele bež või hall.

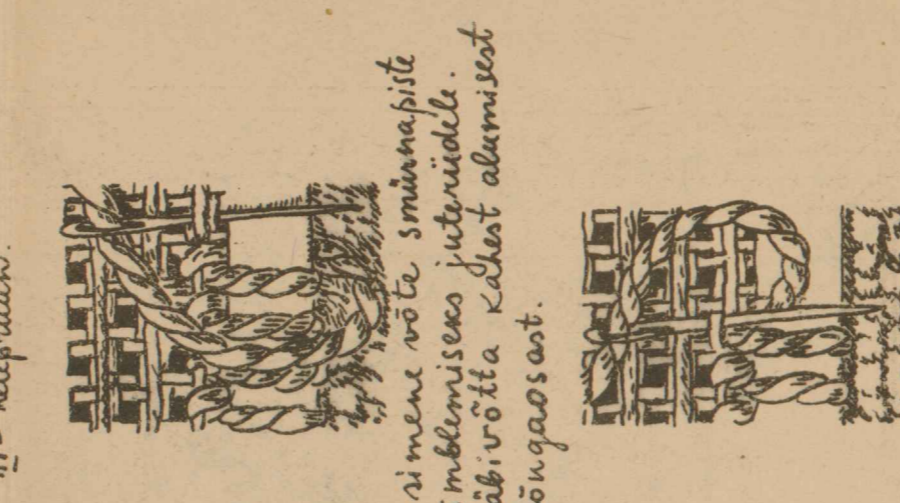
1/4 mustid äärmiselt tavaliselt lina värvidele

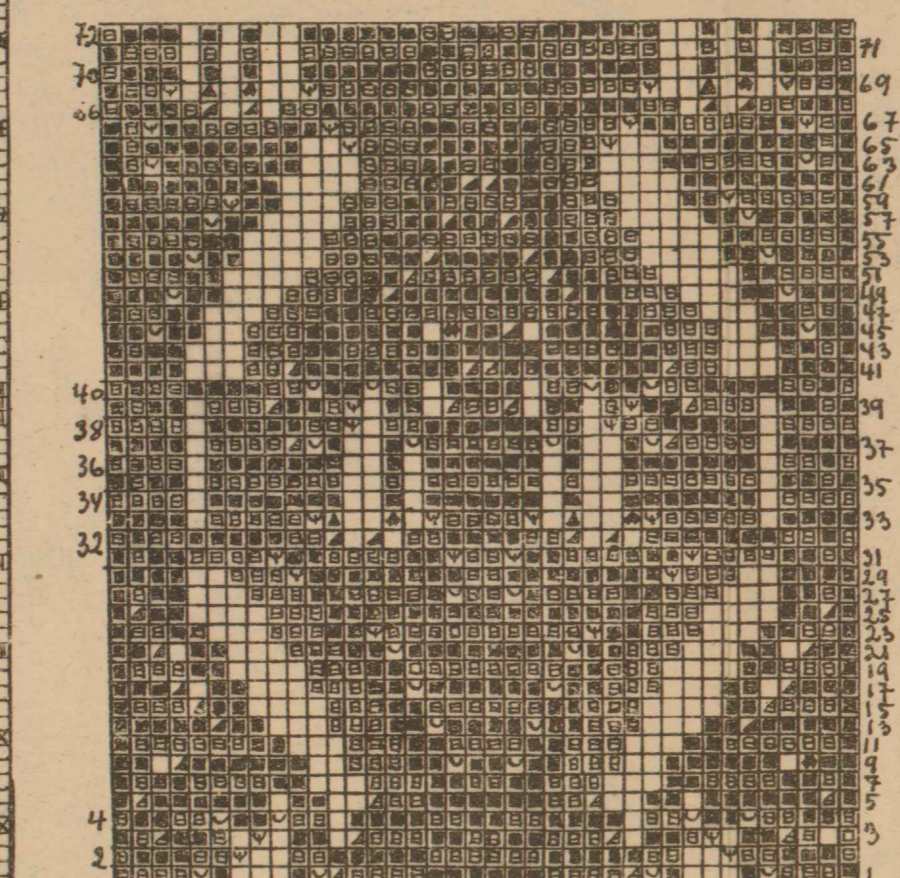
1/4 mustid äärmiselt tavaliselt lina värvidele

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

9 reem hõõrdatud kuldkaetale. I - hele bež, II - tume pruun, III - helepruun.

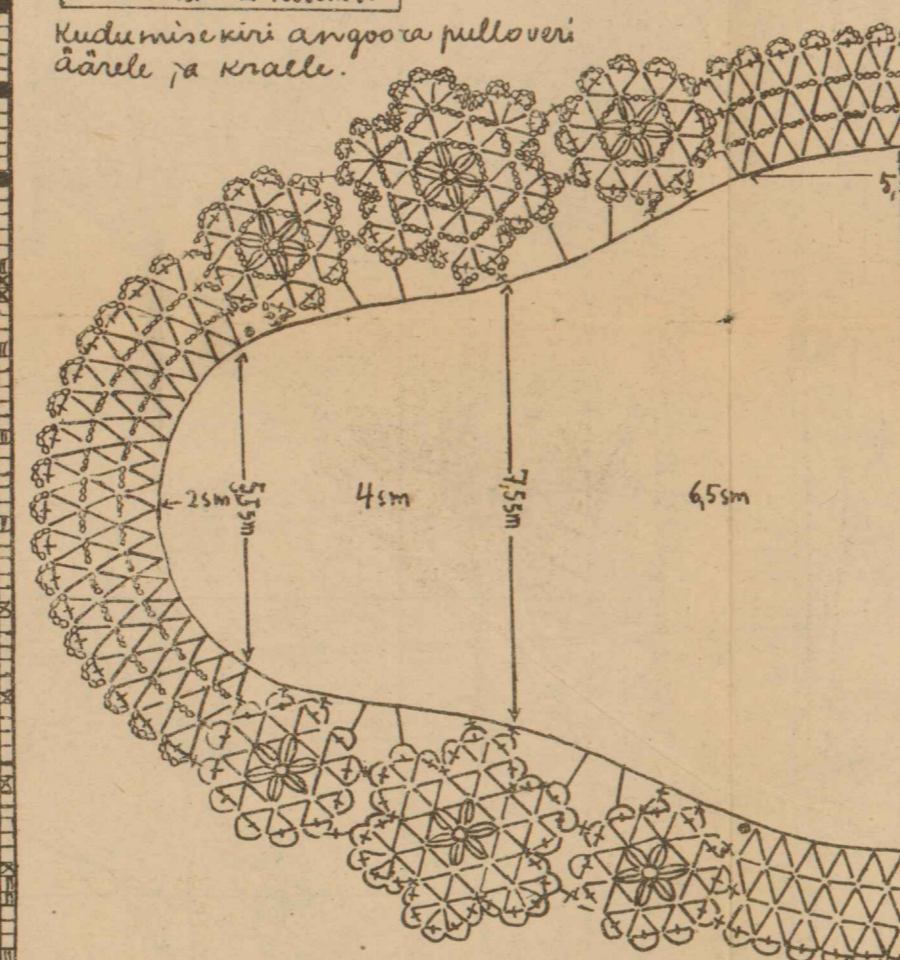

Tänu sünnipäevade võtte läbitõttu ainult ühest ülemisest lõngast.

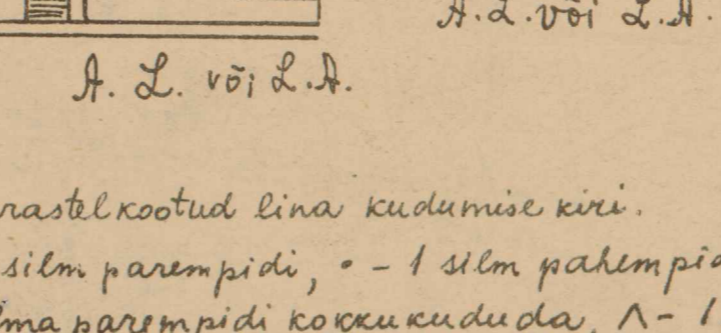
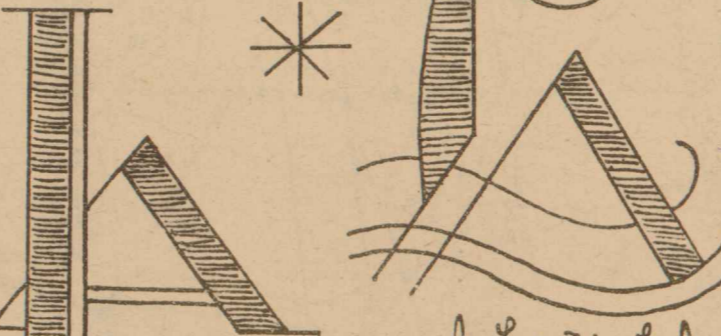
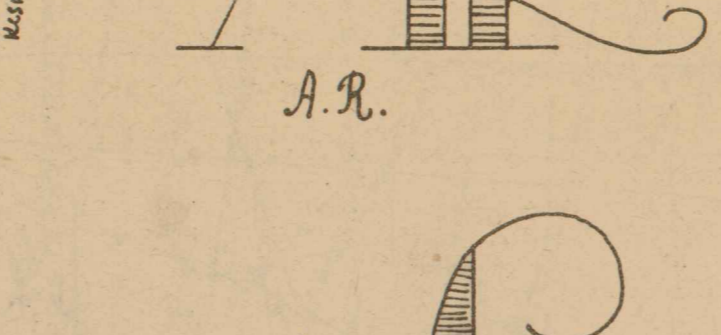
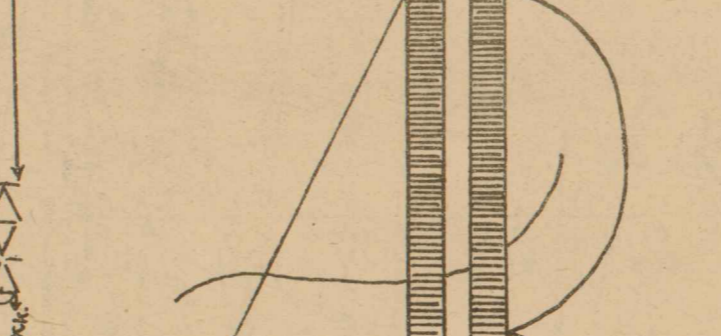
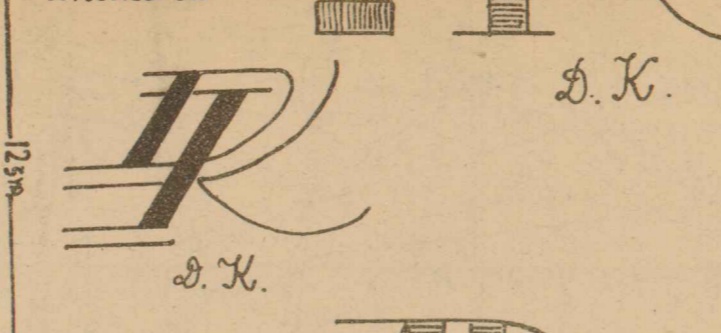
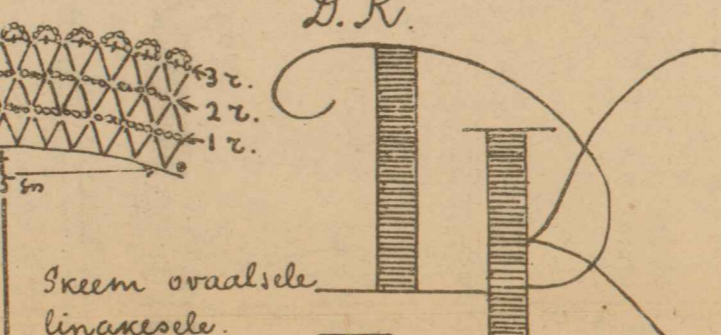

Kudumisekiiri B angosa pulloverile. Tähtjadel mustudel pole mingit tähendust.

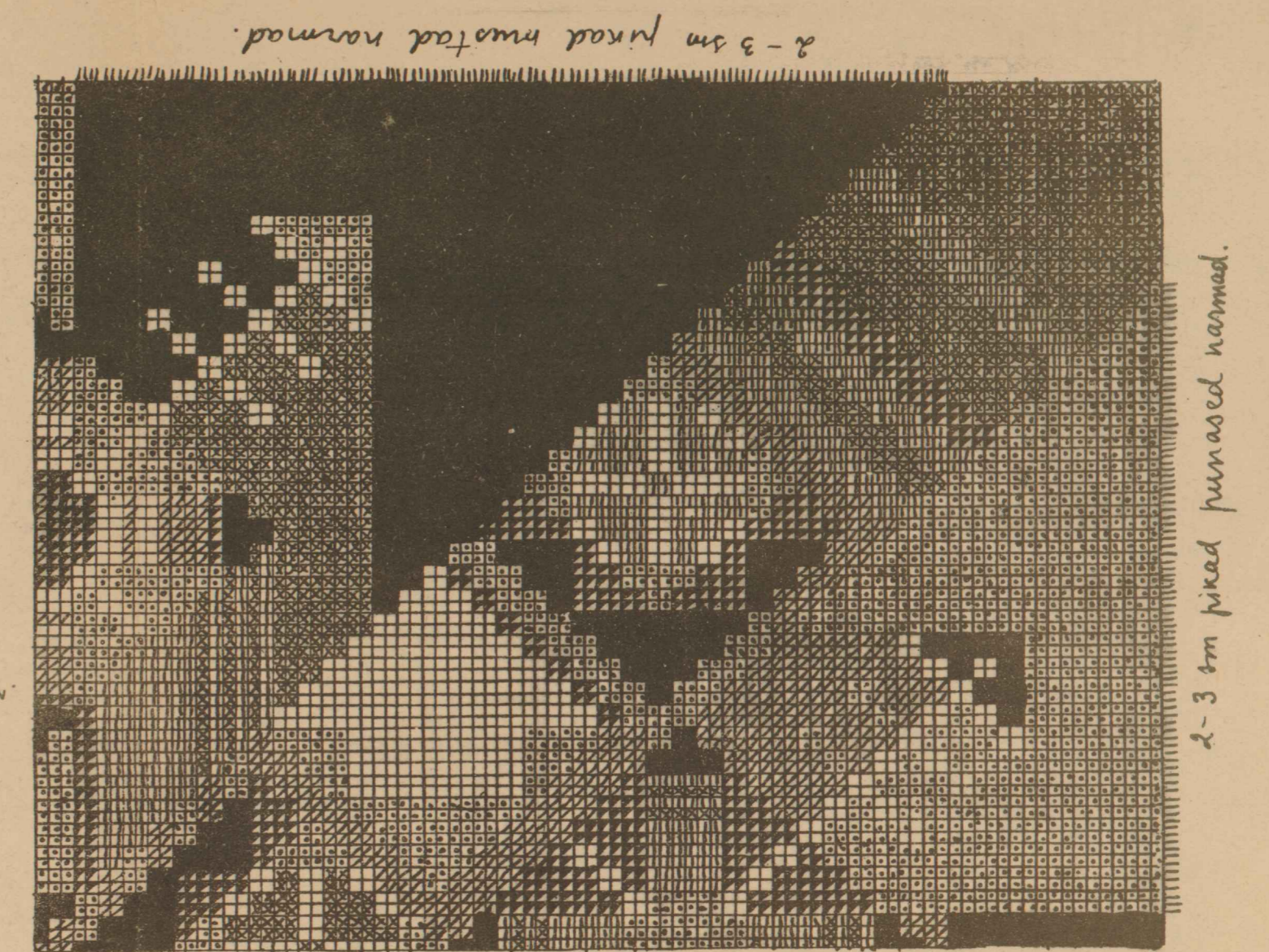
Kudumisekiiri angosa pulloveri äärel ja kraale.

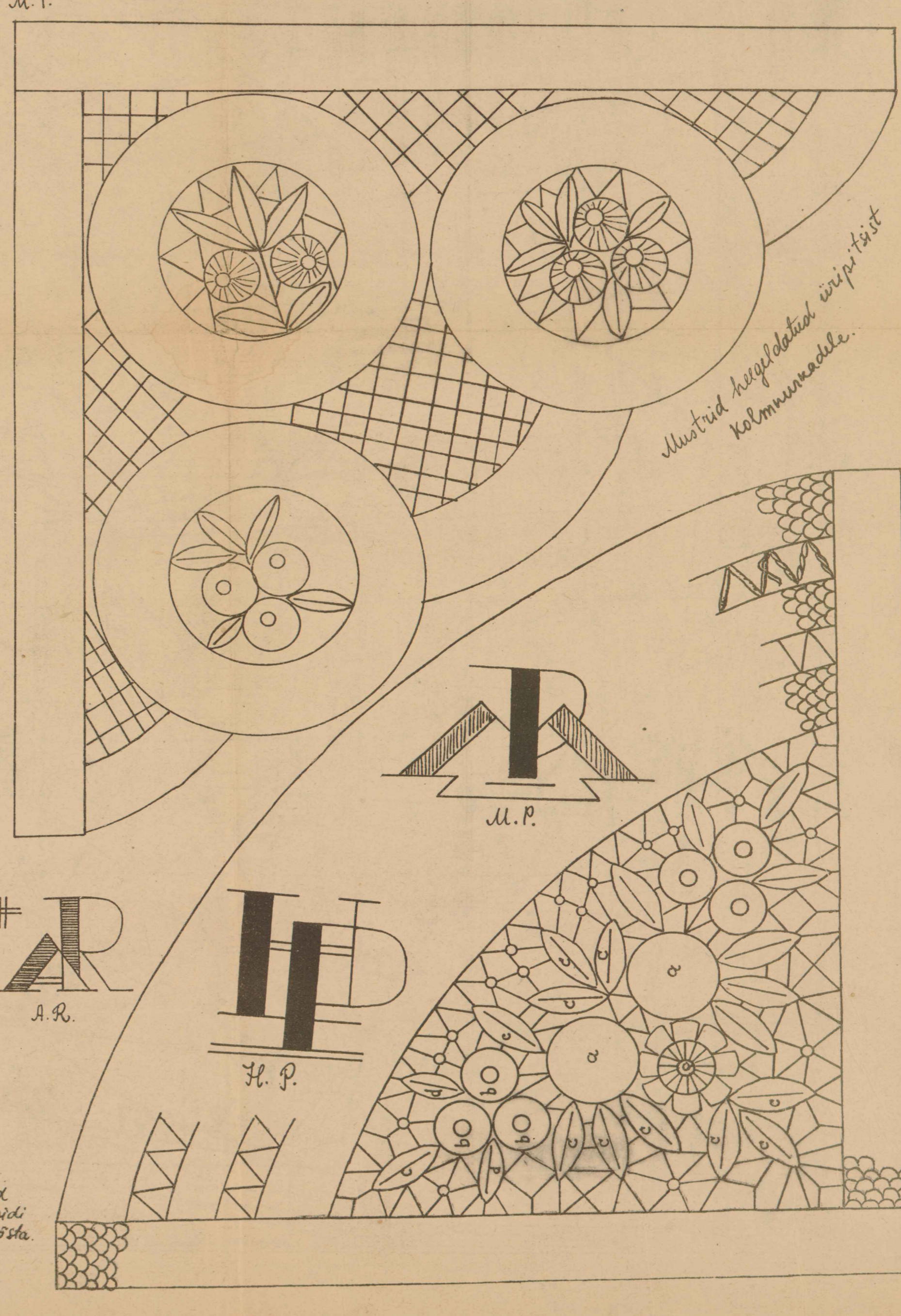
- Märkside seletus.
- = 1 silm parempidi
  - = 1 " pahempidi
  - ▲ = 2 pahemp. silma kokku-kududa.
  - △ = 2 s. paremp. kokku-kududa.
  - ⬆ = 3 silma paremp. kokku-kududa.
  - ⬇ = 1 parempidi silm otsast kootud.
  - ⬅ = 2 paremp. 2. otsast kokku-kududa.
  - ⬄ = 3 silma otsast paremp. kokku-kududa.
  - ⬆ = 2. parempidi otsast kootud silma vahele 1 silm kasvatada.
  - ⬇ = 2. pahempidi otsast kootud silma vahele 1 silm kasvatada.

Varrastelkootud lina kudumise kiiri. + - 1 silm parempidi, - - 1 silm pahempidi, A - 2 silma parempidi kokku-kududa, A - 1 silm kudumata võtta, järgmine silm parempidi kududa ja kudumata silm üle parempidi kootud silma tõsta. A - 1 silm kudumata, 2. järgmist parempidi kokku-kududa, ning kudumata silm üle selle silma tõsta. - - 1 kord ümber võtta. V - 1 silmast kaks silma kududa.

1/4 sohvapadja mustid. ■ - must, □ - punane nr. 44, ▫ - sinine nr. 7, ▬ - kollane nr. 16, ▮ - valge, ▯ - tume hall nr. 22, ▰ - tume hall nr. 21

Mustid hõõrdatud ühepärisest kolmruudule.